

Corespondențe redirijate Redirected mails

pagina 10 ✓

Poșta militară greacă pe teritoriul României (1919)

pagina 2 ✓

Plic de poștă militară elenă
expediat din Galați în iulie 1919
de unul dintre cei 12 ofițeri
aviatori ai Escadrilei
nr. 534 de Aviație

Greek military post envelope
send Galati in June 1919 by one of
the 12 officer aviators of the Greek
Aviation Squadron no. 534

inEDITORIAL

Morgă Romfilatelia

László KÁLLAI

Fără să recurg la *argumentum ad hominem* trebuie să constat că disprețul, aroganța, trufia sau îngâmfarea este un mod de existență și supraviețuire pentru conducerea Romfilatelia.

Șirul lung de abateri, multe dintre ele frizând sfera penalului, pentru cei care cârmuiesc soarta emiterii efectelor poștale a devenit anecdotic. Este greu de găsit vreo emisiune de mărci poștale, întreguri poștale sau alte produse specifice care să nu poarte „semnătura” unor neprofioniști de la Romfilatelia. Nu mai insist asupra

acestor gafe impar-donabile pentru simplul fapt că cei interesați de filatelie au aflat la timpul respectiv din revista noastră sau din alte surse.

Nici măcar comiterea unor greșeli nu le-aș reproșa dacă ar avea bunăvoință de a le repara. Dar conducerea intangibilă refuză orice demers pentru a dregre situațiile penibile, ba mai mult ei sunt cei supărați dacă le arăți faptele comise. Recent am aflat de o situație absolut revoltătoare când machetatorul a realizat corect marca poștală iar *fetele și băieții deștepți*, angajați pe bani publici,

continuare la pag. 8

O ștampilă inedită de vapor - 1939

pagina 18-19 ✓

Catalog întreguri poștale, update

pagina 16, 19, 33, 46 ✓

Pentru un catalog specializat România

pagina 28-30 ✓

Din istoria WWI: Manifestul celor 93

pagina 34-39 ✓

Primii doi sateliți artificiali ai Pământului

pagina 40-43 ✓

Zonele de conflict - un subiect de istorie poștală

pagina 44-46 ✓

Av. Leon Iancovici maximafiliștul anului 2014

La data de 14 decembrie 2014, Societatea Română de Maximafilie „dr. Valeriu Neaga”, a conferit titlul de *maximafiliștul anului 2014* dlui **av. Leon Iancovici** pentru prodigioasa activitate desfășurată. Menționăm că în cursul anului 2014, exponatele sale distinsc cu medalii de Aur, au fost după cum urmează: *Liderii lumii (secțiunea Monarhi)* -

continuare la pag. 1

Chiar dacă au drept precursore bătrânele cărți poștale T.C.V. (timbré cote vœue), ilustratele maxime au fost recunoscute și definite filatelice abia în anul 1946, iar recunoașterea internațională a maximafiliei ca ramură distinctă a filateliei și reprezentarea ei la nivel F.I.P. s-a realizat în anul 1978.

Un rol de promotor și apoi chiar de motor al dezvoltării maximafiliei l-a avut doctorul Valeriu Neaga, tânărul pasionat de filatelie care, vizionar, a organizat în anul 1957 la Bacău prima grupă de maximafiliști. Demonstrând certe calități organizatorice și o puternică forță de mobilizare, doctorul Neaga a contribuit decisiv la recunoașterea mondială și apoi la dezvoltarea maximafiliei. Succesul demersurilor sale nu ar fi avut șanse de reușită fără contribuția unui grup de pasionați maximafiliști români care au format o echipă decisă să demonstreze, cu exemplul românesc, că maximafilia este o clasă filatelică viabilă și capabilă să se dezvolte independent de alte clase.

O altă generație de maximafiliști a preluat apoi sarcina dezvoltării și, ca urmare firească, maximafilia românească și-a consolidat rolul de actor activ și respectat în filatelia europeană și mondială. Istoria maximafiliei românești este în fapt istoria relațiilor filatelice dintre maximafiliștii pasionați dispuși să perfecționeze tehnicile de realizare și de conservare a patrimoniului maximafil, să atragă noi colecționari și să prezinte colecțiile publicului prin intermediul

expozițiilor.

Evocarea relațiilor amicale ale maximafiliștilor cu mentorul lor, dr. Valeriu Neaga, a influențelor reciproce benefice poate fi făcută prin evocarea mărturiilor partenerilor și prin prezentarea probelor materiale martore ale acestor relații, respectiv corespondență, fotografii, relatări în mass-media.

Mi-am asumat onoranta misiune de a reconstitui tabloul relațiilor mărturisite și argumentate documentar dintre maximafiliștii din România editând blogul intitulat „Remember dr. Valeriu Neaga” la data comemorării a 10 ani de la mutarea la cele veșnice a mentorului maximafil. După doi ani, cu bunăvoința colegilor, am reușit să pot prezenta documentat membrii unui grup de maximafiliști pasionați și buni prieteni care constituie în fapt arbele maximafiliei românești.

Pentru a readuce parfumul de epocă al anilor de pionierat maximafil, am sintetizat într-un panou fotografic grupul de maximafiliști colaboratori ai doctorului Valeriu Neaga, generații care au susținut peste jumătate de secol această *veșnic tânără și frumoasă* specialitate filatelică.

Este doar un prim capitol, un prim cadru fotografic, al unui grup care, fără îndoială, este incomplet dar care mai poate fi completat și în viitorii ani pentru a transmite generațiilor ce urmează istoria maximafiliei.

Filatelistul mereu tânăr

Ion STANCU

MIRCEA CALU, președintele Societății Filatelice *Bistrițeană*, a mai punctat în palmaresul colectivului bistrițean, pe care cu pasiune îl conduce și coordonează, încă o expoziție filatelică închinată aniversării a 70 de ani de la eliberarea României de sub jugul hitleristo-horthist, din perioada 22-27 octombrie 2014. Pe 1 noiembrie a împlinit respectabila vârstă de 75 de ani, și în pofida vârstei încă mai este sufletul manifestărilor filatelice bistrițene.

S-a născut în Ivăneștii Vasluiului la 1 noiembrie 1939. Este unul dintre cei mai vechi filateliști bistrițeni, cu un redevabil palmares expozițional, atât în filatelie cât și în cartofilie, constând în numeroase medalii de la Vermeil Mare la Aur și Diamant. Societatea Filatelică „Bistrițeană” îl are ca președinte din anul 1990, însă preocupările sale s-au orientat spre coordonarea în-tregii mișcări filatelice din județ dar și din țară. A participat la numeroase expoziții interjudețene și naționale ca membru sau președinte de juriu, dar și în competiție cu exponate de foarte bună calitate. Anual s-a implicat activ în cel puțin două expoziții naționale sau interjudețene găzduite la Bistrița, ridicând continuu calitatea acestora prin diversitatea tematicilor și materialelor filatelice emise ocazional, făcând astfel ca toți participanții să aibă întotdeauna numai cuvinte de laudă pentru domnul Mircea Calu și în același timp pentru tot colectivul de filateliști bistrițeni.

Că palmaresul Asociației este unul consistent, se

datorează în primul rând aniversatului, care prin ambiție și dăruire a făcut ca locul unde ne plasăm în cadrul Federației Filatelice Române să fie unul în fruntea, contribuind astfel la dezvoltarea mișcării filatelice românești cu cele mai reușite expoziții.

Membrii Clubului filatelic al Cercului Militar Bistrița, alături de membrii Societății Filatelice „Bistrițeană”, îl felicită pe acest inimos filatelist pentru realizările sale, pentru împlinirea a trei sferturi de veac de viață, precum și pentru aniversarea unui jubileu de la căsătorie. Mai cu seamă îl felicităm pentru exponatul său de cărți poștale „Fortificații săsești din Transilvania” probabil unic în cartofilia românească; pentru munca și sacrificiile de o viață ale acestui om iubitor de frumos și autentic.

Mereu tinerii filateliști bistrițeni

Prof. Valentin Berezovschi la 87 de ani

La 26 decembrie Valentin Berezovschi a împlinit 87 de ani. În activitatea profesională de cadru didactic a învățat multe generații de copii să scrie, să citească și să fie oameni onești. La fel a făcut și în filatelie, fiind un model pentru noi toți.

Născut în orașul Hîncești din Republica Moldova, vatră de răzeși, cu oameni credincioși și harnici, cu datini și tradiții, care s-au păstrat și transmis din moși-strămoși generațiilor care au urmat.

Prin întreaga sa activitate a devenit și cronicar al filateliei craiovene.

A expus la peste 80 de expoziții filatelice, dintre

care 25 internaționale. Cea mai importantă distincție a fost o medalie de Aur, în anul 1978, la bilaterala Craiova - Rzeszow. A publicat în reviste de specialitate, inclusiv revista philatelica.ro. Este autorul lucrării *Evocări din istoria filateliei craiovene*, editura SITECH, Craiova 2005, care păstrează în paginile sale cronică a 50 de ani de filatelie în Craiova.

La mulți ani sănătoși și plini de bucurii, domnule Berezovschi!

Cristian Andrei SCĂICEANU

Maximafilistul anului 2014

urmare de pe coperta 1 expoziția națională UVT 70 (Timișoara), premiu special; și ex- poziția națională cu participare internațională *Filex Transsilvanica* (ediția a XX-a) - Bistrița; *A doua conflagrație mondială*, expoziția națională cu participare internațională

ISTORIA (Timișoara).

Adresându-i felicitări domnului avocat, dăm startul unui nou an competițional care sperăm să fie unul de succes pentru maximafilia românească!

Mihai CEUĂ,
secretar al SRMDVN

Poșta militară greacă pe teritoriul României (1919)

dr. Dan Simion GRECU, MD

Izbucnirea revoluției bolșevice în Rusia anului 1918 și difuzarea agresivă a ideilor comuniste spre Vest a alertat națiunile occidentale care au decis stoparea acestei propagări ideologice și militare. Astfel la începutul anului 1919 fost inițiată o expediție militară multi-națională în Ucraina (care a acționat practic pe un front în jurul Odesei și în Crimeea), organizată în jurul unităților militare franceze, dar și cu participarea trupelor poloneze, grecești, române și ruse albe. Armatele aliate aveau scopul inițial ambițios de răsturnare a regimului sovietic, ulterior restrâns - în fața rezistenței, apoi ofensivei armatelor comuniste - doar la ideea de stabilire a unui cordon sanitar la granița de est a Poloniei și României.

În acest context, guvernul grec Venizelos (sub presiunea francezilor) a decis să participe la operațiunile din Rusia cu un corp expediționar format din trupele Corpului A Armată (practic doar Diviziile 2 și 13 Infanterie, Divizia 1 fiind reținută la Kavala). Primele angajamente militare au fost în zona Kerson (17 ianuarie - 23 februarie) de unde forțele aliate s-au retras și regrupate în zona Odesa (martie - aprilie 1919), în același timp un regiment luptând la Sevastopol (Crimeea). În aprilie 1919 trupele aliate se retrag și de la Odesa, trecând Nistrul și consolidându-se pe un nou front în Basarabia; în aceste împrejurări vor ajunge trupele grecești pe pământ românesc. În iulie 1919, regimentele grecești sunt înlocuite treptat cu unități românești și sunt transportate prin Galați și apoi pe mare pe un nou front de luptă, în jurul Smirnei din Asia Mică. Până la acea dată, grecii suferiseră pierderi de 398 morți și 657 răniți în lupte. Astfel încât prezența militară grecească în România a fost limitată și de scurtă durată, de circa trei luni. Dar să vedem mai detaliat situația acestor unități militare:

Corpul A Armată (sub comanda Gen. Constantinos Nider, cu 23.551 oameni) începe transportul spre Rusia la 2 ianuarie 1919, primele trupe debarcând la Odesa în 7 ianuarie. Grecii vor fi puși sub ordinele Grupului de Divizii A (comandat de generalul francez d'Anselme, cu o putere de 70.000 oameni). În fața lor se aflau trei armate sovietice cu un total de 217.000 oameni.

După retragerea din Odesa, Corpul „A” preia sectorul de pe malul drept al Nistrului, dintre Talmaz și Seimeni (având comandamentul la Galați din 28.3/10.4.1919¹, Leipzig din 14/27.6.1919 și în final, de la sfârșitul lunii iunie, din nou Galați). La 17.7.1919 ultimele unități militare sunt îmbarcate la Galați spre Smirna, urmate de ▶▶▶

¹ De reținut că la acel moment, grecii mai foloseau vechiul calendar atât în uzul personal cât și oficial, în serviciul poștal, astfel încât toate datările contemporane trebuie decalate cu 13 zile.

Greek military post on Romania's territory (1919)

The outbreak of the Bolshevik revolution in Russia of 1918 and the aggressive dissemination of communist ideas westward alerted the Western nations who decided to stop this ideological and military propagation. Thus at the beginning of 1919 a multinational military expedition was initiated in Ukraine (which basically acted on a front around Odessa and in Crimea), organized around the French military units and also with the participation of Polish, Greek, Romanian and white Russian troops. The allied armies had originally an ambitious goal to overthrow the Soviet regime, subsequently restricted - in front of the resistance, then towards the Communist army offensive - only to the idea of establishing a sanitary belt on the eastern border of Poland and Romania.

In this context, the Greek government Venizelos (under French pressure) decided to participate in operations in Russia with an expeditionary corps formed by the Army Corps A troops (basically just 2nd and 13th Infantry Divisions, First Division being restricted in Kavala). The first military engagements were in the area of Kerson (January 17th-February 23rd) where Allied forces retreated and regrouped in the Odessa area (March-April 1919), at the same time when a regiment was fighting in Sevastopol (Crimea). In April 1919 Allied troops also withdraw from Odessa, crossing the Dniester and consolidating on a new front in Bessarabia; in these circumstances Greek troops will reach Romanian ground. In July 1919, the Greek regiments are gradually replaced by Romanian units and are transported through Galati and then on sea to a new battlefield around Smyrna in Asia Minor. Until that date, the Greeks suffered losses of 398 dead and 657 wounded in battle. Thus the Greek military presence in Romania was limited and of short duration, about three months. But let us see a more detailed status of these military units:

Army Corps A (under the command of Gen. Constantinos Nider, with 23,551 people) begins transport to Russia on January 2nd 1919, the first troops disembarking in Odessa on January 7. The Greeks will be placed under the orders Group Division A (commanded by French General d'Anselme, with a power of 70,000 people). In front of them were three Soviet armies with a total of 217,000 people.

After the withdrawal from Odessa, Corps 'A' takes over the sector on the right bank of the Dniester, between Talmaz and Seimeni (with headquarters in Galati from 28.3 / 10.04.1919¹, Leipzig from 14 / 27.06.1919 and finally, from the end of June again Galati). On 7/17/1919 the last military units are loaded from Galati to Smyrna, followed by ▶▶▶

¹ Note that at the time, the Greeks still used the old calendar in both personal and official use, in the postal service, so that all contemporary dates must be offset by 13 days.

comandamentul corpului la începutul lunii august. După această dată, nu vor mai exista trupe grecești la Armata franceză a Dunării.

Divizia II Infanterie (formată din regimentele 1, 7 și 34 infanterie). La 9.4.1919, în vederea retragerii diviziei de pe frontul Odesei, comandamentul este stabilit în zona Palanca, în Basarabia. La 11.4.1919 divizia termină trecerea Nistrului pe podul de la Maiaki, regrupându-se în zona provizorie de adunare Purcari - Palanca - Hanu Căsla (la limanul Nistrului). La 30.3/12.4.1919 comandamentul este mutat la Colohoz Einheim, iar trupele urmau să fie desfășurate până la 22.4.1919 pe o linie de apărare pe malul drept al Nistrului, între Olănești și Seimeni, front pe care l-a apărat până la 5/18.5.1919. Din 8/21.5.1919 este retrasă în linia a II-a (comandamentul fiind mutat la Sărata). La 20.6.1919 este terminată înlocuirea de către Divizia 7 Română, grecii trecând în subordinea diviziei 156 franceze, grupați în zona Kurudere, Nikolaevka, Sărata, Culevcea. La 29.6.1919 primele elemente ale diviziei pleacă spre Reni și Galați, pentru îmbarcare spre Grecia.

În Fig. 1 și Fig. 2 pot fi văzute două exemple de corespondențe expediate de la o unitate direct subordonată Diviziei II: Compania 5 Pionieri.

Iată și dislocările regimentelor subordonate diviziei II:

Regimentul 1: Palanca (din 28.3/11.4.1919), Tudora (din 13.4.1919), Caplani (19.6.1919), Caira (20.6.1919), Kurudere (din 21.6.1919), Galați (9-12.7.1919).

Regimentul 7: zona Maniaki, Ucraina (27.3/9.4.1919), zona Palanca (din 10.4.1919), Kurudere (din 21.6.1919), Sărata (din 13.7.1919), Galați (16.7.1919).

Regimentul 34: Petersthal, Ucraina (26.3/8.4.1919), zona Palanca (10.4.1919), zona Einheim (din 14.4.1919), Sărata (din 21.6.1919), Galați (1.7.1919).

Fig. 1: Carte poștală militară gratuită elenă, scrisă la 5/18.5.1919 de un caporal din Compania Dublă de Pionieri nr. 5 (subordonată Diviziei II Infanterie), cartată cu ștampila ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ 907 12 ΜΑΙΟΣ 19 (= Oficiul Poștal militar nr. 907, 12/25.5.1919), arondat Diviziei 2 în Basarabia (la acel moment cu comandamentul la

Sărata). În colțul dreapta-sus apare notația manuscrisă a cenzorului militar cu textul Εξηλέγχθη / ο διοικητής του Λόχου (= Verificat, Comandantul Companiei).

Cenzura poștală elenă din Atena este apoi atestată de ștampila numerică a cenzorului 235 (a doua ștampilă numerică 56 aparținând factorului poștal care a livrat corespondența la adresant).

the Corp's commandant at the beginning of August. Thereafter, there will be no Greek troops in the French Army of the Danube.

II Division Infantry (formed of regiments 1, 7 and 34 Infantry). On 4/09/1919, regarding the Division's withdrawal from the Odessa front, the commandment is established in the area of Palanca, in Bessarabia. On 4/11/1919 the Division finishes crossing the Dniester on the bridge at Mayak, regrouping in the temporary assembly area of Purcari - Palanca - Hanu Căsla (at the Dniester port). On 30.03 / 12.04.1919 the headquarters are moved to Colohoz Einheit, and the troops were to be deployed by 4/22/1919 on a line of defense on right bank of Dniester, between Olănești and Seimeni, front defended until 05 / 18.05.1919. From 8 / 21.05.1919 it is withdrawn to the line II (the commandment being moved to Sărata). On 6/20/1919 it is completed the replacement by Romanian 7th Division, the Greeks passing into the French subordination of the Division 156, grouped in the area of Kurudere, Nikolaevka, Sărata, Culevcea. On 6/29/1919 the first elements of the division leave for Reni and Galati, for embarkation to Greece.

In Fig. 1-2 can be seen two examples of correspondence sent from one unit reporting directly to the Division II: Company 5 Pioneers.

Here are the deployments of the regiments subordinate to Division II:

Regiment 1: Palanca (from 28.03/11.04.1919), Tudora (from 4/13/1919) Caplani (6/19/1919), Caira (6/20/1919) Kurudere (from 6/21/1919), Galati (7/9-12/1919).

Regiment 7: Maniak area, Ukraine (27.03 / 09.04.1919), Palanca area (from 10.04.1919) Kurudere (from 21.06.1919), Sărata (from 13.07.1919), Galati (16.07.1919).

Regiment 34: Petersthal, Ukraine (26.03 ▶▶▶▶

Fig. 1: Free Greek military Postcard written 5 / 18.05.1919 by a corporal from Double Company Pioneers no. 5 (subordinate Infantry Division II) sorted with the cachet ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ 907 12 ΜΑΙΟΣ 19 (= military post office no. 907, 12 / 25.5.1919), ascribed Division 2 Bessarabia (at that time with headquarter in Sărata). In the top right corner appears the handwritten notation of the military censor with the text Εξηλέγχθη / ο διοικητής του Λόχου (= Checked, Company Commander). Greek Postal Censorship in Athens is then certified by the numeric censor cachet 235 (the second numeric cachet 56 belonging to the postman who delivered the mail to the addressee).

Fig. 2: Plic simplu expediat de un căporal al Companiei 5 Pionieri, Oficiul Poștal Militar nr. 907, ștampilat **ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΑΡΟΜΕΙΑ 907** 25 ΜΑΙΟΣ 19 (= Oficiul Poștal Militar nr. 907, 25.5/7.6.1919), arondat Diviziei II în Basarabia (Comandamentul la Sărata). Cenzura din Atena atestată de banda de închidere bilingvă, peste care se aplică ștampila bi-liniară **ΕΛΛΗΝΙΚΗ**

Fig. 2: Simple envelope sent by a corporal of Company 5 Pioneers, Military Post Office no. 907, cancelled **ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΑΡΟΜΕΙΑ 907** 25 ΜΑΙΟΣ 19 (= Military Post Office no. 907, 25.5 / 06.07.1919), ascribed to the Division II in Bessarabia (headquarter in Sărata). Censorship in Athens is certified by bilingual closing tape, over which the bi-linear cachet is applied

ΑΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ / 25, alături de ștampila numerală a cenzurului 75. Sosire atestată pe verso de ștampila **ΑΘΗΝΑΙ 19.ΙΟΥΝ.19** **ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ** (Atena Central, 19.6/12.7.1919).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ / 25, along with the numeric censor cachet on the back 75. Arrival is attested by the postmark **ΑΘΗΝΑΙ 19.ΙΟΥΝ.19** **ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ** (Athens Central, 19.06 / 12.07.1919).

Divizia XIII Infanterie (formată din regimentele 2 și 3 Infanterie și 5/42 Evzones). La 9.4.1919 comandamentul sosește din Odesa la Galați, în vederea coordonării trupelor aflate în retragere. La 2/15.4.1919 toate unitățile termină trecerea Nistrului și se regrupează în linia a 2-a, în spatele diviziei 156 franceze, în zona Budachi - Culevcea (cu comandamentul inițial la Achembet, apoi la Benchendorf din 9/22.4.1919). Din 5/18.5.1919 este desfășurată în linia 1 pe Nistru, la est de Tighina, între Talmaz și Purcari (cu comandamentul la Ermoclia). La 9.6.1919 divizia e înlocuită pe poziții de Regimentul 32 Infanterie românească și se regrupează într-o zonă la sud de Ermoclia, în perimetrul Opaci - Tocuz - Manzâr - Simionești (comandamentul la Tocuz, toate localitățile fiind la sud de Tighina). De aici, este deplasată spre sfârșitul lunii la Galați, de unde, la 13.7.1919 ultimele elemente ale diviziei părăsesc România.

O situație aparte a avut-o Regimentul 2 Infanterie din cadrul Diviziei XIII. Spre deosebire de toate celelalte unități elene, acesta a fost debarcat direct la Sevastopol la 10/23.3.1919, unde a rămas ² până la 15/28.4.1919 când a fost trimis cu vaporul spre Constanța. Aici ajunge a doua zi și, în urma contramandării ordinului de deplasare spre frontul Nistrului, regimentul rămâne în oraș, departe de restul trupelor elene, până la 28.5/10.6.1919, când este trimis spre Smirna. Astfel, pentru 43 zile, a fost singura unitate elenă dislocată în Dobrogea, militarii săi fiind obligați să utilizeze poșta civilă română din oraș pentru corespondență, vezi Fig. 3.

Iată și dislocările regimentelor subordonate Diviziei XIII:

Regimentul 2: Sevastopol (din 10/23.3.1919), Constanța (29.4-10.6.1919).

Regimentul 3: Odesa (din 12.3.1919), Bugaz (din 11.4.1919), Achembet (din 13.4.1919), Poș- ▶▶▶

² Aici a rezistat atacurilor Armatei Roșii și a înfrânt o rebeliune a muncitorilor din oraș.

/ 08.04.1919), Palanca area (4/10/1919), Einheit area (from 14.04.1919), Sărata (from 6/21/1919), Galati (7/01/1919).

Division XIII Infantry (formed of regiments 2 and 3 Infantry and 5/42 Evzones). On 4/09/1919 the commandment arrives from Odessa to Galați, in order to coordinate the retreating troops. On 2 / 15.04.1919 all units complete crossing the Dniester and are regrouping in the 2nd line, behind the French Division 156 in the area of Budachi - Culevcea (with the command initially at Achembet, then at Benchendorf 09 / 22.04.1919). From 05 / 18.05.1919 it is the conducted in 1st line on the Dniester, east of Bender, between Talmaz and Purcari (with headquarters in Ermoclia). On 6/09/1919 the division is replaced in positions by the Romanian 32nd Infantry Regiment, and regroups in an area south of Ermoclia, in the perimeter of Opaci - Tocuz - Manzar - Simionești (headquarters in Tocuz, all the localities being south of Tighina). From here, it is moved at end of the month to Galați, where, on 7/13/1919 the last elements of the Division leave Romania.

A special situation was in the case of the 2nd Infantry Regiment from the Division XIII. Unlike all other Greek units, this was landed directly in Sevastopol on 10 / 23.03.1919, where it remained ² until 15 / 28.04.1919 when it was sent by ship to Constanța. Here it arrives the next day and, following the cancellation the order to move to the Dniester front, the regiment stays in the city, away from the rest of the Greek troops, up to 28.05 / 10.06.1919, when it is sent to Smirna. Thus, for 43 days, it was the only Greek unit deployed in Dobrogea, its soldiers being forced to use the city's Romanian civil post office for correspondence, see Fig. 3.

Here are the deployments of the regiments subordinate to Division XIII:

Regiment 2: Sevastopol (from 10 / 23.03.1919), Constanța (29.04-10.6.1919).

Regiment 3: Odessa (from 3/12/1919), ▶▶▶

² Here it withstood the attacks of the Red Army and defeated a rebellion of workers in the city.

Fig. 3: Plic de doliu cu o scrisoare interioară datată 3/16.5.1919, scrisă de subofițerul Theodor Kardasakis din Regimentul 2 Elen de Infanterie staționat la Constanța. Francare 50 bani, obliterare CONSTANTA 16 MAI 1919, ștampila de tranzit pe verso BUCURESTI 19 MAI 1919, ștampila de sosire ΑΘΗΝΑΙ 18.ΜΑΙ.19 (ΑΦΙΞΙΣ) (Atena Sosire 18/31.5.1919). Cenzura din Atena cu eticheta adezivă de închidere peste care s-a aplicat ștampila ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ / 25 și matricola cenzorului 244. Cu toate că în adresă este menționat Sectorul Poștal 922 (așadar cel alocat Diviziei XIII), expediția prin poșta civilă română din Constanța era singura opțiune pentru militarii regimentului 2, acesta fiind izolat de restul trupelor elene (respectiv de oficiile lor poștale militare) care se regăseau pe frontul Nistrului, în Basarabia. Cel mai apropiat oficiu poștal militar elen era cel din Galați (nr. 910).

Fig. 3: Mourning envelope with a letter inside dated 03 / 16.05.1919, written by Petty Officer Theodor Kardasakis of 2nd Regiment from Greek Infantry stationed in Constanta. Franked with 50 Bani, cancellation CONSTANTA 16 MAI 1919 transit postmark on verso BUCURESTI 19 MAI 1919, ΑΘΗΝΑΙ 18.ΜΑΙ.19 (ΑΦΙΞΙΣ) arrival cancellation (Athens Arrival 18 / 31.05.1919). Censorship from Athens with adhesive closure label over which it was applied the cancellation ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ / 25 and the transcript censor 244. Although in the address it is mentioned 922 postal sector (i.e. that assigned Division XIII), expedition through Romanian Civil mail in Constanta was the only option for the military of Regiment 2, this being isolated from the rest of the Greek troops (i.e. their military postal offices) which were found on the Dniester front, Bessarabia. The nearest Greek military post office was the one in Galati (no. 910).

tal (22.4.1919), Culevcea (din 23.4.1919), Serțevska (din 14.5.1919), Popovca (din 21.5.1919), Opaci (din 9.6.1919), Zaim (21.6.1919), Galați (23.6.1919).

Regimentul 5/42 Evzovnes: Ovidiopol, Ucraina (26.3/8.4.1919), Bugaz (11.4.1919), Achembet (din 13.4.1919), Slobotoieța (din 22.4.1919), zona Tocuz-Semenovka (din 9.6.1919), Galați (sfârșit iunie 1919).

Aviatori greci pe teritoriul românesc.

Deosebit de interesante sunt corespondențele de la singura unitate de aviație elenă atașată Corpului A, este vorba de *Escadrila 534 de Recunoaștere și Bombardament Ușor*, care avea 12 ofițeri și 2 subofițeri aviatori și circa 200 tehnicieni. Formată în octombrie 1918, a fost transferată de la Odesa la Galați spre jumătatea lunii aprilie 1919, personalul militar fiind stabilit în grajdurile unei unități române de cavalerie, chiar lângă aeroport. A intrat în subistența Bazei de la Galați a Corpului Expediționar (folosindu-se inclusiv de oficiul său poștal, vezi Fig. 4 - coperta 1, Fig.5). Aviatorii s-au limitat la teste de zbor, unitatea nefiind angrenată în acțiuni de luptă pe întreg parcursul staționării la Galați. La sfârșitul lunii iulie 1919, escadrila a fost mutată de la Galați la Salonic, apoi la Drama, și astfel ia sfârșit scurta prezență a aviatorilor greci pe teritoriul României. ▶▶▶

Bugaz (from 4/11/1919), Achembet (from 4/13/1919), Postal (4/22/1919), Culevcea (from 4/23/1919), Serțevska (from 5/14/1919), Popovca (from 5/21/1919), Opaci (from 6/09/1919), Zaim (6/21/1919), Galati (6/23/1919).

Regiment 5/42 Evzovnes: Ovidiopol, Ukraine (26.03 / 08.04.1919), Bugaz (4/11/1919), Achembet (from 4/13/1919), Slobotoieța (from 4/22/1919), Tocuz-Semenovka area (from 6/09/1919), Galati (end of June 1919).

Greek aviators on Romanian territory.

Particularly interesting are correspondences from the only Greek aviation unit attached Corps A, it's 534 *Reconnaissance and Light Bomber Squadron*, which had 12 officers and two non-commissioned officer pilots and around 200 technicians. Formed in October 1918, it was transferred from Odessa to Galati in mid-April 1919, its military personnel being established in the stables of a Romanian cavalry unit, right next to the airport. It entered the subsistence of the Galați Base Expeditionary Corps (using also their Post Office, see Fig. 4 - cover 1, Fig. 5). The aviators limited themselves to flight test, the unit not being engaged in warfare throughout the stationing in Galați. In late July 1919, the squadron was moved from Galați to Thessaloniki, then to Drama, and thus ending the short presence of Greek pilots in Romanian territory. ▶▶▶

Fig. 4: Plic cartat cu ștampila ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ 910, 22 ΙΟΥΝ. 19 (Oficiul Poștal Militar 910, 22.6/5.7.1919) arondat Bazei Corpului Expediționar Elen din Galați. Expeditor este locotenentul Mihail Nikiforakis, unul dintre cei 12 ofițeri aviatori ai Escadrilei Elene de Aviație nr. 534. Scrisoarea inclusă este datată Galați, 22 iunie 1919. Pe verso-ul plicului (ca și pe scrisoarea din interior, vezi Fig. 4a) a fost aplicat cașetul militar albastru al escadrilei cu textul „4 η ΜΟΙΡΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ 534” (de menționat că este singurul cașet militar cunoscut până în prezent de la trupele elene din România!).

Cenzura efectuată în Atena, atestată de eticheta de cenzură pe care a fost aplicată ștampila ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / 20 în tuș negru și ștampila numerală 235 a cenzorului. Locotenentul Nikiforakis va ajunge aviator instructor și comandant al Școlii de Aviație din Salonic, unde va și muri din păcate într-un accident la 10 august 1921, urmare a unei defecțiuni la motorul avionului său *Nieuport*³. **Fig. 4:** Envelope sorted with the cachet ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ 910, 22 ΙΟΥΝ. 19 (Military Post Office 910, 22.06 / 05.07.1919) ascribed to the Base of the Greek Expeditionary Corps in Galati. The sender is Lieutenant Michael Nikiforakis, one of the 12 officer aviators of the Greek Aviation Squadron no. 534. The letter inside is dated Galati, June 22, 1919. On the back of the envelope (as well as on the letter inside, see Fig. 4a) was applied the blue military cachet of the Squadron with the text “4 η ΜΟΙΡΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ 534” (note that it is the only military cachet known until the present date from the Greek troops in Romania!). Censorship made in Athens, certified by the censorship label on which it was applied the cancellation ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / 20 in black ink and numeric cachet 235 of the censor: Lieutenant Nikiforakis will become an aviator instructor and commander of the Aviation School in Thessaloniki, where he will sadly die in an accident on August 10th, 1921 following an engine failure in his *Nieuport*³ plane.

Elemente poștale ale corespondenței militarilor Corpului Expediționar Elen.

Majoritatea corespondenței militare sunt expediate prin intermediul poștei militare grecești. Caracteristicile în acest caz sunt scutirea de taxe și aplicarea ștampilelor de poștă militară, de format standardizat dublu cerc cu inscripția ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ (=Oficiul Poștal Militar), urmat de un număr din seria 900. Patru oficii poștale militare au funcționat în România, iată mai jos localizarea lor. Acestea sunt:

- **OPM 907 (Divizia II):** zona Palanca (9-11.4.1919), Einheim (12.4-20.5.1919), Sărata (21.5-?.7.1919), Galați (7-13.7.1919)
- **OPM 910 (Baza Corpului Expediționar Grecesc):** Galați (10.4-17.7.1919).
- **OPM 922 (Divizia XIII):** Drama, Grecia (15.12.1918-16.3.1919), Odesa, Ucraina (17.3-8.4.1919), Galați (9-14.4.1919), Achembet (15-21.4.1919), Bechendorf (22.4-17.5.1919), Ermoclia (18.5-9.6.1919), Tocuz (10-13.6.1919), Galați (14.6-13.7.1919).
- **OPM 924 (Corpul A Armată):** Kavala, Grecia (7.11.1918-25.3.1919), Odesa, Ucraina (26.3-9.4.1919), Galați (10.4-26.5.1919), Leipzig (27.5-?.6.1919), Galați (? .6.1919-8.8.1919). ▶▶▶

Postal elements of the soldiers of Greek Expeditionary Corp's correspondence.

Most military correspondences are sent by Greek military mail. Features in this case are exempt from taxes and military postal cachets application, of standardized format double circle with the inscription ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ (= Military Post Office), followed by a number

from the series 900. Four military post offices operated in Romania, see below their location. These are:

- **OPM 907 (Division II):** Palanca area (9-11.4.1919) Einheit (12.4-20.5.1919), Sărata (21.5-?.7.1919), Galati (7-13.7.1919).
- **OPM 910 (Greek Expeditionary Corps Base):** Galati (10.4-17.7.1919).
- **OPM 922 (Division XIII):** Drama, Greece (15.12.1918-16.3.1919), Odessa, Ukraine (17.3-8.4.1919), Galati (9-14.4.1919) Achembet (15-21.4.1919) Bechendorf (22.4-17.5.1919) Ermoclia (18.5-9.6.1919) Tocuz (10-13.6.1919), Galati (14.6-13.7.1919).
- **OPM 924 (Army Corps A):** Kavala, Greece (7.11.1918-25.3.1919), Odessa, Ukraine (26.3-9.4.1919), Galati (10.4-26.5.1919), Leipzig (27.5-?.6.1919), Galati (? .6.1919-8.8.1919). ▶▶▶

Subordinated military units used the

³ Cu mulțumiri domnului Socrates Bosovitch din Papagos, Grecia, pentru această informație, ca de altfel pentru întregul său sprijin consistent și competent în documentarea prezenței militare elene pe pământ românesc!

³ With thanks to Mr. Socrates Bosovitch from Papagos, Greece, for this information, as well as for his substantial and competent full support in documenting the Greek military presence on Romanian territory!

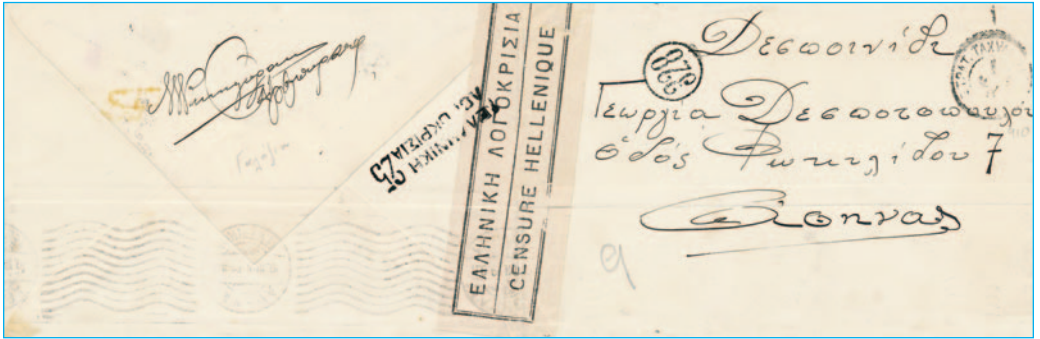

Fig. 5: Plic cartat cu ștampila de poștă militară a Oficiului Poștal Militar 910, ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ 910 la 5/18.5.1919, provenind de la același expeditor (locotenentul Mihail Nikiforakis, aparținând Escadrei Elene de Aviației nr. 534). Trece prin cenzura elenă din Atena, care închide plicul cu eticheta bilingvă ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / CENSURE HELLENIQUE peste care aplică ștampila ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / 25. Cenzorul a șters două cuvinte care ar fi putut divulga secretul militar al localizării unității: „Galatz/Galați” (aplicând alături ștampila sa numerică „328”) și „Brăila” (vezi Fig. 5a); Din text mai rezultă: Galati 30-4-19, Plec acum spre Brăila pentru a lua parte la festivitățile de „1 Mai”. Sosire ΑΘΗΝΑΙ 10.ΙΟΥΝ.19 ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ (Atena Central, 10/23.6.1919).

Fig. 5: Envelope sorted with military postal cachet of the Military Post Office 910, ΣΤΡΑΤ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ 910 - 5 / 18.05.1919, from the same sender as above (Lt. Michael Nikiforakis belonging to Aviation Squadron no. 534). It goes through Greek censorship in Athens, which closes the envelope with the bilingual label ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / CENSURE HELLENIQUE over which it is applied the cancellation ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / 25. The censor deleted two words that could disclose the military secret of the unit's locality 'Galatz / Galati' (applying his cachet number '328' alongside) and 'Brăila' (see Fig. 5 a); From the text more follows: 'Galati 4/30/19, I am now leaving to Braila to take part in the celebrations of' May 1st'. Arrival ΑΘΗΝΑΙ 10.ΙΟΥΝ.19 ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ (Central Athens, 10 / 23.06.1919).

Unitățile militare subordonate au utilizat oficiul poștal militar al comandamentelor superioare (Oficiile 907, 922 sau 924), iar în cazul unităților independente din zona Galați corespondența a fost expediată prin Oficiul 910. Un singur caz de utilizare a poștei civile românești este cunoscut, în cazul Regimentului 2 Infanterie din Constanța (vezi Fig. 3).

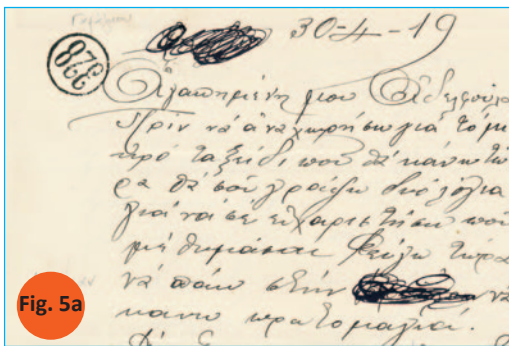

Fig. 5a

Pentru corespondență, militarii greci au folosit fie plicuri simple (procurate probabil din zonele de dislocare, vezi Fig.2-5), fie, mai rar, cărți poștale speciale gratuite de campanie elene, vezi Fig.1.

Nu a existat o cenzură militară în zonele de operațiuni (în afara cenzurii regimentare care apare ocazional pe corespondențe prin însemnări manuale, vezi Fig. 1), din acest motiv cenzura corespondențelor militare din România avea loc la oficiul cenzurii din Atena, care a folosit mai multe categorii de însemne:

- etichete adezive de închidere a plicurilor, cu texte bilingve eleno-franceze ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / CENSURE HELLENIQUE (Cenzura Elenă), vezi Fig. 2-5;
- ștampile ale oficiului de cenzură, cu textul

military post office of higher headquarters (offices 907, 922 or 924), and in the case of independent units from the area of Galati, correspondence was sent through Office 910. Only one Romanian Civil mail utilization case is known, the one from 2nd Infantry Regiment from Constanța (see Fig. 3).

For correspondence, Greek soldiers used either simple envelopes

(perhaps procured from displacement zones, see Fig. 2-5) or, rarely, free special postcards of Greek campaign, see Fig. 1.

There was no military censorship in the areas of operation (outside the regimental censorship which occurs occasionally on correspondence by handwritten notes, see Fig. 1), due to this the censorship of military correspondences from Romania took place at the censorship office in Athens, which used several categories of notes:

- The adhesive closing labels of the envelopes, with the Greek-French bilingual texts ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΗΣΙΑ / CENSURE HELLENIQUE (Hellenic censorship), see Fig. 2-5;
- Cachets of the censure office with the text

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ (urmate de un număr, ca de exemplu **2, 13, 18, 20** (vezi Fig. 4) sau **25** (vezi Fig. 2-3 și Fig. 5);

- ștampile matricole ale cenzorilor, care se plicau atât pe plic / carte poștală, cât și pe interiorul scrisorilor. Sunt întâlnite pe corespondențele din România numerele: **41, 52, 75** (Fig. 2), **200, 227, 235** (Fig. 1 și Fig. 4), **244** (Fig. 3), **328** (Fig. 5) și **440**.

Anexa. Dicționar de localități.

Teritoriul pe care au acționat trupele elene este astăzi împărțit între Republica Moldova și Ucraina, aflându-se în sudul Basarabiei istorice, în zona Sărata - Tighina - Cetatea Albă. Pe prima coloană sunt trecute numele localităților din 1919, cu județele românești abbreviate astfel: Ct.A. - Cetatea Albă și Tgh. - Tighina; iar pe a doua coloană numele actual, cu abrevierile: Md. - Republica Moldova și U - Ucraina.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ (followed by a number, such as **2, 13, 18, 20** (see Fig. 4) or **25** (see Fig. 2-3 and Fig. 5);

- Registry cachets of the censors, which were applied both on the envelope / postal card as well as inside the letters. Encountered on the correspondences from Romania are the numbers: **41, 52, 75** (Fig. 2), **200, 227, 235** (Fig. 1 and Fig. 4), **244** (Fig. 3), **328** (Fig. 5) and **440**.

Appendix. Localities dictionary.

The territory on which Greek troops acted is today divided between Moldova and Ukraine, being in the historic south of historic Bessarabia, in the area of Sarata - Tighina - Cetatea Alba. In the first column are the names of the localities from 1919, with the Romanian counties abbreviate so: Ct.A. - Cetatea Alba and Tgh. - Tighina; and in the second column the current name, with the abbreviations Md. - Moldova and U - Ukraine.

Anexă - Dicționar de localități / Appendix - Localities dictionary

Nume / Name 1919	Nume / Name 2014	Nume / Name 1919	Nume / Name 2014
Achembet, Ct.A.	Bilen'ke, U.	Palanca, Ct.A.	Palanca, Md.
Benchendorf, Ct.A.	Velykomar'yanivka, U.	Popovca (Popeasca), Tgh.	Popeasca, Md.
Caira, Ct.A.	Kryva Balka, U.	Poștal, Ct.A.	în Dolynivka, U.
Caplanii, Ct.A.	Căplani, Md.	Purcari, Ct.A.	Purcari, Md.
Culevcea, Ct.A.	Kulevcha, U.	Sărata, Ct.A.	Sarata, U.
Einheim (Eigenheim), Ct.A.	Zelenivka, U.	Seimeni, Ct.A.	Semenivka, U.
Ermoclia, Tgh.	Ermoclia, Md.	Semenovka (Simionești), Tgh.	Semionovca, Md.
Hanu Cășla, Ct.A.	Udobne, U.	Serțevska (Serghieste?), Ct.A.	Serhiivka, U. (?)
Kurudere (Plătărești), Ct.A.	Plakhtiivka, U.	Slobotieța (Slobozia-Gâneasa?), Ct.A.	Slobozia, Md. (?)
Leipzig, Ct.A.	Serpneve, U..	Talmaz, Ct.A.	Talmaz, Md.
Manzâr, Tgh.	Lisne, U.	Tocuz, Tgh.	Tocuz, Md.
Nikolaevka (Nicolaeii Noi), Ct.A.	Mykolaivka-Novorosis'ka, U.	Tudorowo (Tudora), Ct.A.	Tudora, Md.
Olănești, Ct.A.	Olănești, Md.	Zaim, Tgh.	Zaim, Md.
Opaci, Tgh.	Opaci, Md.		

Morgă Romfilatelia

urmare de pe coperta 1
au considerat de cuviință modificarea conținutului. Este de un ridicol fără margini să strici ce este bine făcut doar de dragul de a demonstra că ești puternic.

Dar să vorbim despre greșelile unor editori serioși de mărci poștale, care sunt în stare să își asume greșeala și să găsească o modalitate rapidă și eficientă să repare gafele. Poșta din Liechtenstein și-a asumat o eroare (vezi pag. 23) până la urmă banală: lipsa unei cratime. Pe valoarea de 85 rappen a emisiunii *Limuzine* denumirea mașinii a fost scrisă greșit *Rolls Royce* în loc de *Rolls-Royce*. Imediat după descoperirea erorii conducerea poștei a retipărit marca în cauză cu inscripția corectă, totodată cerând

scuze public pentru greșeală. Iată că se poate retipări o marcă poștală pentru lipsa unei cratime. Ca la noi, la nimenea! Când *fetele și băieții deștepti* de la Romfilatelia au confundat-o pe Ștefania Mărăcineanu cu Maria Skłodowska-Curie în loc să repare greșeala au găsit de cuviință să denigreze la ministrul de resort pe realizatorii și colaboratorii revistei noastre.

Aroganță, fudulie, impertinență, infatuare, insolență, înfumurare, îngâmfare, mândrie, necuviință, obrăzare, nerușinare, obrăznicie, orgoliu, semeție, sfruntare, trufie, tupeu, vanitate toate sunt sinonimele pentru termenul morgă și sunt perfect valabile pentru stăpânirea de carton de la Romfilatelia.

Đin păcate, pe-ăștia îi avem, cuăștia defilăm!

CURIERUL FILATELIC, anul XXV, nr. 175, septembrie-decembrie 2014. Din sumar: *Poșta lui „Moș Crăciun” în Canada* (Alexandru Munteanu); *Emisiunea Mihai I vederi uzuale 1947 fără și cu supratipar (2)* - Dinu G. Matei; *Cenzura serviciilor de informații (I)* - Silviu N. Dragomir; *600 de ani de la prima atestare documentară a Bisericii Evanghelice „Sfânta Margareta” din Mediaș* (ing. Liviu Pentican - Juga); *Documentar Fram: Francaturile mecanice aplicate de Finanțele Publice în România 2001-2014* (ing. Călin Marinescu), *Centenarul C.O.R.* (prof. Nicolae Ilișiu); Noi emisiuni de mărci poștale și întreguri poștale românești; Știri din țară; Recenzii filatelice. (dnd)

Prima etichetă inserată a cenzurii externe române în 1943!

dr. Dan Simion GRECU

O categorie aparte de insemne ale cenzurii externe din diferite țări, din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, sunt reprezentate de mici etichete de hârtie, tipărite sau dactilografiate, inserate între paginile scrisorilor din plicuri (să le zicem așa dar pe românește „Etichete inserate”). Rostul lor este informativ multiplu; iată doar două exemple:

- în cazul scrisorilor returnate expeditorilor, explică motivele returului și sfătuiește expeditorul asupra conduitei legale de urmat pentru a evita repetarea incidentului (păstrarea secretului militar, interdicția inserării de mărci poștale sau valori în plicuri etc.);

- în cazul scrisorilor care prezintă mici încălcări ale normativelor (dar insuficiente pentru returnare), explică destintarului normele legale pe care trebuie să le urmeze în viitor.

Aceste etichete inserate sunt de numeroase tipuri în cazul cenzurii anglo-saxone (acolo fiind numite „Enclosed Memoranda” și în măsură mai mică „Enclosure slips”), sau germane (fiind numite aici „Beanstandungszettel”, dacă notifică violări ale normativelor, sau „Hinweiszettel” dacă oferă doar sugestii de urmat pentru mai buna desfășurare a corespondenței). Printre colecționarii specializați, toate aceste etichete sunt căutate și bine apreciate, datorită faptului că majoritatea au fost distruse după deschiderea plicurilor, prea puține supraviețuind până astăzi.

Părea, până acum, că astfel de etichete sunt necharacteristice și necunoscute cenzurii române. Și totuși, cercetând scrisoarea din plicul din Fig. 1, am descoperit între paginile sale un exemplar impecabil calitativ al unei astfel de etichete inserate, vezi imaginea alăturată: dimensiuni 90x41 mm, de culoarea piersicii (Fig. 2), cu textul în limba germană, care tradus sună așa: *Pentru a evita întârzierile (în livrare), rugăm să scrieți citet, clar, scurt și pe maximum patru pagini ale unei scrisori obișnuite. Oficial românesc de cenzură externă al scrisorilor.* Inițiativa de inserare aparține cenzorului nr. 77, care nu era probabil în ziua sa cea mai calmă, punându-și nervos și apăsător mica ștampilă numerică pe fiecare din cele 8 pagini ale scrisorii... (vezi Fig. 3).

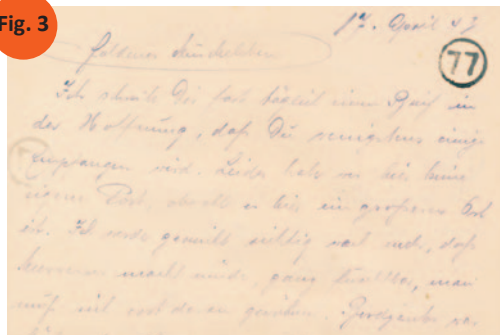
Fig. 1: Plic de poștă militară, expedit de un etnic german din Arad, înrolat în trupele Organizației Todt la șantierele de pe traseul șoselei Tarnopol - Stalino (oficial numită **Durchgangstrasse IV** și neoficial Strada SS-ului pentru că a folosit în mod brutal forța de muncă a sclavilor prizonieri ruși sau evrei, șosea despre care vom discuta probabil cu altă ocazie). Expeditorul aparținea poștei militare nr. 47874 (OT-Abschnitt III/5, probabil zona Poltava), dar cașetul militar Briefstempel este al Feldpost nr. 48483 (OT-Abschnitt III/3, ambele fiind sectoare de lucru ale șoselei amintite). Scrisoarea datată 17.4.1943 este cartată patru zile mai târziu cu ștampila FELDPOST, trece prin cenzura germană la Viena și apoi prin cea română la Gara de Nord București (ocazie cu care este inserată eticheta cenzurii).

Fig. 2

Um Verspätungen zu vermeiden, bitte leserlich, deutlich, kurz und nicht mehr als vier Seiten von gewöhnlicher Briefgröße zu schreiben.

Rumänische Auslandsbriefprüfstelle

Fig. 3

Fragment de scrisoare recomandată francată cu emisiunea Paris expedită de la București SUCURS. MIN. FINANC. la Viena (ex. colecția dr. Paul Hirsch)

Corespondențe redirijate

Cristian Andrei SCĂICEANU, AIJP

Corespondențele redirijate sau redirecționate sunt acele trimiteri poștale care ajunge la destinația inițială nu și-au găsit destinatarul, acesta părăsind temporar sau definitiv adresa indicată de expeditor. Funcționarii poștali nu considerau că o trimitere poștală a ajuns la destinație dacă corespondența sosea la adresa indicată, ci urmăreau înmânarea ei persoanei căreia îi era destinată. În acest sens, dacă destinatarul nu era găsit la adresa scrisă inițial pe corespondență, redirijau trimiterea poștală spre alte destinații, în baza informațiilor obținute despre deplasările persoanei căreia îi era adresată corespondența. Astfel de redirijări puteau fi spre alte localități din acea țară sau chiar în străinătate. Trebuie subliniat faptul că pentru aceste redirijări nu se percepeau taxe suplimentare, fiind suficientă francarea inițială, care trebuia să asigure înmânarea trimiterii poștale persoanei în cauză, fie că aceasta putea fi găsită la adresa inițială sau la alte adrese.

În cele ce urmează vom prezenta câteva exemple de astfel de cazuri.

A. Redirijarea corespondențelor interne

1. Carte poștală 5 bani *Spic de grâu* (Fig. 1), expedită din București la 25 iulie 1901 (obliterare Daguin). Adresa inițială era în comuna Zilișteanca de lângă Buzău (obliterare BUZEU - 27 IUL 901). De aici a fost redirecționată spre Borănești (ștampilă BĂRCĂNESCI JUD. IALOMIȚA - 28 IUL 901), prin Gara Lehliu (obliterare LEHLIU GARĂ - 28 IUL. 901). Nici aici adresantul nu a fost găsit și cartea poștală a fost retrimisă la Buzău (ștampilă ilizibilă B...).

2. Carte poștală ilustrată francată cu o marcă poștală 5 bani *Spic de grâu* (Fig. 2), expedită din Brăila la 2 iunie 1899 (obliterare Daguin), a sosit la București la 3 iunie (obliterare BUCURESCI CURSA I - 3 JUN 99) și în aceeași zi, plecând din Gara de Nord (ștampilă BUCUREȘTI GARA DE NORD - 3 IUN 99) a ajuns la Sinaia (obliterare SINAIA Csa 2 - 3 IUN 99). În aproximativ 24 de ore corespondența a parcurs drumul Brăila - București - Sinaia, inclusiv timpii de prelucrare. Acest fapt s-a petrecut la sfârșitul secolului al XIX-lea! ▶▶▶

Fig. 1

Redirected mails

Forwarded or redirected correspondences are those postal dispatches that, arriving at the initial destination, could not find their recipient, this temporarily or permanently leaving the address indicated by the sender. The postal clerks did not consider that a postal item arrived at the destination if the correspondence landed at the designated address, but followed to hand it to the person to whom it was intended for. In this respect, if the consignee was not found at the address written initially on the correspondence, they forwarded the postal item to other destinations, based on information obtained about the journeys of the person to whom the correspondence was addressed to. Such redirections could be towards other town from that country or even abroad. It should be emphasized that for these redirections there were no extra charging fees, initial postage being sufficient, which had to ensure handing the postal item to that person, whether it can be found at the original or at another addresses.

In the following we will present some examples of these occurrences.

A. The redirection of domestic correspondences

1. Postal card 5 bani *Wheat ear* (Fig. 1), sent from Bucharest on July 25th 1901 (Daguin cancellation). Original address was in the village Zilișteanca near Buzău (obliteration: BUZEU - 27 IUL 901). From here it was redirected to Borănești (postmark: BĂRCĂNESCI - JUD. IALOMIȚA - 28 IUL 901) through Lehliu Station (LEHLIU STATION obliteration - 28 IUL. 901). Not even here the addressee was not found and the postcard was sent back to Buzău (illegible cancellation B ...).

2. Illustrated postal card franked with the stamp of 5 bani *Wheat ear* (Fig. 2), sent from Brăila on June 2nd 1899 (Daguin obliteration) arrived in Bucharest on June 3rd (obliteration: BUCURESCI CURSA I - 3 JUN 99) and on the same day, leaving the North Railway Station (cancellation: BUCUREȘTI GARA DE NORD - 3 IUN 99) reached Sinaia (obliteration SINAIA Csa 2 - 3 IUN 99). In about 24 hours the correspondence travelled the route Brăila - Bucharest - Sinaia, including processing times. This happened at the end of the nineteenth century! ▶▶▶

Fig. 2

Fig. 3

3. Carte poștală ilustrată francată cu o marcă poștală 5 bani *Spic de grâu* (Fig. 3), expedită la 12 august 1904 de la oficiul balnear Bălătești (obliterare: BĂLTĂTESCI BAI - 12 AUG 904), a tranzitat prin Piatra Neamț (ștampilă PIATRA - 12 AUG 904) și a ajuns a doua zi la Ocnele Mari, în județul Vâlcea (obliterare OCNELE MARI - 13 AUG 904). De aici cartea poștală a fost redirijată spre Craiova (ștampilă CRAIOVA - 15 AUG 904).

4. Carte poștală 5 bani *Spic de grâu* (Fig. 4), expedită în decembrie 1906 din Păușești, jud. Iași (obliterare PĂUȘEȘCI JUD. JASSY - 1 JAN 907), inițial spre satul Goruni din comuna Tomești, jud. Iași, a fost redirecționată spre Prisecani pe Prut și de acolo la Pungești, jud. Vaslui. De la expediere cartea poștală a tranzitat prin Podul-Iloaiei (obliterare PODU - JLÓIEI - 31 DEC 906) și Iași (ștampilă JASSY - 31 DEC 906), Vaslui (obliterare VASLUI - 2 IAN 907) pentru a ajunge la destinația finală Pungești (ștampilă PUNGESȚI - 2 JAN 907).

5. Carte poștală 5 bani *Tipografiate*, francată suplimentar cu un timbru de ajutor de 5 bani (Fig. 5), expedită din București (obliterare BUCUREȘTI EXPED. SCRIS. - 13 DEC 15) a ajuns la destinație, în gara Ghergani, jud. Dâmbovița (obliterare GHERGANI - 13 DEC 915), de unde a fost redirecționată spre București (obliterare BUCUREȘTI CURSA 1 - 15 DEC 915).

6. Carte poștală 2 lei *Mihai copil*, francată suplimentar cu un timbru de asistență socială de 25 de bani (Fig. 6), expedită din București (obliterare BUCUREȘTI EXPED. SCRIS. - 14 XI 929), la Urlați (ștampilă URLAȚI - 15 NOE 929), a fost redirecționată spre Predeal (obliterare PREDEAL - 17 NOE 929). ▶▶▶

Fig. 5

Fig. 4

3. Illustrated postal card postage with 5 bani stamp *Wheat ear* (Fig. 3), sent on August 12th 1904 from Bălătești balneary office (obliteration: BĂLTĂTESCI BAI - 12 AUG 904) transited through Piatra Neamț (cancellation PIATRA - 12 AUG 904) and arrived the next day at Ocnele Mari in Vâlcea county (obliteration: OCNELE MARI - 13 AUG 904). From here the postcard was redirected to Craiova (cancellation: CRAIOVA - 15 AUG 904).

4. Postal card 5 bani *Wheat ear* (Fig. 4), sent in December 1906 from Pășești, Iasi county (obliteration: PĂUȘEȘCI JUD. JASSY - 1 JAN 907), initially towards Goruni village in Tomești parish, Iassy county, it was redirected to Prisecani on the river Prut and from there to Pungești, Vaslui county. From its sending, the postal card transited through Podul-Iloaiei (obliteration: PODU - JLÓIEI - 31 DEC 906) and Iasi (postmark: JASSY - 31 DEC 906), Vaslui (obliteration: VASLUI - 2 IAN 907) in order to arrive to its final destination Pungești (postmark: PUNGESȚI - 2 JAN 907).

5. Postal card 5 bani *Typographic*, postage with aid stamp of 5 bani (Fig. 5), sent from Bucharest (obliteration: BUCUREȘTI EXPED. SCRIS. - 13 DEC 15) it arrived at its destination, in Ghergani Station, Dâmbovița county (obliteration: GHERGANI - 13 DEC 915), from where it was redirected towards Bucharest (postmark: BUCUREȘTI CURSA 1 - 15 DEC 915).

6. Postal card 2 lei *Mihai child*, postage with social aid stamp of 25 bani (Fig. 6), sent from Bucharest (obliteration BUCUREȘTI EXPED. SCRIS. - 14 XI 929), to Urlați (cancellation: URLAȚI - 15 NOE 929), it was redirected to ▶▶▶

Fig. 6

Fig. 7

7. Carte poștală ilustrată, francată cu două mărci poștale 2 lei *Carol II uzuale* (Fig. 7), expediată din Craiova (obliterare CRAIOVA - 16 APR 931) la Băile Herculane (obliterare BĂILE HERCULANE - 17 APR 931) a fost returnată în baza mențiunii făcute de Sanatoriul Militar Regele Ferdinand I conform căreia destinatarul a plecat din sanatoriu (obliterare BĂILE HERCULANE - 18 APR 931) la Craiova (ștampilă de sosire ilizibilă). Destinatarul cărții poștale a fost marele filatelist Dem. Pașșalega.

B. Redirijarea corespondențelor sosite din străinătate

8. Carte poștală 10 centissimi (Fig. 8), expediată din Italia (obliterare TORINO FERROVIA - 31. 1.01), sosită la Caracal (obliterare CARACAL - 3 FEB 901) și redirecționată spre Craiova (ștampilă CRAIOVA CURSA 1 - 5 FEB 901).

9. Carte poștală ilustrată expediată din Germania (Fig. 9), francată cu o marcă poștală Bayern 10 pfenning (obliterare MUENCHEN 1 B 2 - 30 AUG 05), adresată inițial la Căineni, jud. Vâlcea (obliterare CAINENI GARA - 2 SEP 905), de unde este redirijată la Pătule, jud. Mehedinți, tranzitând prin Tr. Severin (obliterare TR. SEVERIN 3 SEP 905) și Vânju - Mare (ștampilă VÂNJU MARE 4 SEP 905).

10. Carte poștală ilustrată dublă (Fig. 10), expediată din Austria (obliterare RADEGUND ►►►►

Fig. 8

Predeal (obliteration: PREDEAL - 17 NOE 929).

7. Illustrated postal card, franked with 2 ordinary stamps of 2 lei *Carol II* (Fig. 7), sent from Craiova (obliteration: CRAIOVA - 16 APR 931), to Băile Herculane (obliteration: BĂILE HERCULANE - 17 APR 931), it was returned on the basis of the mention made by King Ferdinand I Military Sanatorium that the recipient had left the sanatorium (obliteration: BĂILE HERCULANE - 18 APR 931) to Craiova (illegible arrival cancellation). The recipient of the postcard was the great philatelist Dem. Passalega.

B. The redirection of correspondences arrived from abroad

8. Postal card 10 centissimi (Fig. 8), sent from Italy (obliteration: TORINO FERROVIA - 31. 1.01), arrived at Caracal (obliteration: CARACAL - 3 FEB 901) and redirected to Craiova (postmark: CRAIOVA CURSA 1 - 5 FEB 901).

9. Illustrated postal card sent from Germany (Fig. 9), postage with one stamp Bayern 10 pfenning (obliteration: MUENCHEN 1 B 2 - 30 AUG 05), initially addressed to Căineni, Vâlcea county (obliteration: CAINENI GARA - 2 SEP 905), from where it is redirected to Pătule, Mehedinți county, transiting through Tr. Severin (cancellation: TR. SEVERIN 3 SEP 905) and Vânju - Mare (cancellation: VÂNJU MARE 4 SEP 905).

10. Illustrated double postal card (Fig. 10), sent from Austria (obliteration: ►►►►

Fig. 9

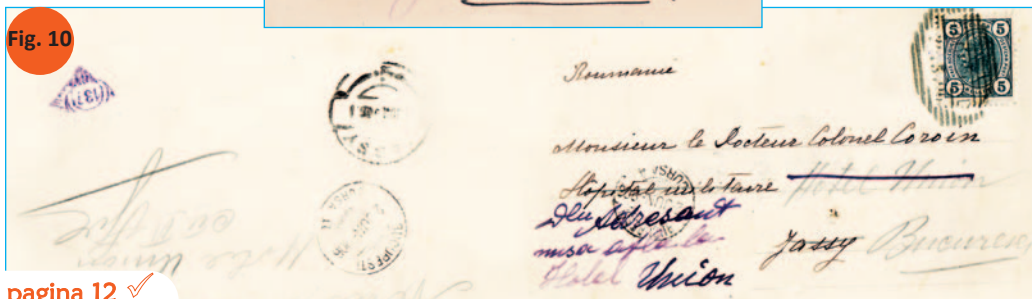

Fig. 10

dată ilizibilă), la Iași (ștampilă IASSY - 1 IUN 906), redirejată la București (obliterări BUCUREȘTI CURSA II - 2 JUN 906, BUCUREȘTI CURSA 4 - 2 JUN 906 și ștampilă de factor poștal tip goarnă 137). Nici la București corespondența nu și-a găsit destinatarul, conform adnotărilor „Necunoscut la Hotel Union” și „Dlu Adresant nusa afla la Hotel Union (sic)!”.

11. Carte poștală 5 fillér francată suplimentar cu o marcă poștală 5 fillér Ungaria (Fig. 11), expedită din Băile Herculane (obliterare HERKULESFÜRDŐ - 906 JUL 23), adresată la Giurgiu (ștampilă de sosire GIURGIU - 26 JUL 906). Destinatarul corespondenței, doamna Victoria Constantineanu de la Administrația Financiară a județului, se afla însă și ea la băi, ca și expeditorul, astfel încât cartea poștală a fost redirejată spre Techirghiol (ștampilă de sosire CONSTANȚA II - 3 AUG 06).

12. Carte poștală ilustrată francată cu o marcă 5 centimes (Fig. 12 și Fig. 12a), expedită sub formă de timbre cote vœue (TCV), adică de imprimat - astfel se explică francarea cu 5 centimes în loc de 10) -, trimisă din Franța (obliterare MARTIGNÉ MAYENNE - 29 OCT 05) doamnei M. Stefanescu, la moșia Sihlea (Sihlea chateau), prin gara Sihlea (ștampilă de sosire SIHLEA GARA - 3 NOV 906). De aici cartea poștală a fost redirejată la București, unde destinatarul putea fi găsit la adresa din strada Eldorado nr. 2 (ștampilă de sosire BUCUREȘTI CURSA I - 4 NOV 906).

13. Carte poștală ilustrată francată cu o marcă poștală de 5 ct. (Fig. 13), expedită din Amsterdam (ștampilă de plecare AMSTERDAM 51 - 14VIII 12) la București (ștampilă de sosire BUCUREȘTI CURSA 1 - 17 AUG 912) și redirejată spre comuna Breaza (Breța) prin gara Mizil (Mișil) unde s-a aplicat ștampilă MIZIL - 18 AUG 912.

14. Carte poștală ilustrată francată cu două mărci de 40 pfenning (Fig. 14), expedită din Germania (ștampilă de plecare HEIDELBERG 1 - 31.8.21) spre Câmpina (ștampilă de sosire CAMPINA - 6 SEP 921). Deoarece destinatarul, care lucra la firma Steaua Română s-a mutat la Hungarian Natiaol

RADEGUND illegible date), to Iasi (postmark: IASSY - 1 IUN 906), redirected to Bucharest (obliterations: BUCUREȘTI CURSA II - 2 JUN 906, BUCUREȘTI CURSA 4 - 2 JUN 906 and the postal factor postmark of bugle type 137). Not even in Bucharest did the correspondence find its receiver, according to the annotation 'Unknown at Union Hotel' and „the addressee is not at the Union Hotel (sic)!”.

11. Postal card 5 fillér postage with a stamp of 5 fillér Hungary (Fig. 11), sent from Băile Herculane (obliteration: HERKULESFÜRDŐ - 906 JUL 23), addressed to Giurgiu (arrival postmark: GIURGIU - 26 JUL 906). The receiver of the correspondence, Madame Victoria Constantineanu from the county's Financial Administration, was also at the baths, same as the sender, thus the postcard was redirected to Techirghiol (arrival postmark: CONSTANȚA II - 3 AUG 06).

12. Illustrated postal card postage with a stamp of 5 centimes (Fig. 12 and Fig. 12a), sent under the shape of *timbre cote vœue* (TCV), of printed form - thus it explains the postage of 5 centimes instead of 10) -, sent from France (obliteration: MARTIGNÉ MAYENNE - 29 OCT 05) to Madame M. Stefanescu, to Sihlea domain (Sihlea chateau), through Sihlea railway station (arrival postmark: SIHLEA GARA - 3 NOV 906). From here the postcard was redirected to Bucharest, where the addressee could be found at the address in 2, Eldorado Street (arrival postmark: BUCUREȘTI CURSA I - 4 NOV 906).

13. Illustrated postal card, postage with one stamp of 5 ct. (Fig. 13), sent from Amsterdam (departure cancellation: AMSTERDAM 51 - 14VIII 12) to Bucharest (arrival postmark: BUCUREȘTI CURSA 1 - 17 AUG 912) and redirected to Breaza village (Breța) through Mizil railway station (Mișil) where they applied the cachet: MIZIL - 18 AUG 912.

14. Illustrated postal card postage with two stamps of 40 pfenning (Fig. 14), sent from Germany (departure postmark: HEIDELBERG 1 - 31.8.21) towards Câmpina (postmark CAMPINA - 6 SEP

Fig. 11

Fig. 12

Fig. 12a

Fig. 13

Petroleum Company Ltd., care activa în comuna Săcelu din județul Maramureș, cartea poștală a fost redirecționată spre acea localitate. Ștampila, rară de altfel, de cenzură *CENZURAT Sighet la... 19... semn...* atestă ajungerea corespondenței în zona de destinație finală.

15. Scrisoare francată cu o marcă de 15 centimes și alta de 30 centimes (Fig. 15 și Fig. 15a), expedită din Franța (obliterare flamă publicitară SAINT CLOUD SEINE ET OISE - 10.IV.39), adresată inițial la Craiova (ștampilă CRAIOVA ...IV.39), redirijată la Filiași (ștampilă FILIAȘI JUD. DOLJ - 14 APR.39) și apoi la București (ștampilă BUCUREȘTI ...APR.39).

Fig. 15

C. Redirijarea corespondențelor în străinătate spre România

16. Carte poștală ilustrată, francată cu o marcă poștală 10 heller Austria (Fig. 16 și Fig. 16a), expedită din Viena (ștampilă de plecare WIEN 1/1 - 9.07.00) la Paris (ștampilă PARIS 3 RUE MALESHERBES - 11.JUL. 00), de unde a fost redirijată spre București, sosind tocmai de ziua națională a Franței (ștampilă BUCUREȘCI 14. JUL. 00). Destinatarul, doamna Marie Georges Mirea (soția pictorului George Demetrescu Mirea) își mutase reședința din 53, Boulevard Haussman la București, pe Șoseaua Kisseleff.

17. Carte poștală ilustrată francată cu o marcă de 10 pfenning Germania (Fig. 17), expedită din Weißer Hirsch (ștampilă de plecare WEISSER HIRSCH - 24.8.11), adresată la Kensington, Londra (ștampilă de

Fig. 14

921). Because the consignee, who had worked at the *Steaua Română* Company had moved to *Hungarian National Petroleum Company Ltd.*, which functioned in Săcelu village in Maramureș county, the postal card was redirected to that locality. The censorship cancellation, quite rare, *CENZURAT Sighet la... 19... semn...* demonstrated the correspondence's arrival at the final destination.

15. Letter franked with one stamp of 15 centimes and another one of 30 centimes (Fig. 15 and Fig. 15a), sent from France (advertising flame obliteration SAINT CLOUD SEINE ET OISE - 10.IV.39), initially addressed to Craiova (postmark: CRAIOVA ...IV.39), redirected to

Fig. 15a

Filiași (postmark: FILIAȘI JUD. DOLJ - 14 APR.39) and then to Bucharest (postmark: BUCUREȘTI ...APR.39).

C. The redirection of abroad correspondences towards Romania

16. Illustrated postal card, franked with one stamp 10 heller Austria (Fig. 16 and Fig. 16a), sent from Vienna (departure postmark: WIEN 1/1 - 9.07.00) to Paris (postmark: PARIS 3 RUE MALESHERBES - 11.JUL. 00), from where it is redirected to Bucharest, arriving just for Bastille Day (postmark: BUCUREȘCI 14. JUL. 00). The consignee, Madame Marie Georges Mirea (the wife of the painter George Demetrescu Mirea) had moved her residency from 53, Boulevard Haussman to Bucharest, on Kisseleff street.

17. Illustrated postal card postage with one stamp 10 pfenning Germany (Fig. 17), sent from Weißer Hirsch (departure postmark: WEISSER HIRSCH - 24.8.11), addressed to Kensington, London

Fig. 16

Fig. 16a

Fig. 17

Fig. 18

so sire EARLS COURT S.W. - AU. 26. 11), de unde a fost redirijată întâi la Jassy (ștampilă IASI - 31. AUG .911) și apoi la Bârlad (ștampilă BÂRLAD - 1.SEP. 911).

Următoarele două exemple nu fac parte din categoria corespondențelor redirijate, în sensul definiției date la începutul articolului. Cele două cărți poștale prezentate mai jos și-au găsit destinatarul la adresa indicată inițial pe trimiterea poștală, dar acesta a dorit să trimită corespondența primită la altă adresă. În acest sens a francat corespondența conform tarifelor poștale în vigoare și a expediat-o la un alt destinatar. Practic, aceste corespondențe sunt noi trimiteri poștale, cu un nou expeditor, cu un nou destinatar și cu o nouă taxă poștală.

18. Carte poștală ilustrată, francată cu o marcă poștală de 5 pfenning Germania (Fig. 18), expediată din Hamburg (ștampilă HAMBURG 1 - 13.10.05) pe adresa unei firme din Viena. Aici, destinatarul a anulat unele elemente ale adresei și a adăugat altele, pentru a retrimite cartea poștală la sucursala firmei din Galați. A francat aceeași corespondență cu o marcă poștală de 5 heller Austria (ștampilă WIEN - 23. X. 05) și a trimis-o în România. Modul de redactare al adresei - *strada Izaila 13, Galasz* - a provocat confuzie în România, cartea poștală ajungând întâi la Brăila (ștampila BRAILA - 25.OCT.05) și apoi la Galați (ștampila GALAȚI CURSA III - 26.OCT.05).

19. Carte poștală ilustrată, francată cu o marcă poștală de 10 pfenning Germania (Fig. 19 și Fig. 19a), trimisă din Mainz (ștampila MAINZ 3 - 14.8.19) la Paris. Destinatarul cărții poștale a francat trimiterea cu o marcă franceză de 10 centimes ▶▶▶

(arrival postmark: EARLS COURT S.W. - AU. 26. 11), from where it was redirected first to Jassy (postmark: IASI - 31 AUG .911) and then to Bârlad (postmark: BÂRLAD - 1.SEP. 911).

The following two examples do not belong in the forwarded correspondences category, as defined in beginning of this article. The two postal cards presented below have found the recipient at the address initially indicated on the postal item, but this wanted to send the received correspondence to another address. In this regard he franked the correspondence according with the fees in force and sent it to another recipient. Basically, these correspondences are new postal items, with a new sender, with a new recipient and a new postal fee.

18. Illustrated postal card, postage with one stamp 5 pfenning Germany (Fig. 18), sent from Hamburg (postmark: HAMBURG 1 - 13.10.05) to a company's address in Vienna. Here, the sender cancelled some elements of the address and added other elements, in order to resend the postcard to a company's branch office in Galati. He added postage to the same correspondence with a stamp of 5 heller Austria (postmark: WIEN - 23. X. 05) and sent it to Romania. The way the address was written - *strada Izaila 13, Galasz* - generated confusion in Romania, the postcard first arriving in Braila (postmark: BRAILA - 25.OCT.05) and then in Galati (postmark: GALAȚI CURSA III - 26.OCT.05).

19. Illustrated postal card, postage with one stamp of 10 pfenning Germany (Fig. 19 and Fig. 19a), sent from Mainz (postmark: MAINZ 3 - 14.8.19) to Paris.

(ștampilă ... - 31.10.19) și a trimis-o la București (fără ștampilă de sosire), lipid o bucată de hârtie cu noua adresă din România, peste cea inițială.

Cele două cărți poștale nu au nimic deosebit din punct de vedere al procedurilor poștale, pe care le respectă întocmai. Francaturile lor nu pot fi considerate mixte, cu toate că poartă mărci poștale din două țări diferite. Sunt piese foarte spectaculoase, foarte atractive pentru colecționari, dar rămân simple curiozități, fără relevanță din punct de vedere al istoriei poștale.

The consignee of the postcard postage the correspondence with a French stamp of 10 centimes (postmark: ... - 31.10.19) and sent it to Bucharest (no arrival postmark), sticking a piece of paper with the new address from Romania, on top of the initial one.

The two postal cards have nothing special in terms of postal procedures, with which they complied. Their franking can not be considered mixed, although they bear stamps from two different countries. They are very spectacular pieces, very attractive to collectors, but they remain simple curiosities, irrelevant in terms of postal history.

Postal stationery catalog, update (1) - VI. Telegraph -Telegrams (1900-1922)

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A TELEGRAFELOR ȘI POSTELOR		
BUN pentru o telegramă internă		
Cospinzându: adresa, și 6 cuvinte pentru text și semnătură		
Din _____	cuvinte ^{maxim} _____	Data _____ ora _____ lipsă la taxa _____
INSTRUCȚII	NOTĂ. Această telegramă se adresează în transmiterea în condițiile stipulate și după această formulă.	Aceste vor lipsi eventual mărcile suplimentare
Adresa poștei corespunzătoare ori câte cuvinte sunt necesare pentru înlesnirea plății la destinație		
Dacă în text și semnătura telegramelor sunt mai mult de șase cuvinte, poșta ori telegrafist trebuie adăugat un cost suplimentar egal cu 5 Bani cursive		
Semnele de punctuație nu se taxează, afară de semnele: ghilimele, paranteza, și sublinierea, care se taxează fiecare drept un cuvânt. Ori-ce caracter, ori-ce literă izolată și orice cifră izolată se numără drept un cuvânt, de exemplu: 2 cuvinte		
In fo-are deapă-țitură se va scrie un singur cuvânt	NOTĂ. Când trimițătorul nu dorește a se transmite adresa telegrafică, o va scrie în jurnal acestei fițe; iar în caz contrar se va scrie d'asupra în continuarea semnăturii și va fi taxată după numărul de cuvinte.	
Semnătura, _____		
Adresa trimițătorului (numai spre ghidaj)		

Due to the joined image, at the page 172 of the catalogue* the following completions are introduced :
 - TT 12a. same, missing red overprint in instructions paragraph, size: 240x164 mm.

Emanoil SĂVOIU, engineer

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, AXA Botoșani 2014, 256 pages

Expoziția filatelică *Onor armatei române*

Ion STANCU

Sub acest slogan s-a desfășurat la Bistrița, în cadrul garnizoanei, expoziția filatelică dedicată zilei Armatei Române și marcarea evenimentului la care Batalionul 405 Logistic a primit drapelul de reprezentare.

Expoziția a avut loc în perioada 21-26 octombrie 2014, la care au participat cu exponate adecvate filателиști din patru județe. Exponatele au aparținut în majoritate cadrelor militare active, în rezervă dar și civile. S-au remarcat prin conținutul tematic exponatele:

- Col(r) BOCAN Gheorghe - *Stema și drapelul României*;
- Col(r) BUTIUC Constantin - *Europa în al Doilea Război Mondial*;
- JĂLNEAN Viorel Călin - *Aspecte din marele război 1914-1918*;
- Col(r) VASILIU Gheorghe - *Correspondență cenzurată din al Doilea Război Mondial*;
- Lt col(r) ZSOLDOS Martin - *Repere importante ale românilor*.

La vernisajul expoziției (Fig. 1) domnul col. Ovidiu Uifălean, comandantul Brigăzii 81 Mecanizate „Gen. Grigore Bălan” a felicitat Comitetul de organizare cât și filателиștii care prin exponatele lor, de o deosebită valoare, au punctat evenimentele sărbătorite. Mulțumind pentru efortul depus se angajează să sprijine în continuare mișcarea filatelică din Bistrița.

Domnul Mircea Calu în numele organizatorilor a mulțumit tuturor celor implicați prin sprijinul material și logistic oferit.

După tăierea panglicii tricolore s-a trecut la vizitarea expoziției.

Pentru acest eveniment s-au editat și câteva materiale indispensabile unei expoziții filatelice, precum: pliant, afiș, diplomă, plic special - Fig. 2, ștampila ocazională, precum și o medalie omagială din tombac - Fig. 3. Materialele menționate mai sus au fost machetate de dl col (r) dr. Ioan Daniliuc. Toate aceste materiale au fost oferite ca premii expozanților și organizatorilor.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

► **Semnalare** ► **Semnalare** ► **Semnalare** ► **Semnalare** ► **Semnalare**

Comemorare 100 de ani de la moartea Regelui CAROL I (1839-1914).

Realizare: Asociația Filателиștilor din București.
Obliterare ocazională: Regele Carol I al României - comemorare 100 de ani, 10.10.2014, 014950 BUCUREȘTI 13.
 Machetă plic și ștampilă ocazională: dr. Ioan Daniliuc.

O șampilă inedită de vapor - 1939

ing. Călin MARINESCU, inginer

În volumul autorului¹ au fost prezentate, printre alte informații și itinerariile curselor poștale maritime efectuate de vapoarele Serviciului Maritim Român între anii 1939 și 1940. Caracteristica acestor itinerarii era un traseu în circuit, câte două vapoare plecând din Constanța, trecând prin Istanbul și apoi mergând în sens contrar fără a trece de două ori (adică tur-retur) prin același port, întorcându-se prin Istanbul la Constanța.

Toate sursele documentare folosite în volum, atât cele SMR, cât și cele poștale prezentau itinerariile curselor împărțite în două: Constanța-Larnaca și Larnaca-Constanța. Din acest motiv s-a presupus existența unor ștampe „CONSTANȚA-LARNACA” și „LARNACA-CONSTANȚA” aplicate la bordul vapoarelor poștale românești care efectuau aceste curse². Trebuie de precizat că aceste curse poștale erau în rang de „BIROU POȘTAL AMBULANT” având o activitate poștală complexă.

Ștampele aplicate până la începutul anului 1939 (dată târzie cunoscută „21 ian. 1939”) aveau textul „BIR.AMB.MARITIN CONSTANTA - ALEXANDRIA”, res-

A novel ship cancellation - 1939

In the author's volume¹ were presented, among other information, also the itineraries of maritime postal routes made by the ships of the Romanian Maritime Service (SMR) between 1939 and 1940. The characteristic of these routes was a circuit route, two ships leaving from Constanta, passing through Istanbul and then going in the opposite direction without passing twice (i.e. returning) through the same port, returning through Istanbul to Constanta.

All documentary sources used in the volume, both those of the SMR as well as the postal ones, presented the itinerary of the trips divided into two routes: Constanta-Larnaca and Larnaca-Constanta. For this reason it was supposed the existence of some cancellations „CONSTANTA-LARNACA” and „LARNACA-CONSTANTA” applied on the board of the Romanian postal ships that were undergoing these two routes². It must be noted that these ships for postal transports were at the rank of “BIROU POȘTAL AMBULANT” (ambulatory post office) having a complex postal activity.

The postmarks applied until the beginning of 1939 (known late date „January 21st, 1939”) had the text

Fig. 1

Fig. 2

pectiv „... ALEXANDRIA - CONSTANTA”², dar alte ștampe ulterioare n-au mai fost descoperite, deși „poșta maritimă” este un subiect larg studiat.

Iată că după exact 75 de ani (încă) tânărul cercetător al istoriei poștale române Iulian Cherata din Cluj-Napoca a descoperit, se pare, „veriga lipsă” a stampilografiei maritime poștale românești. Este vorba de o carte poștală ilustrată expedită spre Larnaca-Cipru (Fig. 1 și Fig. 2), având o șampilă „CONSTANTA - BEYROUTH” aplicată pe două mărci poștale românești.

Șampilă (Fig. 1, detaliu) nu este lizibilă în totalitate datorită aplicării defectuoase și lipsei de tuș, dar nu pare să fie loc pentru alte litere sau cifre, în afara denumirilor celor două porturi. Data nu este lizibilă decât parțial „12 I....(iul. 939)”. Ceea ce nedumerește la prima vedere este simplitatea șampilii. Normal trebuia să fie șampilă unui birou poștal ambulant maritim. Ștampele anterioare, așa cum s-a ▶▶▶

„BIR.AMB.MARITIN CONSTANTA - ALEXANDRIA” and „... ALEXANDRIA - CONSTANTA”², but other subsequent cancellations have not been discovered, although „maritime correspondence” is a widely studied topic.

Behold, after exactly 75 years the (still) young researcher of Romanian postal history Iulian Cherata from Cluj-Napoca discovered, apparently, the „missing link” of the Romanian maritime cancellations. It is about an illustrated postcard sent to Larnaca-Cyprus (Fig. 1 and Fig. 2), with a cancellation „CONSTANTA - BEYROUTH” applied on two Romanian stamps.

The postmark (Fig. 1, detail) is not fully legible due to misapplication and lack of ink, but there does not seem to be room for other letters or numbers, except for the names of the two ports. The date is only partially legible „12 I.... (July. 939)”. What baffles at first is the simplicity of the cancellation. Normally it is supposed to be the cancellation of an ambulatory ▶▶▶

¹ Călin Marinescu, *Poșta fluvială și poșta maritimă în România 1834-1994*, București, 1998, pag. 178-181

arătat și mai sus, menționau acest lucru. Alte ștampile de vapor contemporane menționau cuvântul VAPOR (cele de birouri ambulante fluviale), dar aceasta nu conține decât denumirile porturilor de plecare și sosire: CONSTANTA și BEYROUTH.

Ștampila nu poate fi a unei poște maritime străine, care să fi funcționat între cele două porturi, întrucât ornamentul din stânga este un ornament specific ștampilelor românești. Poate și datorită simplității ei aceasta ștampilă nu a fost descoperită/re-marcată până acum. În mod normal ar fi trebuit să existe și ștampila retur „BEYROUTH - CONSTANTA”, care sperăm că va fi descoperită în viitor.

Fie că această ștampilă este „veriga lipsă”, fie că este a unei curse poștale maritime românești suplimentare sau o ștampilă poștală provizorie, urmând a fi înlocuită în scurt timp, se poate considera o descoperire remarcabilă și cercetătorul Iulian Cherata merită felicitat, mulțumindu-i în același timp pentru permisiunea de comunicare în premieră a descoperirii sale în acest scurt articol.

maritime post office. Previous cancellations, as shown above, mentioned this. Other contemporary ship cancellations mentioned the word VAPOR - Ship (those of ambulatory fluvial offices), but this only contains the names of the ports of departure and arrival: CONSTANTA and BEYROUTH.

The cancellation can not be of a foreign maritime post office, which would have operated between the two ports, because the ornament on the left is an ornament specific to Romanian postmarks. Perhaps also because of its simplicity this postmark has not been found / noticed until now. Normally there should also be a return stamp „BEYROUTH - CONSTANTA”, which we hope will be discovered in the future.

Whether this cancellation is the „missing link”, or whether it belongs to a Romanian maritime ship making additional postal transport or a temporary postmark, that was going to be replaced shortly, it can be considered a remarkable discovery and researcher Iulian Cherata deserves congratulations, thanking him at the same time for his permission to first communicate his discovery in this short article.

Catalog întreguri poștale, update (2): IV. Mandate poștale (1890-1926) - I
Postal stationery catalog, update (2): IV. Money orders (1890-1926) - I

Iulian CHERATA

Urmare a imaginii alăturată, la pag 147 a catalogului* se introduce următoarea completare:
 - MO 15a similar, dar nota de subsol măsoară 111 mm lungime în loc de 107-108 mm.

Due to the joined image, at the page 147 of the catalogue* the following completions are introduced:
 - MO 15a same, but footnote measuring 111 mm long instead of 107-108 mm.

Poansoane PAPE false pe mărcile provizorii și de ocupație din 1919 Fake PAPE punches on provisional and occupational stamps from 1919

László KÁLLAI

Anii ce au urmat Primului Război Mondial au fost prolifici pentru afaceri nu tocmai ortodoxe. Cei cu inițiativă, folosindu-se de lacune legislative, de slăbirea autorităților, dar și de naivitatea și disperarea oamenilor, au creat produse și servicii care mai de care. Acest fenomen a atins, firesc, și lumea filatelică. Unii dintre cei care s-au „jucat” a fabrica timbre s-au îmbogățit, alții au infundat pușcări. În această perioadă au apărut o serie de așa-numite emisiuni particulare (deseori denumite *emisiuni locale*¹), ele fiind de fapt niște supratipare pe mărci poștale maghiare sau austriece realizate de comercianții ai acelor ani, fără nici o implicare ale administrațiilor poștale ce funcționau în zonele geografico-administrative respective.

Un alt domeniu în care au activat acești „întreprinzători” este falsificarea emisiunilor realizate de autoritățile care au administrat temporar sau, cum este cazul Transilvaniei, au preluat serviciile poștale pe unele teritorii ale fostei monarhii austro-ungare.

Un adevărat campion al categoriei este un aname Géza Tarján, comerciant de timbre ce a activat pe rând la Budapesta, Viena, Hamburg, Wiesbaden, Paris și Madrid. Regretatul senior al filateliei maghiare, Flasch Dezső, spune despre Tarján că, într-un clasmament general al falsificatorilor, acesta ocupă locul trei, iar la categoria „emisiunilor supratipărite” conduce detașat². Povestea neromantațată al lui Tarján este extrem de simplă: a profitat de conjunctură și a fabricat zeci, poate sute de mii de mărci poștale supratipărite din emisiunile Arad - ocupația franceză, Bănăt-Bácska - în perioada dintre ocupația sârbă și română, Baranya I - ocupație sârbă, Fiume, SHS - Croația și Szeged - ocupația franceză. În afară de emisiunile mai sus enumerate, Tarján a falsificat și emisiunile Cluj și Oradea³. Pentru a fi și mai credibil, falsificatorul a folosit poansonul managerului firmei sale Heinz Pape⁴, proprietarul companiei Heinz Pape Stamp Handels AG în Budapesta. După ce drumul celor doi s-a despărțit Tarján a fabricat cel puțin două poansoane false, asemănătoare cu cel original al lui Pape. Ca situația să fie și mai complexă Tarján a aplicat amprenta poansonelor false atât pe mărci poștale autentice cât și pe cele „fabricate” de el. Falsurile lui Tarján au fost comercializate de un alt comerciant controversat, Béla Szekula prin firma acestuia din Lucerna, Elveția.

După ce faptele sale au ieșit la iveală Tarján a părăsit Ungaria și s-a stabilit în Viena unde a continuat fabricarea falsurilor și a utilizării poansonului fals. După scurt timp, de frica unei arestări iminente, ▶▶▶▶

The years that followed the First World War were fruitful for unorthodox businesses. Those with initiative, taking advantage of legislative loopholes, authority's weakness, and also of the people's naivety and desperation, created many diverse products and services. This phenomenon also reached, naturally, the philatelic world. Some of those who „played” stamp factory got rich and some went to jail. In this period a series appeared of so-called particular issues (often called *local issues*¹), which were actually some overprints on Hungarian or Austrian stamps made by merchants of those times, without any implication from the postal administrations that were functioning in the respective geographic-administrative areas.

Another domain where these „businessmen” also activated was the forgery of issues made by the authorities that administrated temporarily or as is the case of Transylvania, overtook the postal services in some territories of the former Austro-Hungarian monarchy.

A true champion of this category is the a certain Géza Tarján, a stamp merchant who was active in turn in Budapest, Vienna, Hamburg, Wiesbaden, Paris and Madrid. The late senior of Hungarian philately, Flasch Dezső, said about Tarján that in a general forger classification he would take third place, and at the 'overprint issues' category he would outright lead². The non-romantic story of Tarján is extremely simple: he took advantage of the situation and manufactured tens, maybe thousands of overprinted stamps from the issues Arad - French occupation, Banat - Bácska, in the period between Serbian and Romanian occupation, Baranya I - Serbian occupation, Fiume, SHS - Croatia and Szeged - French occupation. Besides the issues mentioned above, Tarján also forged the issues Cluj and Oradea³. In order to be even more believable, the forger used the stamp punch of his business's manager and the owner of the company Heinz Pape Stamp Handels AG in Budapest, Heinz Pape⁴. After their roads separated, Tarján manufactured at least two fake stamp punches, similar to those of Pape. For the situation to be more complex, Tarján applied the imprint of the fake punches on both authentic stamps, as well as on those „fabricated” by him. Tarján's fakes have been sold by another debatable seller, Béla Szekula, through his company in Lucerne, Switzerland.

After his deeds had come to light, Tarján left Hungary and settled in Vienna where he continued to manufacture fakes and use his fake punch. After a short time, in fear of an imminent arrest, he ▶▶▶▶

¹ Christopher E. Brainard, *Catalog of Hungarian Occupation Issues 1918-1921*, Cherry Hill, New Jersey, USA, 2006

² Dezső Flasch, *Garantiezeichen auf ungarischen Überdruckmarken*. Arge-Ungarn e.V., Germany 1998

³ Dr. Béla Szalay, *Höhere Philatelie die Philatelie der Zukunft*, Sibiu, România, 1935, vol. I, pag. 293

⁴ Wolfgang Maassen, Bund Deutscher Philatelisten e.V., *Wer ist wer in der Philatelie - Datenbank* (www.bdph.de)

își mută cartierul general succesiv în Hamburg, Wiesbaden, Paris și în final în Madrid. Aici a fost arestat în 1934 pentru evaziune fiscală⁵.

Poansonul original, cu puțină experiență, este ușor de recunoscut (Fig. 1). În afara faptului că diferă lungimea celor patru caractere, piciorul primei litere *P* spre talpă se lățește, între a doua literă *P* respectiv *E* se găsește un mic punct. Ochiul literei *A* este înalt, având raport lățime/înălțime 2/1. Brațele literei *E* sunt lungi, de aceeași dimensiune. Poansonul este din metal, iar caracterele sunt puternic imprimate cu un contur clar. Heinz Pape aplica întotdeauna semnul său de garanție pe spatele mărcilor poștale în colțul **stânga-inferior**, având culoarea lila.

Géza Tarján a folosit două poansoane false, unul din cauciuc (Fig. 2) și unul din metal (Fig. 2a)⁶. Caracteristicile literelor sunt foarte apropiate în cele două cazuri, diferențele se recunosc doar la amprentele clare. Lungimea poansonului din cauciuc este de 3 mm cu amprentă de regulă îmbăcșită, iar la cel din metal este de 3,5 mm având conturul caracterelor neclar. Forma caracterelor este ușor de recunoscut. Prima literă *P* este ușor înclinată spre stânga, ochiul literei *A* este potrivit (raport lățime/înălțime 3/2), iar piciorul drept spre talpă se îngroașă și se lungeste sub linia de bază a celor patru lifte. Cea de a doua literă *P* are partea inferioară a piciorului sub forma unei picături alungite. Litera *E*, de asemenea are caracteristici inconfundabile: brațele sunt mai scurte, cel din mijloc măsurând doar jumătate din lungimea celui superior, respectiv celui inferior. Brațul superior este ușor răscutit spre stânga formând un trapez dreptunghic imaginar. Tarján aplica poansonul fals pe spatele mărcilor în colțul **drept-inferior**, având culoarea mov, rareori neagră.

Conform literaturii, 99% dintre mărcile cu poanson PAPE sunt false. În unele situații este greu de identificat supratiparul fals, fiind atât de reușite încât, potrivit legendelor urbane, ele au fost realizate cu clișeu original. Totuși amprenta poansonului fals îl trădează pe autor.

Tarján a falsificat doar în dauna filateliștilor.

⁵ Dr. Béla Szalay, *Tarján verhaftet!*, Donaupost 1934, nr. 7/8, pag. 106-116

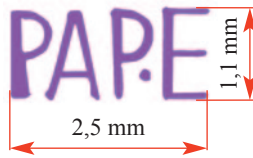

Fig. 1 - Amprenta poansonului autentic aparținând lui Heinz Pape

Fig. 1 - The imprint of the authentic punch belonging to Heinz Pape

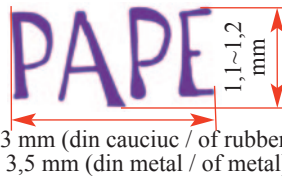

Fig. 2 - Amprenta poansonului fals din cauciuc utilizat de Tarján

Fig. 2 - The imprint of the fake rubber punch used by Tarján

Fig. 2a - Amprenta poansonului fals din metal utilizat de Tarján

Fig. 2a - The imprint of the fake metal punch used by Tarján

moved his headquarters in Hamburg, Wiesbaden, Paris and in the end in Madrid. Here he was arrested in 1934 for tax evasion⁵.

The original stamp punch, with a little bit of experience, is easily recognizable (Fig. 1). Besides the fact that the length of the four characters differs, the leg of the first letter *P* under the base thickens, between the second letter *P* and *E* is found a small dot. The opening of the letter *A* is tall, having the width/height ratio 2/1. The hands of the letter *E* are long, of the same sizes. The punch is metallic, and the characters are strongly imprinted with a clear contour. Heinz Pape always applied his warranty sign on the back of the stamps in the **lower-left** corner, having lilac color.

Géza Tarján used two fake punches, one of rubber (Fig. 2) and one of metal (Fig. 2a)⁶. The characteristics of the letter are very close between the two cases, the differences being recognizable only in clear imprints. The length of the rubber punch is of 3 mm with the imprint regularly foul, and the metallic one is of 3.5 mm having the character's contour unclear. The shape of the characters is easily recognizable. The first letter *P* is slightly bent towards the left, the opening of the letter *A* is adequate (width/height ratio 3/2), and the right leg thickens towards the bottom and elongated under the base line of the four glyphs. The second letter *P* has the lower part of the leg in the shape of an elongated drop. The letter *E* also has unique characteristics: the arms are shorter, the one in the middle measuring only half of the length of the upper one, respectively the lower one. The upper arm is slightly twisted towards the left forming an imaginary rectangular trapezoid. Tarján applied the fake punch on the back of the stamps in the **lower-right** corner, having the color purple, rarely the color black.

According to literature, 99% of the stamps with PAPE punches are fake. In some situations it is hard to identify a fake overprint, because they are so good that according to urban legends, they have been made with the original cliché. However, the imprint of the fake punch betrays the author.

Tarján forged only to the detriment of philatelists.

⁶ Dr. Béla Szalay, *Ein aufrichtiges Wort in Sache der überdrucken ungarischen Marken*, Philatélie 1924, no. 2, p. 9

ROMÂNIA EMISIUNI 2014

ROMANIA 2014 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en> și <http://www.stampnews.com>

Istoria regalității, Mihai I

Data punerii în circulație: 25.10.2014.

Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm; coliță, 111x111 mm (marca poștală, 42x52 mm).

Machetatori: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 26 mărci poștale, **minicoală** de opt mărci poștale și o vinieta; **coliță dantelată**;

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 16.240 (valoarea nominală de 4,70 L), 4.900 (coliță dantelată), 1.921 (coliță nedantelată).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

The history of Royalty, Michael I

Date of issue: 10/25/2014.

Size: stamp, 36x36 mm; souvenir sheet, 111x111 mm (stamp, 42x52 mm).

Designers: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 26 stamps, **small sheet** of 8 stamps + one label; **perforated souvenir sheets**; **imperforated souvenir sheets**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 16,240 (4.70 L face value), 4,900 (perforated souvenir sheet), 1,921 (imperforated souvenir sheet).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Orașe Dunărene, Tulcea

Data punerii în circulație: 31.10.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm, 48x33 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale și o vinieta.

Tipărit offset la 5 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 12.340 (valorile nominale de 3 L și 14,50 L), 10.740 (valorile nominale de 3,30 L și 4,30 L).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Danube cities, Tulcea

Date of issue: 10/31/2014.

Size: stamps, 33x48 mm, 48x33 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 12,340 (3 L and 14.50 L face values), 10,740 (3.30 L and 4.30 L face values).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

► **pe scurt** ► **pe scurt** ► **pe scurt** ► **pe scurt** ► **pe scurt**

Blogul *King of postcards* (kingofpostcards.blogspot.ro), ing. Mihai Ceuță în materialul *În sfârșit un catalog specializat de întregiri poștale*, semnând apariția lucră-

rii dlui ing. Emanoil Alexandru Săvoiu (manu_rod2307@yahoo.com) - *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, ed. AXA Botoșani, 2014, 256 pag.,

format A4, full color; o adevărată comoară a literaturii filatelice, o lucrare foarte documentată și bine structurată pe principii ca-

100 de ani de la inaugurarea Palatului Fundăției Universitare Carol I

100 years since the inauguration of the Carol I University Foundation Palace

Data punerii în circulație: 07.11.2014.

Dimensiuni: marca poștală, 33x48 mm, colița, 172x115 mm (marca poștală, 52x42 mm).

Machetatori: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 4 mărci poștale cu manșetă ilustrată (2 modele), **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 13.848 (valoarea nominală de 9.10 L), 4.300 (colița dantelată).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 11/07/2014.

Size: stamp, 33x48 mm, souvenir sheet, 172x115 mm (stamp, 52x42 mm).

Designers: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 4 stamps with illustrated border (2 models), **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 13,848 (9.10 L face value), 4,300 (perforated souvenir sheet).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Emisiune comună România - Croația: Spiritalitate - Biserici fortificate

Joint stamp issue Romania - Croatia: Spirituality - Fortified churches

Data punerii în circulație: 14.11.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm; bloc, 144x136 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 8 mărci poștale și o viniță, **bloc** de 2 mărci poștale (în album filatelic).

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 74.704 (valoarea nominală de 1 L), 15.504 (valoarea nominală de 9,10 L), 321 (bloc).

FDC în tiraj total de 621 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii comune realizate de România și Croația, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. a țării corespunzătoare, din care 321 (în album filatelic) au aplicat în clar cele două ștampile P.Z. în folio aur.

Album filatelic în tiraj de 321 exemplare echipat cu blocul de 2 mărci poștale al emisiunii și FDC-ul având aplicat în clar, în folio aur, ștampilele P.Z. ale celor două țări. Ambele produse sunt numerotate în negru de la 001 la 321.

Date of issue: 11/14/2014.

Size: stamps, 33x48 mm; block, 144x136 mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps + one label, **block** of 2 stamps (in philatelic album).

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 74,704 (1 L face value), 15,504 (9.10 L face value), 321 (block).

FDC run printing: 621 envelopes equipped with the stamps of the joint issue of both Romania and Croatia, numbered and cancelled with the *first day* postmark of corresponding country, out of which 321 (in philatelic album) have applied in gold folding, clearly, the two *first day* postmarks.

Philatelic album in printing of 321 pcs., equipped with the block of 2 stamps of the issue, and FDC of the issue having the *first day* postmarks of the two countries clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered in black from 001 to 321.

► pe scurt: De la eroare asumată la gafă nerecunoscută!

Alexandru Mateescu (<http://filatelia-mate.blogspot.ro>) ne semnaleză cum Poșta din Linchenstein și-a asumat o eroare: lipsa unei cratime (1 septembrie 2014, eronată; 10 noiembrie 2014 - corectată). La noi o prostie a editorului Romfilatelia (utilizarea unei imagini eronate) nu este recunoscută și corectată nici după un an!

25 de ani de la căderea regimului comunist

Data punerii în circulație: 20.11.2014.

Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm; coliță, 70x100 mm (marca poștală, 33x48 mm).

Machetator: Vlad VĂMĂȘESCU.

Prezentare:

coală de 32 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale și o vinietă (2 modele); **coliță dantelată**.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 14.780 (valoarea nominală de 14,50 L), 3.900 (coliță dantelată).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

25 years since the fall of communism

Date of issue: 11/20/2014.

Size: stamp, 48x336 mm; souvenir sheet, 70x100 mm (stamp, 33x48 mm).

Designer: Vlad VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label (two models); **perforated souvenir sheets**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 14,780 (14.50 L face value), 3,900 (perforated souvenir sheet).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Crăciun 2014

Data punerii în circulație: 21.11.2014.

Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm; bloc, 130x130 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 8 mărci poștale și o vinietă, **bloc** de 2 mărci poștale (în album filatelic).

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 1.634.608 (valoarea nominală de 1 L), 421 (bloc).

FDC în tiraj total de 771 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 421 (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic în tiraj de 421 exemplare echipat cu blocul de 2 mărci poștale cu elemente grafice în folio aur și FDC-ul având ștampila P.Z. aplicată în clar, în folio aur. Ambele produse sunt numerotate de la 001 la 421.

Timbru de argint aurit Crăciun 2014, în tiraj de 421 exemplare, replică a mărcii poștale Crăciun 2014, având dimensiunile de 36x36 mm și 0,7 mm grosime, prezentat într-o cutie din piele. Pe capacul interior al cutiei este poziționat carnetul care conține marca poștală nedantelată a emisiunii și certificatul de autenticitate, numerotat de la 001 la 421.

Stampă Biserica Stavropoleos (reproducere după gravură de Octavian Penda), în tiraj de 227 exemplare. Este echipată cu o marcă poștală dantelată cu ștampila P.Z. a emisiunii și o marcă poștală nedantelată, ambele aparținând emisiunii Crăciun 2014.

Christmas 2014

Date of issue: 11/21/2014.

Size: stamp, 36x36 mm; block, 130x130 mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of 8 stamps + one label, **block** of 2 stamps (in philatelic album).

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 1,634,608 (1 L face value), 421 (block).

FDC run printing: 771 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 421 (in philatelic album) have applied in gold foiling, clearly, the *first day* postmark.

Philatelic album in run printing of 421 pcs., equipped with the block of 2 stamps with gold foiling elements, and FDC of the issue having the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered from 001 to 421.

The golden silver Christmas 2014 stamp, created into an edition of 421 pcs. The golden silver stamp, a replica of the stamp Christmas 2014, having the size's 36x36 mm and 0.7 mm thick, is presented in an elegant leather box. The interior lid of the box holds a booklet with the imperforated stamp of the issue and the certificate of authenticity, numbered from 001 to 421.

Woodblock print representing the Stavropoleos Church (reproduction of Octavian Penda's engraving), into an edition of 227 pcs. It is equipped a perforate stamp with the *first day* postmark of the issue and an imperforated stamp, both belonging to the issue Christmas 2014.

FILATELISTUL FEROVIAR, nr. 77 (4) / noiembrie 2014, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviar din România - AFFR. Din sumar: *Gara Bistrița Nord modernizată* (ing. Gabriel Mărgineanu), *115 ani de la inaugurarea actualei clădiri a Gării Satu Mare* (ing. Lórinț Tiberiu), *Linia de cale ferată Făurei - Tecuci* (G. Mărgineanu), *Poșta Moldovei pe timpul ocupației ruse (1828 - 1834)* (2) - Aurel Maxim, *Cum să identificăm ușor mărcile din*

seria „Germania” (ing. Radu Dănăilă), *Scrisoare de recomandare emisă din cancelaria Academiei Domnești din Iași la 1818* (conf. Valeriu Dornescu), *Document de pe înscrisul unei ... fotografii portret* (V. Dornescu), *Un model reușit de stimulare și cultivare a pasiunii feroviare* (prof. Helmut Kulhanek), *Școția - Podul Tay după 135 de ani* (Jim Ballantyne), *Podul de cale ferată Hohenzollern* (G. Mărgineanu), *Evenimente feroviare în anul 2015.* (gm)

150 de ani de la înființarea CEC

Data punerii în circulație: 28.11.2014.

Dimensiuni: marca poștală, 48x32 mm; coliță dantelată, 130x108 mm (marca poștală, 36x36 mm).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 8 mărci poștale și 4 vi-niete; **coliță dantelată**.

Tipărit offset la 5 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 13.532 (valoarea nominală de 8,10 L), 3.800 (coliță).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

150 years since the establishment of the Romanian Savings Bank

Date of issue: 11/28/2014.
Size: stamp, 48x32 mm; perforated souvenir sheet, 130x108 mm (stamp, 36x36 mm).
Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 8 stamps + 4 labels; **perforated souvenir sheets**.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 13,532 (8.10 L face value), 3,800 (perforated souvenir sheet).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Scriitori și pagini de colecție

Romanian writers and their collection pages

Data punerii în circulație: 05.12.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale, 52x42 mm.

Machetator: Vlad VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale și o vi-nietă.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 16.775 (valoarea nominală de 3,30 L), 11.775 (valorile nominale de 4,50 L și 7,60 L), 14.775 (valoarea nominală de 8,10 L).

FDC în tiraj total de 300 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 12/05/2014.

Size: stamps, 52x42 mm.

Designer: Vlad VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 20 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 16,775 (3.30 L face value), 11,775 (4.50 L and 7.60 L face values), 14,775 (8.10 L face value).

FDC run printing: 300 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Data punerii în circulație: 17.12.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale, 48x33 mm.

Machetator: Victor TELIBAȘA.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale și o vinieta.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 10.035 (valorile nominale de 3,30 L și 3,60 L), 12.435 (valorile nominale de 4,30 L și 14,50 L).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 12/17/2014.

Size: stamps, 48x33 mm.

Designer: Victor TELIBAȘA.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label.

Printing system: offset, in four colours on chromogummed paper UK origin.

Run printing: 10,035 (3.30 L and 3.60 L face values), 12,435 (4.30 L and 14.50 L face values).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Emisiune comună România - Azerbaidjan:

Artă populară tradițională

Data punerii în circulație: 18.12.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm.

Machetatori: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 6 mărci poștale cu manșetă ilustrată.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 71.656 (valoarea nominală de 1 L), 12.456 (valoarea nominală de 9.10 L).

FDC în tiraj de 300 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii comune realizate de România și Azerbaidjan, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. a țării corespunzătoare.

Joint stamp issue Romania - Azerbadjan:

Traditional folk art

Date of issue: 12/18/2014.

Size: stamps, 33x48 mm.

Designers: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 6 stamps with illustrated border.

Printing system: offset, in four colours on chromogummed paper UK origin.

Run printing: 10,035 (3.30 L and 3.60 L face values), 12,435 (4.30 L and 14.50 L face values).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamps of the joint issue of both Romania and Azerbadjan, numbered and cancelled with the *first day* postmark of corresponding country.

TOPICAL TIME, vol. 65, nr. 6 (388), noiembrie-decembrie 2014, publicație bilunară de filatelie tematică a *Asociației Tematicilor Americani* (ATA). Din sumar: *Wayne's impressions: Monospaced QWERTY scarcity*; *Topics on postmarks: Trick or treat* (George DeKornfeld); *New Jersey: 350 years* (Barry Floyd); *My topic: Austin Foo* (Dawn Ham-

man); *Cinderella corner* (Arthur H. Groten); *Study unit spotlight: A philatelic window into Santa's evolution* (John Renyhart); Award winners; Units in action; *Foreign thematic exhibit websites* (Lary E. Davidson); Chapter chater; *Foreign thematic exhibits* (Lary E. Davidson); *Recent books of note: Every stamp tells a story* (Wayne L. Youngblood); Philatelic journals (este menționată revista philatelica.ro).

ROMÂNIA ÎNTREGURI POȘTALE 2014

ROMANIA POSTAL STATIONERY 2014

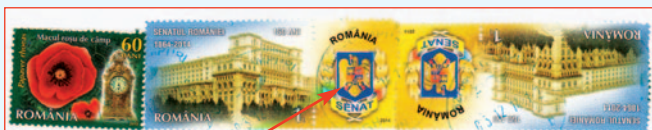
Grupaj realizat de ing. Coriolan CHIRICHEȘ

Cod Code	Denumire Item	Tiraj Run printing	Marcă fixă 1 L Printed stamp 1L
001	Florile deșertului / Desert flowers	350.400	Echinocereus trilochidiatus
002	Sfintele Paște 2014 Holy Easter 2014	100.400	Învierea lui Hristos Christ's Resurrection
003	Tradiții românești Trăiește sănătos! Romanian traditions Live healthy!	200.400	Modalități de pregătire a unor preparate tradiționale autohtone Several ways of preparing local traditional dishes
004	75 de ani nava școală „Mircea” 1939-2014 75 years the sail training ship „Mircea” 1939-2014	150.400	Nava școală „Mircea” The sail training ship „Mircea”
005	Senatul României, 150 ani The Senate of Romania, 150 years	50.400	Emblema Senatului României, clădirea Palatul Parlamentului The emblem of the Senate of Romania, the building of the Parliament Palace
006	1894-2014 120 ani Hermann Oberth (1894-1989) 1894-2014 120 years Hermann Oberth (1894-1989)	50.400	Portret H. Oberth H. Oberth portrait
007	Olimpiada internațională de astronomie și astrofizică, a 8-a ediție, 1-11 august 2014, Suceava Gura Humorului International Olympiad of Astronomy and Astrophysics, 8 th edition	151.200	Telescop Cassegrain Institutul Astronomic Cassegrain Telescope
008	Oficiul Național pentru cultul eroilor National office for Heroes memmory	50.400	In memoriam - Eroii neamului In memoriam - National Heroes
009	A 30-a aniversare a Laboratorului de control doping The 30 th anniversary of the Doping Control Laboratory	100.400	Atleți Athletes
010	65 de ani de relații diplomatice România - Republica Populară Chineză 65 years of diplomatic relationship Romania - PR China	50.400	Tineri, drapelurile celor două țări Young men, the flags of two countries
011	Statul Major General, 155 de ani, obiecte heraldice General staff, 155 years, heraldry	50.900	Triada Statului Major General The triad of General staff
012	Târgul internațional Gaudeamus, carte de învățătură Gaudeamus International Fair, school textbok	50.400	Logo Radio România Radio Romania emblem
013	25 de ani de la căderea regimului comunist 25 years since the fall of communism	52.400	
014	Ivan Patzaichin, 65 de ani de viață, 50 de ani de activitate sportivă Ivan Patzaichin, 65 years of life, 50 years of sportman activity		Portret Portrait
015	25 de ani de la căderea regimului comunist 25 years since the fall of communism	52.400	Troița de la TVR Triptych

Marca fixă a întregului poștal cod 005/2014 corect machetată

Marca fixă a întregului poștal cod 005/2014 este corect machetată spre deosebire de marca poștală de 1 L din emisiunea dedicată Senatului României care prezintă eroarea de tip a* pe colile de 30 mărci poștale, așa cum se poate observa pe plicul circulat recomandat și reprodus alăturat.

ing. C. CHIRICHEȘ

* Dan N. Dobrescu - S-a epuizat tirajul?, philatelica.ro, nr 4(33), 2014, p. 30

Pentru un catalog specializat România

Noi informații privind emisiunile Carol I - București 1 și Carol I - Vulturi

ing. Călin MARINESCU

Deși au trecut peste 130 de ani de la tipărirea emisiunilor *Carol I - București 1* și *Carol I - Vulturi* există încă multe lacune privind studiul acestor emisiuni. Ani de zile informațiile au fost preluate fără a fi verificate și prelucrate. Abia în ultimii patru-cinci ani, odată cu publicarea celor patru volume de *Documente* din Arhivele Ministerului de Externe al României de către cercetătorul Emanoil Săvoiu¹ lucrurile au început să se schimbe.

Emisiunea Carol I - București 1

Într-un relativ recent articol² cercetătorul ing. Emanoil Săvoiu cercetând în Arhivele Ministerului de Externe al României documente privind emisiunile *Carol I - Paris-București* a prezentat, printre altele, copia unei scrisori a Ministerului Finanțelor român din 9/21 mai 1878, prin care se accepta prețul cerut de Casa Michel din Paris pentru clișeele mărcilor poștale de 1½, 5, 10, 15 și 30 bani și comanda fermă pentru coli cu clișee pentru aceste valori. A fost prezentată în continuare factura plătită în luna iunie 1878 Casei Michel din Paris pentru clișeele comandate (4.000 franci din cei 10.000 franci datorăți pentru toată lucrarea). Rezultatele cercetărilor prezentate în acest articol s-au oprit la această etapă.

Un anunț descoperit recent în Monitorul Oficial al României³ continuă interesantă descoperiri ale cercetătorului Emanoil Săvoiu:

„Ministerul Finanțelor / Fabrica și Depozitul General de Timbre

Atelierele având primite clișeuri pentru confecționarea mărcilor poștale a 15 și 30 bani, se face cunoscut că depozitul va libera timbre de aceste categorii cu începere de la 1 octombrie 1878.

¹ ing. Emanoil Săvoiu, *Documente identificate în Arhiva diplomatică a Ministerului de Externe al României referitoare la fabricarea timbreelor poștale, fiscale și a hârtiilor de valoare la Paris în secolul al XIX-lea*, Vol.1-4, Editura Sitech,

Tabel nr. 1

Denumirea emisiunii	Serie sau valori	Data retragerii din circulație
Carol I - Paris	Serie	1/13 iulie 1885
Carol I - București 1	Serie	1/13 iulie 1885
Carol I - București 2	3 și 15 bani*	1/13 iulie 1885

*restul au circulat până la epuizare

Nr. 15680/9 octombrie 1878”

Din acest anunț rezultă că la Fabrica de Timbre din București sosește clișeele mărcilor poștale de 15 și 30 bani comandate la Casa Michel din Paris, că primele tranșe au fost tipărite și că cele două valori urmau să fie puse în circulație pe 1/13 octombrie 1878.

Urmează ca noi cercetări să descopere și datele oficiale de punere în circulație pentru celelalte mărci poștale de 1½, 5 și 10 bani.

În *Tabelul nr. 1* sunt prezentate datele publicate de Corneliu Spineanu⁴ privind scoaterea din circulație a mărcilor poștale din emisiunile *Carol I - Paris, București 1, 2*.

Pentru data de 1/13 iulie 1885 cercetătorul Corneliu Spineanu s-a folosit probabil de următoarea circulară⁵:

„*Luați cunoștință de anunțul Direcției, publicat în Monitorul Oficial nr. 56 din 12 (24) iunie 1885 și observați de aproape corespondența francată atât la prezentare, cât și la sosire, spre a nu purta mărci retrase din circulație. Aceste mărci sunt următoarele:*

De 1½ bani, unele în culoare măslinie deschis și altele verde deschis

De 3 bani, unele în culoare verde închis și altele de tot deschis

De 5 bani culoare galben închis

De 10 bani culoare albastru închis

De 15 bani culoare roșie

De 25 bani culoare portocaliu

De 30 bani culoare cărămiziu

De 50 bani culoare roșu ...

Craiova, 2010-2011

² ing. Emanoil Săvoiu, *Realizarea clișeelor pentru mărcile poștale de 30 bani emisiunea CAROL I BUCUREȘTI 1 Maison V. MICHEL ELECTROTYPPEUR - TYPOGRAPHIE, PARIS, 1878*, philatelica.ro, nr. 6/2011

³ Monitorul Oficial al României (MO),

Pentru a nu se produce veri-o confuziune prin asemănarea culorilor între mărcile ce se retrag și acele care rămân în circulație, vi se pune în vedere, că aceste din urmă prin fabricațiunea lor variază în nuanțe când sunt de aceeași valoare, adică unele sunt mai închise, altele mai deschise, altele de tot deschise și unele de tot închise, precum sunt mărcile de 15 bani, fabricate mai în urmă; vi se explică dar, că până ce se va putea obține de la fabrică mărci în culori constante diferența de nuanțe nu poate fi un obstacol pentru a circula...”

Chiar dacă din acest anunț nu se poate constata cu precizie data de „1/13 iulie 1885” este interesant de reprodus pentru modul de obținere la tipărire și de percepere a nuanțelor mărcilor poștale de către reprezentanții Poștei Române din acei ani. În ceea ce privește emisiunea *Carol I - București 2* datele sunt complet eronate. Pentru valoarea de 1½ bani negru din această emisiune data scoaterii din circulație este prezentată în *Tabelul nr. 2*.

Emisiunea Carol I - Vulturi

Punerea în circulație a emisiunii *Carol I - Vulturi* a fost, probabil, unul dintre cele mai dezbătute subiecte ale istoriei mărcilor postclasice românești. Nici unul dintre cercetătorii autori: ing. Kiriac Dragomir, Corneliu Spineanu, dr. ing. Marcel Șapira, cât și ing. Sabin Brătan, neputând să-și susțină afirmațiile cu dovezi oficiale. Cercetătorul Sabin Brătan ▶▶▶

nr.227/12/24 oct.1878 și u.

⁴ Corneliu Spineanu, *Catalogul Mărcilor Poștale Românești 1858-1947*, Vol.1, București, 1986

⁵ Buletinul Telegrafo-Poștal (BTP), nr. 7/1885, pag. 128, Circulara nr. 10.776 din 19 iun. 1885

s-a folosit de dosarele de arhivă cu gestiunea Fabricii de Timbre pe anul 1885⁶, publicând date statistice extrem de interesante cu privire la tirajul emisiunii din anul 1885, dar a considerat că luna în care s-au tipărit și s-au livrat colile de timbre de la Fabrica de Timbre către Depozitul central era luna în care s-au pus în circulație valori ale acestei emisiuni. Acest lucru s-a dovedit însă greșit. Mărcile poștale așteptau în Depozitul central până când era nevoie efectivă de ele, prin începerea epuizării stocurilor din vechea emisiune și atunci era emisă o decizie de punere în circulație a noii emisiuni.

De asemenea, așa cum s-a mai precizat și altădată, ștampilele aplicate pe mărci poștale detașate de pe scrisori sau pe fragmente mici de scrisori, care nu pot fi confirmate de ștampila de sosire, nu pot fi folosite pentru argumentarea unor date de punere sau scoatere în / din circulație a unor emisiuni.

Printr-o studiere atentă a Monitorului Oficial al României (lucrare trecută la Bibliografie de unii autori menționați mai sus, dar nestudiată în totalitate) s-a descoperit următorul anunț⁷:

„Direcția generală a telegrafelor și poștelor aduce la cunoștință publică, că de astăzi 1 septembrie 1885 intră în circulație o nouă emisiune de mărci poștale pentru francarea corespondențelor de 1½ bani, de cu-

Fig. 1: Fragment de scrisoare cu francatură mixtă tricoloră formată din câte o marcă poștală din emisiunile „Carol I - Vulturi - București 2 - Perle”, obliterate cu ștampila FOCȘANI, 30 / JUN / 86

⁶ing. Sabin Brătan, *Contribuții la studiul emisiunilor uzuale „Vulturi” (1885-1891)*, Filatelia, nr. 6/1996, pag. 1, 12

Tabel nr. 2			
Denumirea emisiunii	Valori	Data punerii în circulație (prima zi a emisiunii)	Data retragerii din circulație
Carol I - București 1	15 bani 30 bani	1 / 13 oct. 1878	-
Carol I - București 2	1 ½ bani negru	-	18 feb./1 mar. 1886
Carol I - Perle	15 bani	-	20 dec. 1885/1 ian.1886
Carol I -Vulturi	3 bani	înainte de 1 sept. 1885	-
Carol I -Vulturi	1½ bani negru 15 bani cărmăzuiu	1 sept. 1885	-

loare neagră, cu inscripțiunea Poșta Română și cu valoarea în cifre mari în ambele unghiri de jos ale timbrului, și de 15 bani, de culoare cărmăzie cu această inscripțiune și cifre, tipul nou a celor de 3 bani, iar cele în circulație astăzi de echivalentă valoarea vor mai avea curs numai până pe 1 decembrie 1885, iar de la această dată se retrag din circulație, ne mai putându-se aplica pe nici o corespondență.

Posesorii lor însă se pot prezenta în intervalul acesta la orice oficiu din țară, spre a li se da la schimb mărci din noua emisiune.

No. 15948 / 25 august 1885”

Un anunț asemănător, dar omițând data exactă a punerii în circulație a celor două mărci poștale a fost publicat în Buletinul Telegrafo-Poștal⁸:

„Onor Ministerul de finanțe anunțând o nouă serie de timbre poștale de 1½ bani și 15 bani însă:

Cele de 1½ bani de culoare neagră, cu inscripțiunea Poșta Română și cu valoarea în cifre mari la ambele unghiri de jos și cele de 15 bani de culoare cărmăzie, cu aceeași inscripțiune și cifre, tipul nou al celor de 3 bani.

Vi se comunică dar că de la 1 decembrie a.c. timbrele vechi de valoare echivalentă se vor retrage din circulație...”

Se poate astfel constata că valorile de 1½ bani și 15 bani au fost puse în circulație pe data de 1 septembrie 1885 (probabil stil nou - 19 august / 1 septembrie 1885), iar

⁷ MO, nr. 119/31 aug./12 sept.1885, pag. 2408

⁸BTP, nr. 10/1885, pag.164, Circulara nr.

mărcile vechi care erau scoase din circulație erau: 1½ bani - emisiunea Carol I București și 15 bani emisiunea Carol I - Perle.

Anunțul nr. 21096 din 14 noiembrie 1885 a anulat parțial anunțul anterior din Monitorul Oficial⁹):

„Se aduce la cunoștința publicului, că publicațiunea acestei direcțiuni, sub Nr. 15948, înscrisă în Monitorul Oficial No. 119 din 1885, pagina 2408 se anulează; prin urmare mărcile poștale de 1½ și 15 bani, tipul vechiu, vor fi valabile până la 1 ianuarie st.n. viitor, când se vor retrage din circulație.”

Anularea anunțului nr. 15948 se referea numai la partea de retragere din circulație a vechilor mărci de 1½ și 15 bani, nu și la punerea în circulație a mărcilor din emisiunea Carol I - Vulturi.

Scoaterea din circulație a mărcii poștale de 1½ bani - emisiunea Carol I - București a fost amânată până la 1 martie 1886, conform anunțului nr. 22235 din 5 decembrie 1885 al Direcțiunii Generale a Telegrafelor și Poștelor¹⁰:

„Se aduce la cunoștință că pentru înlesnirea publicului s-a amânat până la finele lunii Februarie st.n. 1885, retragerea din circulație a mărcilor poștale de 1½ bani, tipul vechiu; până la data arătată ele vor fi admise, dar la francarea corespondențelor ca și cele din noua emisiune.”

O circulară poștală asemănătoare a fost publicată în Buletinul Telegrafo-Poștal, completându-se cu indicații privind modul

15946 din 7 sept. 1885

⁹ MO, nr.181/16/28 noe.1885, p. 3612

¹⁰ MO, nr.198/8/20 dec.1885, p. 3612

de francare pentru mărcile poștale de 1½ bani care urmau să fie retrase din circulație¹¹:

„Retragerea din circulație a mărcilor poștale franco de 1½ bani, tipul vechi, amânându-se până la finele lunii februarie stil nou a.c. sunteți invitați a le admite la francarea corespondențelor până la data sus-menționată; în acest interval veți dispoza ca francarea taxelor de 3 bani să se facă și cu mărci din această categorie (două de câte 1½ bani)”.

Interesant este și modul de folosire la francare, în timp, a mărcii poștale de 1½ bani emisiunea veche¹²:

„Dacă mai aveți în depozit mărci poștale de 1½ bani tipul vechi, vă invit a le trimite treptat, în interval de 15 zile cel mult (spre a fi înlocuite cu o nouă emisiune).

De azi înainte mărcile de 1½ bani să le întrebuințați exclusiv pentru francarea ziarelor, iar nu și la alte corespondențe”.

Pentru celelalte valori ale emisiunii nu s-au găsit încă datele oficiale ale punerii în circulație, dar cu răbdare și perseverență acest lucru este posibil.

În Tabelul nr. 2 sunt prezentate centralizat datele oficiale găsite.

Coli de Tipar - Coli de Livrare

Tot în articolul menționat mai sus al cercetătorului Sabin Brătan, autorul a demonstrat prin calcule matematice că într-o coală de tipar a emisiunii *Carol I - Vulturi* existau

260 mărci/clișee, acest număr rezultând din numărul de coli tipărite și suma banilor încasați pe aceste coli. Fără a comenta această demonstrație, care pare corectă, trebuie precizat că era o diferență între coala de tipar și coala livrată de Depozitul central al Direcției Telegrafelor și Poștelor. Astfel Circulara nr. 9963 din 17 iunie 1886¹³ preciza că cererile de mărci și cărți poștale către Depozitul central de mărci se făceau având la bază ca unitate „coală”, care cuprindea:

„...Coli mărci franco 130 buc.
Coli mărci taxa de plată 70 buc.
Coli cărți poștale 12 buc. ...”

Revenind de această dată la articolul cercetătorului Emanoil Săvoiu¹ în care erau comandate pentru valorile de 1½ bani, 5 bani și 10 bani doar câte o coală de 150 clișee (probabil 130 clișee pentru coala de tipar și 20 de rezervă) se poate presupune că inițial mașina tipografică tipărea o jumătate de coală de tipar, apoi o tipărea pe cea de a doua jumătate.

Existența la Muzeul filatelic din București (azi probabil la Banca Națională a României) a colilor de câte 300 de clișee ale emisiunii Paris, semnate de Hulot, nu contravine informațiilor oficiale nou găsite. Dar trebuie interpretate corect. Hulot a trimis colile de 150 clișee, conform comenzii românești. Poșta română a comandat și Casei Michel din Paris coli de clișee tot de 150 bucăți, însă colile

Fig. 2: Fragment de scrisoare cu francatură mixtă bicoloră formată din câte o marcă poștală din emisiunile „Carol I - Vulturi - București 2”, obliterate cu ștampila BOTOSANI, 17 / MAR / 86

românești de tipar, respectiv cele livrate la oficiile poștale erau de 260 bucăți, respectiv 130 bucăți. Dintr-un anumit motiv, necunoscut încă (poate de economie neavând clișee suplimentare peste numărul de 150), Fabrica de Timbre din București nu folosea concomitant decât 130 de clișee, păstrând în rezervă (pentru înlocuire) restul. La aceeași concluzie, privind coala de livrare la oficii de 130 de mărci poștale, a ajuns și cercetătorul Emanoil Săvoiu¹, fără prezentarea însă a unor documente oficiale în acest sens.

S-a considerat aceeași metodă de tipărire a mărcilor poștale pentru toate emisiunile *Carol I - București 1, 2 - Perle - Vulturi*, întrucât, conform celor cunoscute până acum, în acea perioadă nu au fost schimbări în tehnologia de tipărire la Fabrica de Timbre din București.

Fig. 3: Fragment de scrisoare cu francatură mixtă bicoloră formată din o marcă poștală din emisiunea „Carol I - Vulturi” și două mărci din emisiunea „Carol I - București 2”, obliterate cu ștampila VASLUIU, 25 / JUL / 86

Fig. 4: Exemplar din Ziarul Deșteptarea din 1 iunie 1886, francat cu o marcă poștală de 1½ bani negru din emisiunea „Carol I - Vulturi”

¹¹ BTP, nr. 12/1885, pag.203, Circulara nr.2 2.232 din 17 dec.1885

¹² BTP, nr. 1/1886, pag.6, Circulara nr.1684 din 2 ian. 1886

¹³ BTP, nr. 6/1886, pag.291-292 Circulara nr. 9963 din 17 iun. 1886

Din corespondența C. M. Moroiu / De la correspondance de C. M. Moroiu (II)

Articolul referitor la corespondența filatelică a căpitanului C. M. Moroiu, publicat de domnul inginer Emanoil Săvoiu în nr. 5(34) / 2014 al revistei philatelica.ro îmi oferă prilejul de a-l completa cu referire la două idei principale.

În primul rând, prezint ca *addenda* la corespondența lui C. M. Moroiu o carte poștală adresată primului filatelist din Bacău, telegrafistul Grigore Gh. Pascu. Cartea poștală (model PC 28 [1] - Fig. 1) a fost expediată la data de 8 iunie 1893 din București (obliterare DAGUIN) și a ajuns, via Vaslui, la Codăești (354 km) a doua zi. Recordul de viteză a transportului poștal este de invidiat și în zilele noastre. De remarcat: scrisoarea a fost scrisă la data de 27 mai 1893 (calendar Julian), fiind expediată în aceeași zi - 8 iunie 1893 (calendar Gregorian). Se poate concluziona că luna apariției PC 28 este începutul lunii iunie consemnat de altfel în catalogul [1].

Mihai CEUCĂ

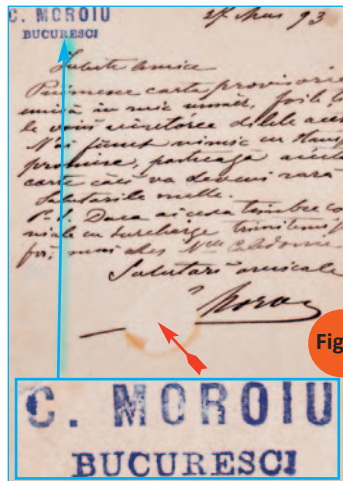
L'article se rapportant à la correspondance philatélique du capitaine C. M. Moroiu, publié par l'ingénieur Emanoil Săvoiu dans la revue philatelica.ro, no. 5(34) / 2014, m'offre la possibilité de le compléter avec deux idées principales.

Premièrement, je présente comme *addenda* à la correspondance de C. M. Moroiu une carte postale destinée au premier philatéliste de la ville de Bacău, le télégraphiste Grigore Gh. Pascu. La carte postale (modèle PC 28 [1] - Fig. 1) fut expédiée le 8 juin 1893 de Bucarest (oblitération DAGUIN) et arriva le lendemain, via Vaslui, à Codăești (354 km). Le record de vitesse du transport est à envier même de nos jours. Il faut remarquer: le lettre été écrite le 27 mai 1893 (calendar Julian), qu'elle a été expédiée le 8 juin 1893 (calendar Gregorian). Donc, on peut tirer la conclusion qu'apparut la PC 28 est au début du mois de juin, comme elle est enregistrée dans le catalogue[1].

Conținutul mesajului transmis de căpitanul C. Moroiu amicului său Gr. Pascu este o dovadă a faptului că filatelia se făcea la acea dată cu profesionalism. Expeditorul scria (Fig. 2): „*lubite amice, primește carta provizorie emisă în mic număr... păstrează această carte căci va deveni rară.*” Așadar, cei doi colegi, membri fondatori în anul 1891 ai Societății Filatelice Române, cunoșteau bine activitatea Administrației poștale fiind la curent cu lansările pe piață și cu tirajele emisiunilor de cărți poștale, dar și cu principiul evaluării pieselor filatelice conform căruia tirajul este factor determinant al cotei filatelice. Din păcate, regulile filatelice au fost neglijate de persoanele care au conservat ulterior cartea poștală și, ca urmare, sigiliul căpitanului aplicat pe cea ră a fost prelevat sau distrus iar pentru încadrarea în spațiul disponibil din albumul foto de păstrare, cartea poștală cu dimensiunea originală de 130x100 mm a fost ajustată la 130x91 mm.

A doua idee pe care o remarc se referă la influența contextului socio-politic asupra activității filatelice și, mai cu seamă, asupra imaginii sociale a filatelistului. Cazul C. Moroiu este simbolic pentru a ilustra acest subiect. Conform celor consemnate în studiile unor autori consacrați, căpitanul C. Moroiu a fost o personalitate a vremii remarcată prin activitatea ▶▶▶

Le contenu du message transmis par le capitaine C. Moroiu à son ami, Gr. Pascu dénote le fait qu'à cette époque-là on faisait professionnellement la philatélie. L'expéditeur écrivait (Fig. 2): „*Cher ami, recevez cette carte provisoire émise en petit nombre... gardez la, car elle deviendra rare.*” Les deux collègues, membres fondateurs de la

Société Philatélique Roumaine en 1891, connaissaient bien l'activité de l'Administration postale, étant au courant avec les lancements sur le marché, avec les tirages des émissions des cartes postales. Ils connaissaient également le principe de l'évaluation des pièces philatéliques, selon lequel le tirage était le facteur déterminant de la cote philatélique. Malheureusement, les règles philatéliques ont été négligées par les personnes qui détenaient ultérieurement la carte postale et par conséquent, le sceau en cire du capitaine a été prélevé ou détruit. Pour s'encadrer dans l'album, la carte postale qui avait la dimension originale de 130x100 mm, a été ajustée à 130x91 mm.

La deuxième idée que je veux mettre en évidence se rapporte à l'influence du contexte socio-politique sur l'activité philatélique et surtout sur l'image sociale du philatéliste roumain. Le cas de C. Moroiu est pratiquement un symbole pour illustrer ce sujet. Conformément aux observations écrites de quelques auteurs consacrés,

sa profesională, cea masonică și cea filatelică. Remarcabila activitate masonică a fost sintetizată de Horia Nestorescu Bălcești care a consemnat: „*A avut toate gradele masonice ale riturilor practicate în România. Cu numele său a fost desemnată o epocă din istoria francmasoneriei (1880-1915). Considerat fondatorul francmasoneriei române moderne, prin constituirea și obținerea recunoașterii acesteia pe plan mondial ca Putere Masonică Suverană*”[2]. Cercetătorul filatelic ing. Silviu Dragomir a făcut următorul portret al filatelistului C. Moroiu: „*A redactat în anul 1881 revista Timbrophilo, prima publicație filatelică din România și a 20-a din întreaga lume. A tipărit în anul 1886 primul adevărat catalog de mărci poștale românești. A organizat prima expoziție (privată) de la noi și primul simpozion filatelic din România. Membru fondator al Societății Filatelice Române 1891*”[6]. La prima citire, cele două portrete contrastează cu imaginea de cel mai mare falsificator de timbre inusată în lumea filatelică după 1948. Este greu să argumentez pro sau contra imaginile existente dar, punând în contextul timpului de atunci faptele relatate de diverse publicații menționate în bibliografie, nu pot trece neobservate câteva coincidențe ciudate. Câteva exemple pot limpezi apele. Aflăm astfel că, în anul 1888, masonul C. Moroiu a prezidat la București, un Consiliu inchizitorial organizat de Marele Orient al Italiei pentru urmărirea procesului intentat mitropolitului Ghenadie[2]. La câteva luni, în martie 1889, se deschide dosar penal pentru falsificator de timbre vechi poștale la denunțul făcut de vânzătorul de la chioșcul de ziare și timbre. Zarvă mare în presa vremii, percheziții la o tipografie și la domiciliul căpitanului, dar la proces, surpriză, necondamnare. Pentru opinia publică, filatelia, influențată fiind de masonerie, constituie un focar al imposturii. Timpul a trecut și în anul 1948, luna iunie, „Din ordinul autorităților de stat se impune conducerii Marii Loji Naționale din România, închiderea provizorie a lojilor *pentru a permite membrilor săi să-și îndeplinească obligațiile lor cetățenești în cadrul brigăzilor de muncă de folos obștesc*. Ministerul Agriculturii a preluat localurile, începând cu cel din str. Bursei, și parte din arhive.”[2]. Simplă coincidență, cu câteva luni înainte, atunci când au început presiunile publice care să determine *trezirea în admiringe a masoneriei române, revista Filatelia*, declarată de directorii săi, Aurel Grozea și F. Macovei, „*revista filateliștilor din România*”, redeschide după 59 de ani dosarul filatelistului-mason C. Moroiu. Motivația demersului jurnalistic inițiat și susținut de directorul Grozea figurează viitorul filateliei românești: „*Din prăfuite arhive, Serviciul nostru de Informații desgroapă figura primului mare falsificator al timbrilor vechi românești. Numai dacă vom îndepărta din filatelie fără menajamente toți scaetii agățați cu încăpătânare de hlamida nepătată a pasiunii noastre vom putea să ne prezentăm demni în fața celor care cred în noi și în lupta noastră.*”[3]. Pe aceeași pagină cu articolul citat, în chenar, este inserat îndemnul ca cititorii să se adreseze Radiodifuziunii cerând ca ▶▶▶

le capitaine C. Moroiu a été une personnalité de son époque qui se distinguait par son activité professionnelle, franc-maçonnique et philatélique. Sa remarquable activité franc-maçonnique a été synthétisée par Horia Nestorescu Bălcești, qui consignait: „*Il a eu tous les grades franc-maçonniques des rites pratiqués en Roumanie. Son nom a marqué une époque dans l'histoire de la franc-maçonnerie (1880-1915). Il est considéré le fondateur de la franc-maçonnerie roumaine moderne qui fut reconnue en tant que Pouvoir Maçonnerique Souverain sur le plan mondial.*”[1] Le chercheur philatélique, l'ingénieur Silviu Dragomir a fait le suivant portrait au philatéliste C. Moroiu: „*En 1881, C. Moroiu a rédigé la revue Timbrophilo, la première publication philatélique de Roumanie et la 20e du monde entier. En 1886, il a imprimé le premier vrai catalogue de timbres-poste roumains. C'est lui qui a organisé la première exposition (privée) de chez nous et le premier symposium philatélique de Roumanie. Membre fondateur de la Société Philatélique Roumaine, 1891*”[6]. Au premier abord, les deux portraits contrastent avec l'image du plus grand falsificateur de timbres-poste présente dans le monde philatélique roumaine, après 1948. Il est difficile d'apporter des arguments pro ou contre les images existantes, mais en mettant dans le contexte de cette époque-là les faits relatés par les diverses publications mentionnées dans la bibliographie, je ne peux pas laisser passer quelques coïncidences étranges. Voilà quelques exemples qui pourraient faire la lumière. On apprend ainsi, qu'en 1888, le franc-maçon C. Moroiu a présidé à Bucarest, un Conseil inquisitorial secret, organisé par le Grand Orient d'Italie afin de poursuivre le procès intenté contre le métropolitain Ghenadie[2]. Après quelques mois, en mars 1889, on ouvre un dossier pénal, pour falsification de timbres-poste anciens. La dénonciation a été faite par le vendeur d'un kiosque à journaux. Grand tapage dans la presse de l'époque, perquisitions à une imprimerie et au domicile du capitaine, mais surprise... au procès... aucune condamnation. Pour l'opinion publique, la philatélie, étant influencée par la franc-maçonnerie, constitue un véritable foyer d'imposture et de tromperie. Le temps s'est écoulé et au mois de juin 1948 „à la disposition des autorités d'Etat on impose à la direction de la Grande Loge Nationale de Roumanie la fermeture provisoire des loges afin de permettre à ses membres d'accomplir leurs obligations de citoyens dans le cadre des brigades de travail social pour la communauté. Le Ministère de l'Agriculture a pris les locaux publiques, en commençant par celui de la rue de la Bourse et une partie des archives”[2]. Simple coïncidence, quelques mois auparavant, alors que le public a commencé ses pressions afin de *plonger dans le silence* la franc-maçonnerie roumaine, la revue *Filatelia* nommée par ses directeurs Aurel Grozea et F. Macovei, la revue des philatélistes de Roumanie, rouverte, après 59 ans, le dossier du philatéliste-franc-maçon C. Moroiu. La motivation de la démarche journalistique initiée et soutenue par le directeur Grozea préfigurait l'avenir de la philatélie roumaine: „*Dans les archives poussiéreuses, notre Service d'Informations de la revue, deterre la figure du premier grand falsificateur des timbres-poste anciens roumains. Si nous* ▶▶▶

emisiunea radiofonică să fie difuzată sâmbăta seara „pentru a putea fi ascultată și de muncitori și funcționari”. Revoluția proletară avea un mare aliat în filatelia promovată de această revistă. După numai zece ani, în numărul festiv al revistei *filateliștilor din Republica Populară Română* dedicat centenarului mărcii poștale românești, Moroiu este amintit nu pentru contribuția sa la lansarea filateliei românești, ci pentru că a fost „un cunoscut negustor și un speculant veros de mărci românești” [4].

După alte două cincinale, în anul 1968, revista *filateliștilor din Republica Socialistă România* reia cazul Moroiu. Cu mânie proletară, Gr. Racoviceanu și Ed. Konya, autorii articolului precizau: „În anul 1890 Moroiu edita ziarul *Timbrofilo*, cu același sediu (str. Morfeu nr. 27 n.a.), ceea ce naște bănuiala că imobilul era proprietatea sa sau a soției” [4]. Și pentru a nu deceptiona șefii, autorii precizează: „Nu putem încheia aceste rânduri fără a mulțumi harnicului cercetător C.tin Rădulescu care ne-a predat materialul informativ.”

Istoria României a fost marcată de o nouă Revoluție, capitalistă de această dată, în decembrie 1989. Roata vieții filatelice a primit noi bețe între spițe dar continuă să se învârtă. Filatelia a fost blamată ciclic pentru că filateliștii ar fi fost „masoni”, „burghezi”, „comuniști”, dar esența pasiunii a dăinuit și, cu siguranță, va mai dăinui mulți ani.

Bibliografie:

- [1] Emanoil Alexandru Săvoiu - *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, ed. AXA 2014, p. 55
 [2] Horia Nestorescu Bălcești - *Ordinul masonic român*, ed. Șansa, București 1993, p. 441
 [3] Revista *Filatelia*, nr. 76 (82) febr. 1948, p. 3
 [4] Revista *Filatelia R.P.R.*, număr aniversar 11(34) din nov. 1958, p.32
 [5] Revista *Filatelia R.S.R.*, nr. 4(144) apr. 1968, p. 8
 [6] Revista *Filatelia*, nr. 3 (551) mart. 2002, p. 3

éloignons de la philatélie, sans aucun ménagement, tous les chardons attachés obstinément à la chlamyde immaculée de notre passion, c'est seulement alors que nous pourrions nous présenter dignement devant ceux qui croient en nous et en notre lutte” [3]. Sur la même page avec l'article cité, encadrée, est insérée l'impulsion pour que les lecteurs de la revue s'adressent à la Radiodiffusion afin de demander que l'émission radiophonique dédiée aux philatélistes soit transmise samedi soir pour que les „ouvriers et les fonctionnaires puissent l'écouter”. La révolution prolétarienne avait un vrai allié dans la philatélie promue par cette revue. C'est seulement après dix années qu'apparaît dans l'édition spéciale de la revue *des philatélistes de la République Populaire Roumaine*, dédiée au centenaire du timbre-poste roumain, le nom de C. Moroiu, mais pas pour sa contribution dans le lancement de la philatélie roumaine, mais parce qu'il a été „un connu commençant et un spéculateur véreux des timbres roumains” [4].

Après deux autres quinquennats, en 1968, la revue *des philatélistes de la République Socialiste Roumaine* reprend le cas de Moroiu. Sous le coup de la colère prolétarienne, Gr. Racoviceanu et Ed. Konya, les auteurs de l'article précisaient: „En 1890 Moroiu éditait le journal *Timbrofilo*, ayant le même siège (27, Rue de Morfeu n.a.), ce que signifie que l'immeuble était sa propriété ou celle de sa femme” [4]. Et pour ne pas décevoir leurs patrons, les auteurs précisent: „On ne peut pas clore ces mots sans remercier le diligent chercheur C.tin Rădulescu qui nous a fourni ce matériel informatif.”

Au mois de décembre 1989, une nouvelle Révolution, (capitaliste, cette fois-ci), a marqué l'histoire de la Roumanie. On a mis de nouveaux bâtons dans les roues de la philatélie, mais elle continue de vivre. La philatélie roumaine a été à plusieurs reprises blâmée parce que les philatélistes ont été considérés soit „des franc-maçons”, „des bourgeois” ou „des communistes”, mais l'essence de la passion a duré et certainement elle durera encore.

Catalog întreguri poștale, update (3): IV. Mandate poștale (1890-1926) - II Postal stationery catalog, update (3): IV. Money orders (1890-1926) - II

ing. Mihai CEUCĂ, engineer

Urmare a imaginilor alăturate, la pag 156 [5. Jassy issue (1917)] a catalogului* se introduce următoarea completare:

MO 30 - Varietăți (aceleași cotații):

- Tip I - INDICAȚUNI în loc de INDICAȚIUNI (lipsă penultimul I);
- Tip II - Ștersătari (a în loc de u).

O piesă circulată prezentând aceste varietăți este prezentată la pag. 245.

Due to the joined image, at the page 156 [5. Jassy issue (1917)] of the catalogue* the following completions are introduced:

MO 30 - Varieties (same quotations):

- Type I - INDICAȚUNI instead INDICAȚIUNI (missing penultimate I);
- Type II - Ștersătari (a instead of u).

A circulated item presenting these varieties are shown at the page 245.

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, AXA Botoșani 2014, 256 pages

Din istoria Primului Război Mondial: Manifestul celor 93

Florin PATAPIE - RAICU

După 100 de ani de la declanșarea Primului Război Mondial, după 70 de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial și după o trecere vreme de 45 de ani a lumii printr-un război rece în care pacea a fost pe multie de puțin, iată că acum suntem nevoiți să trăim în realitatea incinciunii rusești. Așa cum în urmă cu un secol armele începeau să zăngăne în Vestul Europei, acum sunetul sinistru s-a pornit de la Rasăritul bătrânului continent. De o viață de om, la orele de istorie, profesorii au încercat să ne explice cauzele acestor războaie în acord cu corectitudinea politică stabilită de unii sau de alții, aflați vremelnice la putere. Este greu să explici la modul simplu de ce se pornește un război, dar rămâne valabilă afirmația lui Carl Philipp Gottfried von Clausewitz (Fig. 1, RFG Mi #1115; Fig. 2, RDG Mi #2496) - cel care a redactat o doctrină a războiului cu faimoasa teză conform căreia **războiul nu este nimic altceva decât o continuare a politicii printr-o combinație de alte mijloace**. Aceste mijloace sunt întotdeauna cumplite, din ce în ce mai cumplite de la o epocă la alta pe scara evoluției noastre istorice, iar consecințele sunt întotdeauna tragice - fapt recunoscut mereu și mereu de toată lumea după ce, de fiecare dată, se instaurează perioada de relativă pace. Dar un microb al războiului îi încearcă - în mod ciclic - pe unii dintre cei care ne conduc și care - atunci când nu mai au soluții la problemele societății - oferă rețeta naționalismului extremist a așa-numitei mândrii a vreunui *mare popor* - un concept inventat pentru a prosti națiile atunci când conducătorii nu mai au de oferit nici pâine și nici circ suficient. Desigur, popoarele au în rândurile lor și oameni educați, acei oameni care împing societatea pe direcția progresului economico-social și care devin la un moment dat cetățeni de valoare ai planetei pe care trăim. Sunt acele genii ale științelor, artelor și culturii, personalități care ar trebui să pună stavilă pornirilor belicoase ale politicienilor și comandanților de armate. S-a vorbit mereu de rolul savanților sau al omului de cultură în societate, iar cetățenii simpli spuneau pe la noi - într-o vreme - **că oamenii cu carte sunt sarea pământului**. Se întâmplă însă uneori ca această **sare a pământului** să fie amară. S-a întâmplat în urmă cu un veac, după izbucnirea Primului Război Mondial.

Primul șoc al acestei conflagrații a fost ofensiva rapidă a trupelor germane prin neutra Belgie, ofensivă oprită în septembrie 1914 lângă Paris în ▶▶▶▶

Fig. 1

Fig. 2

From the history of WWI: The manifesto of 93

A hundred years since the spark that ignited the First World War set in motion the chain of events that ended seventy years ago with the conclusion of the Second World War followed by the Cold War's 45 years of strained peace, we find ourselves yet again forced to live the reality of the Russian lie. Just as half a century ago the cries of war echoed throughout Western Europe, now peace is challenged once again in the East. For a lifetime, in the History class, our teachers tried to set in our heads the causes of these wars as dictated by the ideological mindsets of those who led us through the times. It is hard to thoroughly explain the means by which a war is set in motion, but remains valid the statement of Carl Philipp Gottfried von Clausewitz (Fig. 1, FRG Mi # 1115; Fig. 2, GDR Mi # 2496) who has written a doctrine of war with the famous thesis that **war is nothing but a continuation of politics with the admixture of other means**. These means have always been atrocious as the time went by on our evolution scale and the consequences have always been dire - a fact acknowledged times and times again by everyone during the relative peaceful aftermath that follows. But a "war virus" creeps around - periodically - some of our leaders who - when they run out of viable social solutions - play the card of extreme nationalism, a so-called *great nation's* pride - a phony concept to fool the nations when their leaders run out of bread and circus. Of course, there are some educated people through each nation's ranks; they are the ones who pull the society on the road of economic and social progress, the ones who become esteemed citizens of our planet. They are the cherished geniuses of science, arts and culture, who through their cool minded voice should be able to halt the warmongering tendencies of politicians and army generals. There have always been talks about the role held in society by savants and sages, while our simple minded citizens were saying - once upon a time - that **the wise are like the salt of the earth**. There are times though, when this **salt of the earth** can get bitter. It happened a century ago when the First World War unfolded.

The first shock of this conflagration was the quick offensive of the German troops through ▶▶▶▶

Fig. 3

timpul primei bătălii de la Marna (Franța, Mi # 1489; Fig. 3, Mi Block 266, Mi #5970-71). Comunitatea internațională fiind șocată de atrocitățile comise de trupele germane în timpul invaziei din Belgia, partea acuzată a răspuns la modul negaționist propagandistic prin redactarea unui manifest pentru a arăta lumii sprijinul fără echivoc al intelectualilor germani față de Kaiserul Wilhelm al II-lea, la cauza Imperiului german și a armatei germane. Manifestul celor 93, intitulat și *Apel al intelectualilor germani către națiunile civilizate*, este un document datat 4 octombrie 1914, care a fost publicat în Germania sub titlul *Aufruf an die Kulturwelt / An die Kulturwelt ! Ein Aufruf* și care - pe 14 noiembrie 1914 - a apărut imediat în limba franceză în *La Revue Scientifique*. Manifestul a fost semnat de 93 de intelectuali germani (de unde provine și numele său) și exprimă - la începutul Primului Război Mondial - reacția acestora contra acuzațiilor de abuzuri și crime la adresa armatei germane în urma invadării Belgiei. Pe lista semnatarilor găsim laureați ai Premiului Nobel pentru chimie, fizică, fiziologie / medicină sau literatură, oameni de știință, filozofi, artiști, medici și profesori de renume internațional.

În continuare (p. 36) prezentăm textul manifestului în limba română, în traducerea autorului acestui articol.

neutral Belgium, stopped in September 1914 near Paris during the first battle of Marne (France, Mi #1489; Fig. 3, Mi Block 266, Mi #5970-71). While the international community was in shock due to the atrocities caused by the German troops invasion, the blamed party denied through means of propaganda, publishing a manifest showing the world the unequivocal approval of the German high elite regarding Kaiser Wilhelm the 2nd military actions. The Manifesto of the 93, also known as *A call of the German intellectuals to the civilized nations* is a document dated October 4th 1914, published in Germany under the title *Aufruf an die Kulturwelt / An die Kulturwelt! Ein Aufruf* which quickly got published - on November 14th 1914 - in French in the *La Revue Scientifique* magazine. The manifesto received the signatures of 93 German intellectuals (hence its name) and expresses - at the beginning of the First World War - their response to the accusations of atrocities and war crimes towards the German army after the invasion of Belgium. The signatories list includes Nobel Prize laureates in chemistry, physics, physiology, medicine or literature, scientists, philosophers, artists, medics and professors of international renown.

Following (p. 37) is the English translation of the original manifesto.

Apel către lumea civilizată

În calitate de reprezentanți ai științei și artei germane, noi, subsemnații, protestăm solemn în fața lumii civilizate împotriva minciunilor și calomniilor cu care vrăjmașii noștri încearcă să murdărească justa și nobila cauză a Germaniei în lupta teribilă care ne-a fost impusă și care amenință pur și simplu existența noastră. Cursul evenimentelor a condus la respingerea acestei propagande false, care nu anunța decât înfrângeri germane. Nu se acționează cu mai multă ardoare decât pentru denaturarea adevărului și a ne face odioși. Împotriva acestor mașinațiuni protestăm cu voce tare, iar această voce este vocea adevărului.

Nu este adevărat că Germania ar fi provocat acest război. Nici poporul, nici Guvernul, nici împăratul german nu l-au dorit. Până în ultima clipă, până la limitele posibilului, Germania a luptat pentru menținerea păcii. Întreaga lume nu are decât să judece în baza dovezilor pe care i le furnizează documentele autentice. De multe ori în timpul domniei sale de douăzeci și șase de ani, Wilhelm al II-lea a acționat pentru menținerea păcii, fapte pe care de multe ori înșiși dușmanii noștri l-au recunoscut. Ei uită că acest împărat, pe care îndrăznesc să-l compare cu Attila, a fost timp de mulți ani obiectul lor de batjocură provocată de dragostea lui de neclintit pentru pace. Abia atunci când a fost amenințat și apoi atacat din ambuscadă de trei mari puteri, poporul nostru s-a ridicat ca un singur om.

Nu este adevărat că am fi violat în mod criminal neutralitatea Belgiei. Avem dovada incontestabilă că Franța și Anglia, sigure de complicitatea Belgiei, au fost determinate ele însele să încalce această neutralitate. Pentru țara noastră ar fi fost o sinucidere dacă nu ar fi preluat conducerea.

Nu este adevărat că soldații noștri ar fi adus atingere vieții sau proprietății unui singur cetățean belgian fără să fi fost obligați de dura necesitate a unei apărări legitime. Pentru că, în ciuda avertismentelor, populația nu a încetat să tragă cu perfidie asupra trupelor noastre, să mutilizeze răniți și să ucidă medici aflați în timpul exercitării profesiei lor caritabile. Nu se poate comite o mai mare infamie decât să se treacă sub tăcere atrocitățile acestor asasinii care aveau ca scop de a-i lăsa pe germani să pară a fi criminali doar pentru a-i fi pedepsit pe acești bandiți pentru relele lor fapte.

Nu este adevărat că trupele noastre au distrus în mod brutal orașul Louvain. Agresate cu perfidie în cantonamentele lor de către o populație înfuriată, trupele noastre au fost silite, deși fără tragere de inimă, să treacă la represalii și să supună canonadei o parte a orașului. Cea mai mare parte din Louvain a rămas intactă. Celebra Primărie este integral conservată: riscându-și viața, soldații noștri au protejat-o împotriva flăcărilor. În cazul în care în acest război teribil, opere de artă au fost distruse sau vor fi într-o zi, aceasta e ceea ce fiecare german va deplânge în mod sincer. Contestând de a fi inferiori oricărei alte națiuni în dragostea noastră pentru artă, refuzăm ferm să cumpărăm conservarea unei opere de artă la prețul unei înfrângeri a armatelor noastre.

Nu este adevărat că ne-am război în disprețul dreptului oamenilor. Soldații noștri nu comit nici acte de indisciplină, nici de cruzime. În schimb, în partea de Est a patriei noastre pământul bea sângele femeilor și copiii masacrați de hoardele rusești, iar pe câmpurile de luptă din Vest gloanțele dum-dum trase de adversarii noștri rup piepturile bravilor noștri soldați. Cei care se aliază cu rușii și sârbii, care nu se tem să-i stârnească pe mongoli și pe negri împotriva rasei albe, oferind astfel lumii civilizate spectacolul cel mai rușinos care poate fi imaginat, sunt cu siguranță ultimii care au dreptul de a pretinde rolul de apărători ai civilizației europene.

Nu este adevărat că lupta împotriva a ceea ce este denumit militarismul nostru ar fi îndreptată împotriva culturii noastre, așa cum pretend ipocriții noștri dușmani. Fără acest militarism, civilizația noastră ar fi fost de mult neantizată. Tocmai pentru a o proteja s-a născut militarismul în țara noastră, expusă ca nimeni alta la invazii care se repetă din secol în secol. Armata germană și poporul german sunt un tot. În acest sentiment de unitate fraternizează astăzi 70 de milioane de germani, indiferent de cultură, de clasă socială sau de partid.

Minciuna este arma otrăvită pe care nu o putem smulge din mâinile dușmanilor noștri. Nu putem decât să declarăm - cu voce tare în fața lumii întregi - că ei depun mărturie falsă împotriva noastră. Pentru voi care ne cunoașteți și ați fost, la fel ca și noi, gardienii celor mai prețioase bunuri ale umanității, noi strigăm: Aveți încredere în noi! Credeți că în această luptă vom merge până la capăt ca un popor civilizată, un popor pentru care moștenirea unui Goethe, a unui Beethoven sau a unui Kant este la fel de sacră precum pământul și casa lui. Vom răspunde în numele nostru și pe onoarea noastră.

4 octombrie 1914

Apel al intelectualilor germani către națiunile civilizate

As representatives of German Science and Art, we hereby protest to the civilized world against the lies and calumnies with which our enemies are endeavoring to stain the honor of Germany in her hard struggle for existence-in a struggle that has been forced on her.

The iron mouth of events has proved the untruth of the fictitious German defeats; consequently misrepresentation and calumny are all the more eagerly at work. As heralds of truth we raise our voices against these.

It is not true that Germany is guilty of having caused this war. Neither the people, the Government, nor the Kaiser wanted war. Germany did her utmost to prevent it; for this assertion the world has documental proof. Often enough during the twenty-six years of his reign has Wilhelm II shown himself to be the upholder of peace, and often enough has this fact been acknowledged by our opponents. Nay, even the Kaiser, whom they now dare to call an Attila, has been ridiculed by them for years, because of his steadfast endeavors to maintain universal peace. Not till a numerical superiority which has been lying in wait on the frontiers assailed us did the whole nation rise to a man.

It is not true that we trespassed in neutral Belgium. It has been proved that France and England had resolved on such a trespass, and it has likewise been proved that Belgium had agreed to their doing so. It would have been suicide on our part not to have preempted this.

It is not true that the life and property of a single Belgian citizen was injured by our soldiers without the bitterest self-defense having made it necessary; for again and again, notwithstanding repeated threats, the citizens lay in ambush, shooting at the troops out of the houses, mutilating the wounded, and murdering in cold blood the medical men while they were doing their Samaritan work. There can be no baser abuse than the suppression of these crimes with the view of letting the Germans appear to be criminals, only for having justly punished these assassins for their wicked deeds.

It is not true that our troops treated Louvain brutally. Furious inhabitants having treacherously fallen upon them in their quarters, our troops with aching hearts were obliged to fire a part of the town as a punishment. The greatest part of Louvain has been preserved. The famous Town Hall stands quite intact; for at great self-sacrifice our soldiers saved it from destruction by the flames. Every German would of course greatly regret if in the course of this terrible war any works of art should already have been destroyed or be destroyed at some future time, but inasmuch as in our great love for art we cannot be surpassed by any other nation, in the same degree we must decidedly refuse to buy a German defeat at the cost of saving a work of art.

It is not true that our warfare pays no respect to international laws. It knows no undisciplined cruelty. But in the east the earth is saturated with the blood of women and children unmercifully butchered by the wild Russian troops, and in the west dum-dum bullets mutilate the breasts of our soldiers. Those who have allied themselves with Russians and Serbians, and present such a shameful scene to the world as that of inciting Mongolians and negroes against the white race, have no right whatever to call themselves upholders of civilization.

It is not true that the combat against our so-called militarism is not a combat against our civilization, as our enemies hypocritically pretend it is. Were it not for German militarism, German civilization would long since have been extirpated. For its protection it arose in a land which for centuries had been plagued by bands of robbers as no other land had been. The German Army and the German people are one and today this consciousness fraternizes 70,000,000 Germans, all ranks, positions, and parties being one.

We cannot wrest the poisonous weapon - the lie - out of the hands of our enemies. All we can do is to proclaim to the entire world that our enemies are giving false witness against us. You, who know us, who with us have protected the most holy possessions of man, we call to you:

Have faith in us! Believe that we shall carry on this war to the end as a civilized nation, to whom the legacy of a Goethe, a Beethoven, and a Kant is just as sacred as its own hearths and homes.

For this we pledge you our names and our honor.

October 4th, 1914

A call of the German intellectuals to the civilized nations

lată lista celor 93 de semnatori ai acestui text-manifest / The list of 93 signatories of the manifesto:

1. Adolf von Baeyer (Fig. 4, Suedia/Sweden Mi #542A), chimist: a realizat sinteza indigoului, Premiul Nobel pentru Chimie în anul 1905 / chemist: synthesized indigo, 1905 recipient of the Nobel Prize in Chemistry

2. Peter Behrens, arhitect și designer / architect and designer

3. Emil Adolf von Behring (Fig. 5, RFG/FRG Mi #197), fiziolog: Premiul Nobel pentru Fiziologie/Medicină în anul 1901 / physiologist: received the 1901 Nobel Prize in Physiology or Medicine

4. Wilhelm von Bode, istoric de artă și curator / art historian and curator

5. Alois Brandl, filolog austriaco-german / Austrian-German philologist

6. Lujo Brentano, economist și reformator social / economist and social reformer

7. Justus Brinckmann, istoric de artă / art historian

8. Johannes Conrad, economist politic / political economist

9. Franz von Defregger, artist austriac / Austrian artist

10. Richard Dehmel, poet anticongservator și scriitor / anti-conservative poet and writer

11. Adolf Deissmann, teolog protestant / Protestant theologian

12. Wilhelm Dörpfeld, arhitect și arheolog / architect and archeologist (including site of ancient Troy)

13. Friedrich von Duhn, savant clasicist / classical scholar

14. Paul Ehrlich (Fig. 6, bancnotă de 200 DM, emisă de Banca RFG în 1989 / 200 DM banknote issued in 1989 by Deutsche Bundesbank), medic, laureat al Premiului Nobel pentru Fiziologie/Medicină în anul 1908, părintele chimioterapiei / physician, awarded the 1908 Nobel Prize in Physiology or Medicine, initiated chemotherapy

15. Albert Ehrhard, preot catolic și istoric al bisericii / Catholic priest and church historian

16. arl Engler, chimist / chemist

17. Gerhart Esser, teolog catolic / Catholic theologian

18. Rudolf Christoph Eucken (Fig. 7, Suedia/Sweden Mi #627A), filozof: Premiul Nobel pentru Literatură în anul 1908 / philosopher: winner of the 1908 Nobel Prize for Literature

19. Herbert Eulenberg, poet și dramaturg / poet and playwright

20. Henrich Finke, istoric al bisericii catolice / Catholic church historian

21. Hermann Emil Fischer (Fig. 8, Guineea-Bissau / Guinea-Bissau Mi #4239), chimist: Premiul Nobel pentru Chimie în anul 1902 / chemist: 1902 recipient of the Nobel Prize in Chemistry

22. Wilhelm Foerster, astronom, care a semnat și contra-manifestul *Apel către europeni* / astronomer: also signed the *Aufruf an die Europäer counter-manifesto*

23. Ludwig Fulda, dramaturg cu angajament social puternic / playwright with strong social commitment

24. Eduard von Gebhardt, pictor / painter

25. Jan Jakob Maria de Groot, sinolog și istoric al religiei / Sinologist and historian of religion

26. Fritz Haber (Fig. 9, Berlinul de Vest / West Berlin Mi #166), chimist: Premiul Nobel pentru Chimie în 1918 pentru sinteza amoniacului / chemist: received the 1918 Nobel Prize in Chemistry for synthesizing ammonia

27. Ernst Haeckel, biolog: a inventat cuvintele *ecologie*, *phylum*, *celule stem* și a dezvoltat legea fundamentală a biogenezei sintetizată prin expresia *ontologia recapitulează fi-*

logenia / biologist: coined the words *ecology*, *phylum*, *stem cell* and developed the biogenetic law, also called the *recapitulation theory (ontogeny recapitulates phylogeny)*

28. Max Halbe, dramaturg / dramatist

29. Adolf von Harnack (Fig. 10, RDG/GDR Mi #270), teolog luteran / Lutheran theologian

30. Carl Hauptmann, dramaturg / playwright

31. Gerhart Hauptmann (Fig. 11, RFG/FRG Mi #959), dramaturg și romancier: Premiul Nobel pentru Literatură în 1912 / dramatist and novelist: received the 1912 Nobel Prize in Literature

32. Gustav Hellmann, meteorolog / meteorology

33. Wilhelm Herrmann, teolog reformat / Reformed theologian

34. Andreas Heusler, medievalist elvețian / Swiss medievalist

35. Adolf von Hildebrand, sculptor

36. Ludwig Hoffmann, arhitect / architect

37. Engelbert Humperdinck, compozitor, autor al operei "Hänsel și Gretel" / composer: including "Hänsel und Gretel"

38. Leopold Graf von Kalkreuth, pictor / painter

39. Arthur Kampf, pictor / painter

40. Friedrich August von Kaulbach, pictor / painter

41. Theodor Kipp, jurist

42. Felix Klein, matematician: teoria grupurilor, analiza complexă, geometria neeuclidiană; "sticla lui Klein" / mathematician: group theory, complex analysis, non-Euclidean geometry; "the Klein bottle"

43. Max Klinger, pictor simbolist, sculptor, grafician și scriitor / Symbolist painter, sculptor, printmaker, and writer

44. Alois Knoepfler, istoric de artă / art historian

45. Anton Koch, teolog catolic / Catholic theologian

46. Paul Laband, profesor de drept / professor of law

47. Karl Lamprecht, istoric / historian

48. Philipp Lenard (Fig. 12, Nicaragua Mi #3646), fizician: Premiul Nobel pentru Fizică în 1905, cercetări privind razele catodice / physicist: winner of the 1905 Nobel Prize for Physics for cathode rays research

49. Maximilian Lenz, pictor / painter

50. Max Liebermann (Fig. 13, Berlinul de Vest / West Berlin Mi #434), pictor impresionist și grafician / impressionist painter and printmaker

51. Franz von Liszt, jurist și savant în științe juridice (văr al compozitorului) / jurist and legal scholar (cousin of the composer)

52. Ludwig Manzel, sculptor

53. Joseph Mausbach, teolog / theologian

54. Georg von Mayr, statistician

55. Sebastian Merkle, teolog catolic / Catholic theologian

56. Eduard Meyer, istoric / historian

57. Heinrich Morf, lingvist / linguist

58. Friedrich Naumann, politician liberal și pastor protestant / liberal politician and Protestant pastor

59. Albert Neisser, medic, a descoperit cauza gonoreei / physician, discovered the cause of gonorrhoea

60. Walther Hermann Nernst (Fig. 14, RDG/GDR Mi #268), fizician: Principiul al treilea al termodinamicii, Premiul Nobel pentru chimie în 1920 / physicist: third law of thermodynamics, won the 1920 Nobel Prize in chemistry

61. Wilhelm Ostwald (Fig. 15, Suedia/Sweden Mi #662), chimist: Premiul Nobel pentru Chimie în 1909 / chemist: received the 1909 Nobel Prize in Chemistry

62. Bruno Paul, arhitect, ilustrator, designer de interior și de mobilier / architect, illustrator, interior designer, and furniture designer

63. Max Planck (Fig. 16, Germania/Germany Mi #2658), fizician teoretic: descoperitorul cuantelor de energie, fondatorul mecanicii cuantice, Premiul Nobel pentru Fizică în 1918; în 1915, după mai multe întâlniri cu fizicianul olandez Lorentz, Planck a revenit asupra unor părți ale Manifestului; apoi - în 1916 - a semnat o declarație împotriva anexionismului german / theoretical physicist: discoverer of energy quanta, the founder of quantum mechanics, Nobel Prize in Physics in 1918; in 1915, after several meetings with the Dutch physicist Lorentz, Planck revoked parts of the Manifesto; then in 1916 he signed a declaration against German annexationism

64. Albert Plohn, profesor de medicină / professor of medicine

65. Georg Reicke, scriitor și viceprimar al capitalei Berlin / writer and deputy mayor of the capital city Berlin

66. Max Reinhardt (Fig. 17, Austria Mi #1424), actor austriac de teatru, film și regizor stabilit în SUA / Austrian-born, American stage and film actor and director

67. Alois Riehl, filozof / philosopher

68. Carl Robert, filolog și arheolog / philologist and archeologist

69. Wilhelm Roentgen (Fig. 18, Belgia/Belgium Mi #2665), fizician: a descoperit razele X, primul laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1901) / physicist: discovered X-rays, awarded the first Nobel Prize in Physics (1901)

70. Max Rubner, fiziolog și igienist / physiologist and hygienist

71. Fritz Schaper, sculptor

72. Adolf von Schlatter, teolog evanghelic / Evangelical theologian

73. August Schmidlin, teolog / theologian

74. Gustav von Schmoller, economist

75. Reinhold Seeberg, teolog / theologian

76. Martin Spahn, istoric / historian

77. Franz von Stuck, pictor simbolist și Art Nouveau, sculptor, gravor și arhitect / symbolist and Art Nouveau painter, sculptor, engraver, and architect

78. Hermann Sudermann, dramaturg și romancier / dramaturg and novelist

79. Hans Thoma, pictor / painter

80. Wilhelm Trübner, pictor realist / realist painter

81. Karl Vollmöller, dramaturg și scenarist / playwright and screenwriter

82. Richard Voss, dramaturg și romancier / dramaturg and novelist

83. Karl Vossler, lingvist și filolog romanist de frunte / linguist and a leading philologist Romanist

84. Siegfried Wagner, compozitor, fiul lui Richard Wagner / composer, son of Richard Wagner

85. Wilhelm Waldeyer, anatomist: a denumit cromozomul / anatomist: named the chromosome

86. August von Wassermann (Fig. 19, ștampilă ocazională din Köln/postmark of Cologne - 9.5.2000), bacteriolog: a dezvoltat „testul Wassermann” pentru sifilis / bacteriologist: developed the "Wassermann test" for syphilis

87. Felix Weingartner, dirijor, compozitor și pianist austriac / Austrian conductor, composer and pianist

88. Theodor Wiegand, arheolog / archeologist

89. Wilhelm Wien (Fig. 20, Uganda, Mi #1599), fizician: a primit Premiul Nobel în 1911 pentru lucrări în domeniul radiației termice / physicist: received the 1911 Nobel Prize for work on heat radiation

90. Ulrich von Wilamowitz-Moellendorf, filolog clasic / classical philologist

91. Richard Willstätter (Fig. 21, Suedia/Sweden Mi #933), chimist organic: laureat în 1915 al Premiului Nobel în Chimie pentru structura pigmenților plantelor / organic chemist: won the 1915 Nobel Prize for Chemistry for structure of plant pigments

92. Wilhelm Windelband, filozof / philosopher

93. Wilhelm Wundt, medic, psiholog, fiziolog, filozof, „părintele psihologiei experimentale” / physician, psychologist, physiologist, philosopher, "father of experimental psychology"

Albert Einstein (Fig. 22, Gibraltar Mi #846), care era unul dintre singurii trei oameni de știință germani ce semnaseră o petiție pentru pace în 1913, a refuzat în mod ferm să semneze acest manifest pe care l-a calificat drept „capitularea independenței intelectuale germane”.

Un raport din anul 1921 în *The New York Times* a constatat că din 76 de semnatari în viață, 60 și-au exprimat diferite grade de regret. Unii au susținut că nu au văzut ceea ce au semnat.

Albert Einstein (Fig. 22, Gibraltar Mi #846), who was among the only three German scientists that signed a petition for peace in 1913, unyieldingly refused to sign this manifesto which he classified as the „submission of the German intellectual freedom”.

A report in 1921 in *The New York Times* found that of 76 surviving signatories, 60 expressed varying degrees of regret. Some claimed not to have seen what they had signed.

Primii doi sateliți artificiali ai Pământului pe mărcile poștale românești

Victor MANTA, PWO, AIJP

Introducere

În tineretea mea, aflat fiind în România, am devenit încetul cu încetul un colecționar pasionat al tematicii foarte populare *Cucerirea cosmosului*. Motivul regretabil pentru care am renunțat să colecționez această tematică a fost expus în publicația philatelica.ro, anul VI, nr. 4 (33) - iulie - august 2014. Se vede însă că „*Lumina stinsului amor / Ne urmărește încă*” (M. Eminescu, *La steaua*) se referă și la filatelie.

Pe linia celor de mai sus, în timp ce pregăteam un articol despre foarte interesanta emisiune a Poștei Române dedicate *Expoziției Universale de la Bruxelles, 1958*, a trebuit să mă aplec mai profund și asupra emisiunii *Sateliții artificiali ai Pământului 1957*, care reprezintă suportul fizic al celei dintâi, aceasta pentru a înțelege felul în care a fost ea „construită”. Surprizele nu au întârziat să apară, lucru cu care filatelia vremurilor comuniste, și nu numai ea, nu a încetat să ne gratifice, drept care scurta introducere pe care o plănuiam la început s-a transformat, încetul cu încetul, într-un articol de sine stătător.

Lansarea lui Sputnik I + II și emisiunile filatelice sovietice

Primul satelit artificial al Pământului a fost lansat de URSS în ziua de 4 octombrie 1957. El a fost celebrat de către țara care l-a lansat printr-o marcă emisă pe 5 noiembrie 1957 (deci după o lună), într-un tiraj obișnuit pentru o asemenea țară, de 3 milioane de exemplare (catalog Michel, No. 2017) - Fig. 1.

Poșta sovietică, prin prisma intereselor ei financiare, nu i-a uitat însă nici pe filателиști, „lansând” pe 28 noiembrie 1957 o marcă cu un supratiraj imprimat peste o alta, ce fusese dedicată savantului rus Tjolkovski (Fig. 2) - Michel No. 2026, tiraj de doar 115.000 buc. Desigur că cotele de catalog actuale reflectă acest tiraj redus. Marca originală nesupratiripărită a fost emisă pe 7 octombrie 1957, cu un tiraj de 2 milioane de exemplare.

URSS l-a lansat pe succesorul lui *Sputnik I*, numit *Sputnik II*, după o lună, mai precis pe 3 noiembrie 1957. În interior se afla și un câine, pe nume Laika, dispariția căruia i-a întristat în mod special pe copiii vremii. Cu ocazia evenimentului *Sputnik II* poșta sovietică a pus în vânzare pe 30 decembrie 1957 (iarăși după cca. o lună) o serie de 4 valori (Mi 2041 A - 2045 A) - Fig. 3, tiraj 2 milioane, cu excepția lui 2044 A, cu un tiraj de 5 milioane.

Observăm din aceste date că poștele sovietice i-au trebuit cam patru săptămâni, scurse între producerea evenimentului și emiterea mărcilor, pentru a lansa produsele filatelice respective.

Emisiunile de mărci românești Sputnik I și II

Contextul geopolitic

Să trecem acum la ceea ce ne interesează de fapt, și anume la emisiunea românească dedicată acestor evenimente. Să ne amintim în prealabil că România a fost o țară ocupată de trupele sovietice în perioada 1944 - 195 și s-a aflat sub control sovietic încă niște ani „buni” după aceea, ceea ce explică ceea ce urmează (http://ro.wikipedia.org/wiki/Ocupa%C8%9Bia_sovietic%C4%83_a_Rom%C3%A2niei).

Notă: celor care încă preferă termenul de „Eliberarea României de către glorioasa Armată Sovietică” le recomand pagina „*Davai Ceas*” (<http://www.reds-on.postalstamps.biz/Romania/liberation/liberation.htm>) de pe site-ul meu „Comunism pe mărcile poștale”.

Emisiunile „Sateliții artificiali ai Pământului” și „Laika”

Așadar, ca o bună și credincioasă aliată, și ca o prietenă „de veacuri” a Uniunii Sovietice (țară care, precum se spunea, se învecina cu cine voia ea), România s-a grăbit să comemoreze și ea filatelic, dintr-o singură lovitură, lansarea celor doi sateliți. Zis și făcut pe 6 noiembrie 1957, prin lansarea emisiunii *Sateliții artificiali ai Pământului*, formată din două tripticiuri (Fig. 4 și Fig. 5), cu un nominal total de 8 lei, foarte mare pentru acea vreme. Tirajul total a fost de 1 milion de tripticiuri, un tiraj mare, dar nu neobișnuit pentru epocă (Mi 1677 - 1680, Scott C49 - C52).

Motivul pentru care România comemora pe mărcile ei un succes datorat unei alte națiuni este explicat în clar de propagandiștii comuniști chiar pe vinieta emisiunii: „*O mare victorie a științei și tehnicii universale*”. Pentru ▶▶▶

a fi preciși, a fost un succes al doar două țări, una fiind URSS, iar cealaltă, în mod postum, detesată și învinsa Germanie nazistă, a cărei industrie de rachete, cea mai avansată a vremii, a fost demontată după al Doilea Război Mondial și apoi remontată în URSS de specialiști germani care au fost „convinși” să lucreze în URSS pentru învingător. Aceasta explică și de ce supremația sovietică în explorarea spațiului cosmic a fost de o scurtă durată.

A urmat, așa cum era de așteptat din partea unui aliat credincios, emisiunea dedicată lui *Sputnik II* și cățelușei martire Laika, comemorați printr-o serie de două valori emise de Poșta Română pe 10 decembrie 1957 (Mi 1684 -1685) - Fig. 6 și Fig. 7. Tirajul a fost de 2 milioane de exemplare, pentru o emisiune de altfel foarte reușită din punct de vedere estetic și mult utilizată poștal, motive pentru care chiar și nefilatelii generației mele își amintesc de ea cu o oarecare nostalgie.

După aceste precizări și explicații, dați-mi voie să mă întreb, cu o bună doză de scepticism, cum de a fost posibil ca seria românească de

Fig. 6

Fig. 7

tripticuri să fi fost emisă pe 6 noiembrie 1957, când satelitul *Sputnik II* a fost lansat la data de 3 noiembrie a aceluiași an, așa cum se precizează și pe vinieta? Adică sovieticilor le-a trebuit aproape o lună pentru ca să pregătească o serie și să o emită, una referitoare la propriul lor satelit, iar „ai noștri” au reușit aceeași ispravă în doar 2 zile, scoțând o complicată emisiune ti-

pografiată, și nu una supratipărită în grabă și aruncată pe piață?

Deoarece ambele cataloage internaționale, Scott și Michel, dau aceeași dată de emisie, cea de 6 noiembrie (care de altfel nu este o zi oarecare, ci exact ajunul așa zisei Mari Revoluții Socialiste din Octombrie, marele festin comunist!), nu mi-a rămas decât să fac presupuneri, care însă nu m-au dus prea departe. Ideea că sovieticii le-ar fi comunicat din vreme tovarășilor lor din România când va avea loc lansarea lui *Sputnik II* am respins-o ca fiind absurdă, acesta fiind unul din cele mai bine păstrate secrete, pentru a ascunde eventuale nereușite. Ce îmi pot imagina este că fie că tripticurile au apărut de fapt mai târziu, fiind doar raportate că ar fi apărut la data anunțată, fie că s-a lucrat nebuște timp de două zile și nopți, ceea ce pare puțin verosimil pentru a macheta și imprima această emisiune destul de complicată din punct de vedere tehnic. Oricum ar fi, avem de a face, așa cum scrie pe vinieta, cu încă „O mare victorie a științei și tehnicii universale”...

Vă prezint (Fig. 8) două piese memorabile ale modestului meu „patrimoniu” filatelic cu mărci poștale românești, și anume două plăci cu cele două emisiuni menționate mai sus, pe care le-am dat la ștampilat pe 12 aprilie 1961, în ziua în care a fost lansat primul cosmonaut al lumii, lăruii Gagarin. Ștampilele, aplicate cu amabilitate de o funcționară de la Oficiul poștal București 30 (de pe strada Glinka, în Floreasca), apar șterse din cauza uzurii lor, oricât a încercat amabila doamnă de la ghișeu să le curețe înainte de a le aplica pe mărcile mele prețioase. Desigur că totul reprezintă o „făcătură” filatelică, ce corespundea nivelului meu de atunci, la vârsta de 16 ani. Ca amintiri ale tinereții mele, ele rămân

însă pentru mine piese de neprețuit. Ar fi de remarcat că pe acea vreme mărcile respective se vindeau încă la valoarea lor facială în comerțul filatelic de stat, motiv pentru care am folosit piese din colecția mea, pe care am putut să le înlocuiesc ulterior la același preț.

Mapping-ul tripticurilor

Am compilat, pe bază datelor din catalogul Michel, *Tabel nr. 1* care arată așezarea în coală a diverselor tripticuri, drepte și ranversate, cărora le-am alăturat un mijloc de identificare a pozițiilor, de tip notație șahistă. Am marcat printr-un fond colorat în diverse culori (câte una pe triptic) dreptunghiul central (A4 - A6 - I6 - I4) care conține tripticurile ranversate.

Pentru a clarifica acest tabel vă prezint și imaginile a două coli complete neuzate (Fig. 9 - Fig. 10). Ele vă vor servi eventual pentru a putea urmări cele prezentate în articolul ce va urma despre aceleași tripticuri, supratipărite pentru emisiunea *Expoziția de la Bruxelles* din 1958.

Vă rog să observați cât de mult diferă, în lărgime și ca perforații, marginile celor două coli, ceea ce invită la o atenție sporită atunci când se încearcă găsierea pozițiilor pe coală a unor tripticuri date.

În continuare prezint amatorilor un ștraif central complet (Fig. 11), tâte-bêche, pe care eu l-aș plasa pe rândurile 6 și 7 în notația mea, chiar dacă perforațiile marginilor de coală nu se potrivește între ștraif și coala completă. Filateliștii pocii au observat, desigur,

Tabel nr. 1

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75
2	T-3.75-	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25
3	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T
4	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25	3.75-T-.25
5	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T	.25-3.75-T
6	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75	T-.25-3.75
7	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75	.25-T-3.75
8	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25	T-3.75-.25
9	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T	3.75-.25-T
	A	B	C	D	E	F	G	H	I

Fig. 9

Fig. 10

numărul important de varietăți care puteau fi extrase din coala de tipar, precum tripticuri cu vinieta plasata în trei poziții diferite și, mai interesant chiar, perechi verticale de tripticuri tete-bêche, al căror număr este redus în raport cu numărul total al tripticurilor. Să

ținem seama și de faptul că o mare cantitate de mărci ale acestei emisiuni a fost ștampilată de complezență și/sau folosită, lucru de laudat, în scopuri poștale.

Observăm că marginile de coală apar în Fig. 11 fără benzi de culoare. Se cunosc însă multe cazuri de margini de coală cu benzi late

de culoare plină, plasate pe laturile lungi ale colilor. Un articol publicat pe site-ul <http://romanianstamp-news.blogspot.ro/> sugerează ca ar fi fost folosiți cilindri diferiți, care erau înlocuiți pe măsură se uzau. Acest lucru pare verosimil, având în vedere faptul că au fost imprimate un milion de exemplare ▶▶▶

Fig. 11

ale acestei emisiuni.

Filigrane

Catalogul Michel 2014 online menționează folosirea unei hârtii cu un singur tip de filigran, cel cu Nr. 10. Catalogul Scott 2013 nu menționează nici un filigran, deși mărcile de dinainte și de după această emisiune sunt menționate ca fiind cu filigran. Spre deosebire de aceste cataloage moderne, Catalogul Mărcilor Poștale Românești din 1974 menționează în mod corect două tipuri de filigran (Filigranul nr. XVII - Fig. 12 și Filigranul nr. XVIII - Fig. 13).

Ambele filigrane, apărute în anul 1957, au și alte caracteristici comune, precum culoarea lor, mai închisă decât a hârtiei, lite-

rele legate între ele, dispunerea literelor în diagonală, înălțimea de 13 mm a acestora și apariția lor în 8 poziții.

Cunoscutul blogger filatelic, dl. Cornelius Ionescu, este cel care mi-a trimis imaginile filigranelor și mi-a semnalat folosirea efectivă a amândurora pe tripticurile pe care le deține în colecția sa. Îi mulțumesc și pe această cale pentru informația furnizată. În Fig. 14 puteți vedea un exemplu de folosire a filigranului nr. XVII. Un alt exemplu de folosire a filigranului nr. XVIII va fi menționat în materialul dedicat *Satelitelor artificiale ai Pământului*, supratipărit și pentru expoziția din Bruxelles din

1958 (il vom dezvolta într-un articol viitor).

Eseuri

Tot d-lui Cornelius Ionescu* îi datorez și imaginile eseurilor de culoare (Fig. 15 și Fig. 16). O altă imagine a acestora a fost prezentată și de dl. Dan N. Dobrescu**.

Ele au apărut pe piață după 1990, fără viniete, fiind probabil bine „dosite” până atunci*. Constatăm că cele două zile teoretice, care au stat la dispoziție pentru a se macheta și emite mărcile respective, au reprezentat un timp suficient până și pentru realizarea unor eseuri de culoare...

Rămâneți cu noi!

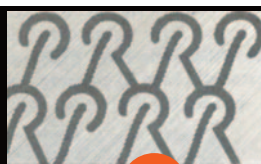

Fig. 12

Fig. 13

Fig. 14

Fig. 15

Fig. 16

* <http://colectii.toateblogurile.ro/2010/03/18/eseuri-noi-vechi/>

** Dan N. Dobrescu, *Semecentenarul Anului Geofizic Internațional*, philatelica.ro, I, 1, aprilie 2009, p. 24

Zonele de conflict - un subiect de istorie poștală (III) - Republica Turcă a Ciprului de Nord

În primele două episoade am prezentat scrisori circulate în zona de conflict Rusia-Ucraina, incident politico-militar izbucnit recent și în plină desfășurare. În acest ultim episod vă propun spre lectură cazul unor trimiteri într-o zonă de conflict amplă din Marea Mediterană ce durează de mai bine de patru decenii. Republica Turcă a Ciprului de Nord (RTCN) este formațiunea statală rezultată în anul 1974 în urma invadării părții de nord a Republicii Cipru de către armata turcă. Primele incidente între ciprioți și turci din Republica Cipru datează încă din 1964, când Organizația Națiunilor Unite a inițiat și misiunea UNFICYP, cea mai lungă însărcinare din istoria Căștilor Albastre, forțele de menținere a păcii în zone de conflict. Operațiunea UNFICYP a fost inițial instalată în 1964, pentru a preveni luptele dintre comunitățile de greci și turci ciprioți. După escaladarea situației din 1974, când trupe militare turcești au ocupat partea de nord a insulei, Consiliul de Securitate a mandatat Căștile Albastre să supravegheze linia de demarcație pentru încetarea focului, zona tampon, pentru misiuni umanitare și pentru a susține misiunea de bune oficii a Secretarului general ONU în zonă. Misiunea are în prezent aproximativ 1.000 de persoane¹⁴ (Fig. 1).

Republica Turcă a Ciprului de Nord este recunoscută pe plan internațional doar de Turcia, astfel nici Uniunea Poștală Universală nu a recunoscut această entitate. Cum cei aproape 300.000 de locuitori din așa-zisa Republică poartă și ei corespondență cu persoane din afara granițelor a fost nevoie de o soluție improvizată, dar funcțională de 50 de ani. Astfel, Turcia a amenajat un oficiu poștal special ce se ocupă de corespondența locuitorilor din zonele administrate de RTCN. Acest oficiu poștal funcționează în localitatea natală al apostolului Pavel, Mersin, oraș-port situat în sudul Turciei. La recomandarea autorităților din RTCN orice scrisoare trimisă din exterior trebuie să conțină în adresă mențiunea *via Mersin 10, Turkey*¹⁵. Cu alte cuvinte o scrisoare trimisă în una din localitățile din RTCN va fi prelucrată într-o primă instanță în oficiul poștal nr. 10 din Mersin, după care poșta ▶▶▶

Conflict zones - subject of postal history (III) - Turkish Republic of Northern Cyprus

László KÁLLAI

In the first two episodes I presented letters that circulated in the conflict areas of Russia-Ukraine, a political-military incident that recently broke out and is in full swing. In this final episode I offer for your lecture the case of some dispatches in an ample conflict area from the Mediterranean Sea that lasted for more than four decades. The Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) is the state territory that resulted in 1974 from the invasion of northern Cyprus by the Turkish army. The first incidents between Cypriots and Turks from the Republic of Cyprus dates back to 1964, when the United Nations also initiated the UNFICYP mission, the longest assignment in the history of Blue Helmets, the peacekeeping forces in conflict areas. The operation UNFICYP was originally installed in 1964, in order to prevent the fights between the Greek and Turkish Cypriot communities. After the escalation of the situation in 1974, when Turkish military troops occupied the northern part of the island, the Security Council mandated the Blue Helmets to oversee the Ceasefire demarcation line, the buffer zone, for humanitarian missions and to support the mission of good offices of the UN General Secretary in the area. The mission currently has about a thousand people¹⁴ (Fig. 1).

The Turkish Republic of Northern Cyprus is recognized internationally only by Turkey, so even the Universal Postal Union does not recognize this entity. Seeing how the nearly 300,000 people in the so-called Republic communicate with people outside of the boundaries, a makeshift solution was needed, that has been functional for 50 years. Thus, Turkey has arranged a special post office that deals with the correspondence of the inhabitants of the areas administered by the TRNC. This post office works in the hometown of the Apostle Paul, Mersin, city-port located in southern Turkey. Upon recommendation of the TRNC authorities, any letter sent from abroad must contain the address entry *via Mersin 10, Turkey*¹⁵. In other words, a letter sent in one of the localities in TRNC will firstly be processed in the post office no. 10 of Mersin, after which Turkey ▶▶▶

▶▶▶

¹⁴ UNFICYP - United Nations Peacekeeping Force in Cyprus Homepage, <http://www.unficy.org>

¹⁵ Vesna Maric, Cyprus. Lonely Planet Publications Pty Ltd.

pag. 229. To any of these addresses in Northern Cyprus, ensure that you use the suffix „Mersin 10, Turkey”, not „Northern Cyprus”

turcă va transmite corespondența către oficiul poștal central din Nicosia de Nord (în greacă: Λευκωσία, în turcă: Lefkoşa) spre cartare.

Pentru realizarea acestui material am apelat la *complicitatea* filatelistului Nikos Gousgounis cu reședință în Nicosia de Nord. I-am trimis trei scrisori recomandate, fiecare fiind adresat altfel. Primul cu mențiunea *Mersin 10, Turkey* (Fig. 2), al doilea cu destinatarul în *Republica Turcă a Ciprului de Nord*, iar cel de al treilea în *Cipru*. Traseul celor trei trimiteri a fost sinuos și anevoios, și aici fac abstracție de faptul că la Oficiul poștal 72, ghișeul 2 din București a fost

Fig. 2

Fig. 3

acceptată o scrisoare recomandată către o țară - RTCN - care nu se află în nomenclatorul țărilor pentru care Poșta Română acceptă corespondență prioritară și recomandată¹⁶.

Scrisoarea trimisă prin *oficiul poștal special din Mersin* expediată în 28.04.2014 a ajuns la destinatar în 05.05.2014, parcurgând traseul în doar opt zile, iar destinatarul a fost avisat pentru a se prezenta la oficiul poștal unde domiciliul lui este arondat. Am urmărit parcursul scrisorii prin serviciul urmărire a trimiterilor recomandate (Track&Trace) al companiei Track IT - International tracking system (www.trackitonline.ru).

Scrisoarea având țara de destinație menționată în adresă drept *Republica Turcă a Ciprului de Nord* (Fig. 3) a intrat în sistemul poștal românesc în 29.04.2014, iar pe 02.05.2014 a părăsit România apărând în sistemul de urmărire mențiunea *Expediat din Romania - BSI București*. În acest moment am pierdut urma scrisorii pentru zece zile când serviciul de urmărire a prezentat introducerea a noi informații, mai exact că scrisoarea a fost predată *Serviciului de Curier al UNFICYP* (menționat pe scrisoare cu 474 B¹⁷, deasupra amprente DO NOT BEND/NE PAS PLIER). Într-un final pe 14.05.2014 a fost introdusă în sistemul de urmărire la oficiul poștal central din Lefkoşa. Interesant este de menționat implicarea *Căștilor Albastre* în transmiterea corespondenței între cele două entități (Republica Cipru și RTCN), de asemenea faptul că poșta din Nicosia de Nord are acces la sistemul de evidență a trimiterilor recomandate ale Republicii Cipru în ciuda faptului că administrația poștală din RTCN ▶▶▶

post will then send the correspondence in the central post office in North Nicosia (Greek: Λευκωσία, Turkish: Lefkoşa) for sorting.

To accomplish this material I turned to *the complicity* of the philatelist Nikos Gousgounis with residence in North Nicosia. I sent him three registered letters, each addressed differently. The first mentioning *Mersin 10, Turkey* (Fig. 2), the second with the recipient in the *Turkish Republic of Northern Cyprus*, and the third in *Cyprus*. The route of the three letters was tortuous and difficult, and here I am disregarding the fact that the Post Office 72, counter 2 in Bucharest, had accepted a letter to a country - TRNC - which is not in the nomenclature of countries for which the Romanian Post supports priority mail and registered letters¹⁶.

The letter sent through the *special post office in Mersin* sent on 04/28/ 2014 reached the consignee on 05/05/2014, covering the route in just eight days, and the recipient was endorsed to be present at the post office where his residence is registered. I watched the route of the letter through the registered tracking service (Track&Trace) Track IT Company - International Tracking System (www.trackitonline.ru).

The letter having the destination country mentioned in the address as the *Turkish Republic of Northern Cyprus* (Fig. 3) entered the Romanian postal system in 04/29/2014 and on 05/02/2014 left Romania appearing in the tracking system the entry *Sent from Romania - BSI Bucharest*. At this point I lost track of the letter for ten days when tracking service showed the introduction of new information, namely that the letter was delivered to the *courier service of UNFICYP* (mentioned in the letter with 474 B¹⁷, above the print DO NOT BEND/NE PAS PLIER). Finally on 05/14/2014 it was introduced in the tracking system at the central post office of Lefkoşa. It is interesting to note the involvement of *Blue Helmets* in transmitting the correspondence between the two entities, the Republic of Cyprus and the TRNC, also that the post of North Nicosia has access to the tracking system of registered letters of the Republic of Cyprus despite the fact that the postal administration of TRNC is not recognized by the UPU. Also another curiosity is that somewhere along the way a ▶▶▶

¹⁶ Compania Națională Poșta Română SA, Țări pentru care se accepta serviciul de corespondență prioritară / Romanian National Post Company SA, countries for which is accepted Priority mail service - <http://www.posta-romana.ro>

¹⁷ Corespondență personală cu reprezentatul UNFICYP / Personal correspondence with the representative of Office UNFICYP's Public Information Office

nu este recunoscută de UPU. Tot ca o curiozitate este și faptul că undeva pe traseu un angajat al poștei a acoperit cu cerneală neagră o parte din denumirea țării de destinație (Republica Turcă a Ciprului de Nord) lăsând vizibil doar cuvintele REPUBLIC OF CYPRUS. Consider că este important de menționat că destinatarul nu a fost înștiințat de sosirea scrisorii recomandate. Astfel, pe 23.06.2014 la oficiul central din Nicosia de Nord pe scrisoare a fost aplicată o ștampilă de formulă CN 15 (utilizată doar de administrațiile poștale membre UPU) cu mențiunea *Aranmamıştir / Non réclamé (Nerevendicat* în limba turcă / respectiv franceză), iar trimiterea a luat-o înapoi spre București, ajungând la mine la Biroul de Schimb București în 29.06.2014, iar în 02.07.2014 la oficiul poștal la care sunt arondat.

Cea de a treia scrisoare trimisă lui Nikos Gousgounis a fost preluată de Poșta Română pe 29.04.2014, iar la țara de destinație este menționată Cipru, dar cu adresa din Nicosia de Nord (Fig. 4). Trimiterea a parcurs drumul până la Biroul de schimb internațional al administrației poștale naționale, The Cyprus Post. Până aici s-a putut urmări traseul trimiterii; în continuare scrisoarea nu a mai fost introdusă în sistemul internațional de urmărire a trimiterilor recomandate. Nu a fost preluată de Serviciul de Curierat al UNFICYP (informație confirmată într-un schimb de mesaje cu Biroul de Comunicare al UNFICYP), nici poșta cipriotă nu a mai tratat-o ca o scrisoare recomandată. Într-un mod până în prezent neclarificat destinatarul s-a trezit cu ea în cutia de scrisori, având ștampilă de sosire aplicată pe verso în 14.05.2014, exact în data în care a sosit și cea anterioară, întoarsă ca nerevendicată.

Vorba cea: Încurcate sunt căile Domnului... și mai nou a scrisorilor.

Fig. 4

postal employee covered with black ink part of the country of destination, The Turkish Republic of Northern Cyprus, leaving visible only the words REPUBLIC OF CYPRUS. I think it is important to note that the addressee was not notified of the arrival of the recommended letter. Thus, on 06/23/2014 at the central office of North Nicosia the letter

was stamped with the formula CN 15 (only used by UPU member postal administrations) with the mention *Aranmamıştir / Non réclamé (Unclaimed* in Turkish and respectively in French) and the correspondence went back to Bucharest, reaching me at the Bucharest Exchange Office on 06/29/2014, and on 07/02/2014 at the post office to which I belong.

The third letter sent to Nikos Gousgounis was taken by the Romanian Post on 04/29/2014, and the country of destination is mentioned Cyprus, but with the address from North Nicosia (Fig. 4). The correspondence journeyed to the International Exchange Office of the national postal administration, The Cyprus Post. This far I could follow the route of the correspondence, from here on the letter has not been introduced in the international system of tracking of registered letters. It was not taken over by the Courier Service of UNFICYP (information confirmed in an exchange of messages with the Office Communications UNFICYP), nor did the post in Cyprus treat it any longer as a registered letter. In a way unresolved until now, the recipient woke up with it in the mail box, having the arrival cancellation on the back on 05/14/2014, exactly the same date in which the previous one arrived on, the one returned as unclaimed.

As the saying goes: Entangled are the ways of God ... yet again so are those of letters.

Catalog întreguri poștale*, update (4): I. Cărți poștale (1873-1927) - 3. Marcă fixă rectangulară (1890-1927): explicații Postal stationery catalog*, update (4): I. Postal cards (1873-1927) - 3. Rectangular printed stamps (1890-1927): explanations

Dan N.DOBRESCU, AIJP

Călin Marinescu** ne prezintă circulara nr. 9963 din 17.06.1886 din care rezultă că începând cu sfârșitul anului 1886 cărțile poștale erau livrate în coli de 12 cărți poștale.

Asta înseamnă că aceste cărți poștale erau debitate la nivel de carte poștală de către fiecare din distribuitorii acestora (Poșta Română pentru rețeaua sa de oficii poștale, tutungeri etc). Acest fapt explică de ce dimensiunile acestora variază într-o plajă așa de largă.

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, AXA Botoșani 2014, 256 pag.

Călin Marinescu** presents us the internal order no. 9963 from June 17th 1886 establishing that the postal cards will be distributed in sheets of 12 items beginning with the end of 1886 year.

This means that the postal cards were cut as postal cards by each distributor of these (Romanian Post for its post offices network, tobacconist's shops etc). This fact explains why their sizes vary so much.

** Călin Marinescu, *Pentru un catalog specializat România: Noi informații privind emisiunile Carol I - București 1 și Carol I - Vulturii*, philatelica.ro, VI, 6(35), 2014, p. 30

Precizări privind emisiunea *Lansarea sateliților artificiali ai Pământului*

Fig. 1

Fig. 1a

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 2a

Prezentăm alăturat o serie de documente aflate în arhiva fostului Muzeu Național Filatelic:

- Colile cu *Bun de tipar*, din care se observă că acesta a fost dat la data de 5.XI.57 (Fig. 1 și Fig. 1a). Ca atare data punerii în circulație a emisiunii nu putea fi 6 octombrie 1957, așa cum se indică în mod eronat în unele din cataloagele românești. Data de 6 octombrie 1957, nu era posibilă căci lansarea celui de al doilea satelit artificial al Pământului, careia îi fusese dedicată emisiunea, a avut loc la data de 3 noiembrie 1957.

- Modelarul de culori (Fig. 2 și Fig. 2a), din care se observă că cele încercuite (marcate cu săgeată) au fost alese pentru tipar. Printre acestea se găsesc și cele semnalate ca esuri în articolul dlui Victor Manta (a se vedea pag. 43).

- Machetele celor două valori (25 BANI - machetator colectiv Dumitrana, Fig. 3; 3,75 LEI - machetator Dimitrie Știubei, Fig. 3a) și vinieta (Fig. 3b).

Fig. 3a

Fig. 3b

In memoriam

Prof. Corneliu BEDA (1940-2014)

În seara zilei de 9 decembrie 2014 s-a stins din viață, la vârsta de 74 de ani, Corneliu BEDA. Profesor, muzeograf, scriitor, numismat și filatelista, Corneliu Beda a fost un adevărat cărturar, un cercetător dornic de cunoaștere față de tot ce l-a pasionat de-a lungul vieții. Născut în 1940 la Chilia Nouă din sudul Basarabiei, absolvent al Facultății de Istorie-Geografie din Timișoara (1962) și al Facultății de Istorie din București (1970), Corneliu Beda și-a bătătorit drumul prin viață lăsând în urma sa studii de arheologie și numismatică, literatură de specialitate, dar și beletristică, publicând *Taina Cetății* (1966), *Donaris se răzbuună* (1967), romanul *I se spunea Starețul*. A fost director al Muzeului Județean Teleorman, șef al Oficiului pentru Patrimoniul Cultural Național Teleorman, muzeograf coordonator al Muzeului de Istorie București, anticar. A fost membru fondator al Filialei Teleorman a AFR (1969), a Carto-Clubului București (1997) și al Carto-Clubului Român (2000), participant activ la numeroase manifestări carto-filatelice. În ca-

litate de membru al Asociației Filateliștilor din București a participat la numeroase expoziții din țară și străinătate, obținând rezultate notabile. Ca membru al Comisiei Cercetare și Literatură a Federației Filatelică Române a pus în valoare bogatul material cartofil de care dispunea, publicând numeroase lucrări de referință pentru cartofilia românească, redând contemporanilor imagini unicate ale trecutului și realizările înaintașilor atât din perioada modernă a României, cât și din perioada contemporană. Amintim ultimul său volum monografic *Orașul Zimnicea în 1000 de imagini și documente*, Corneliu Beda fiind *Cetățean de Onoare* al orașului Zimnicea. I-au rămas nerealizate monografiile dedicate orașelor Roșiorii de Vede și Turnu Măgurele.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Revista presei

FILATELIA, anul LVIX (629) / 2011- 2014, a apărut la sfârșitul lunii noiembrie 2014. Din sumar: *Expoziția de literatură și mai mult decât atât - O privire înapoi în istorie* (W. Maassen), *Poșta mânăstirească* (Vasile Braia), *Din nou despre carantina de la Turnu Roșu* (Norbert Blistyar), *Etichetele poștei de valori și colete utilizate de Poșta austriacă în Principatele Dunărene* (N. Blistyar), *Relături din detenția prizonierilor români din lagărele Puterilor Centrale din Primul Război Mondial* (Traian Serendan), *Ștampile de cenzură din Moldova pe corespondența expediată din teritoriul ocupat românesc (III)* - George Morăre, *Formulare și ștampile folosite în Chișinău în perioada 28 iunie 1940 - 21 iunie 1941* (Călin Marinescu), *Alianța militară germano-română, reflectată în documente de istorie poștală 1940-1944* (Dan Simion Grecu). (dnd)

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.
► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.
► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.
► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: computerstamps@yahoo.com

► schimb filatelic ►
cumpărare ► vânzare
► philatelic exchange
► buy ► sell ►

► Cumpăr Albania serii complete și depariaate, numai obliterate, conform mancolistei. Oferte serioase. Tel. 0746 073 781.

► Ofer mărci poștale din Israel la schimb cu mărci poștale românești. Adrian Gratz, POB 4005 Haifa, Israel, newstamps2012@gmail.com

► Dorec schimb de mărci poștale, ilustrate. Amariei Ticușor, Aleea Teilor nr. 17, Bicaz, jud. Neamț.

Publicitate. Machete și negociere tarife
Advertising. Up-making and publicity price list

László KÁLLAI

e-mail: office@stampland.net

► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, office@stampland.net and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: coriolan2006@yahoo.com

► **Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare / cumpărare)** este de 0,20 € pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI (office@stampland.net), iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ (coriolan2006@yahoo.com).

ISSN 2065-6009 philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

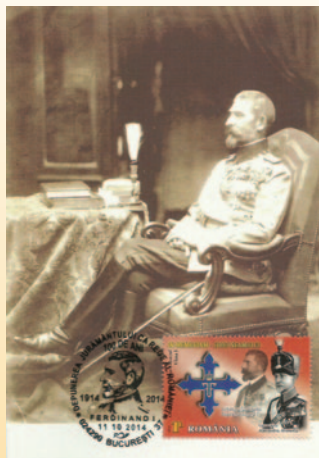
Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Redactor: Dumitru F. DUMITRU

Traduceri: Gilda ROȘCA, Florin PATAPIE-RAICU, Mihai CEUCA

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

Regele FERDINAND I.

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Editura FULL COLOR București.

Obliterare ocazională: *Depunerea jurământului ca Rege al României. 100 de ani. 1914-2014. Ferdinand I. 11.10.2014 024290 BUCURESTI 37.*

Machetă ștampilă: dr. Ioan Daniliuc

Palatul Băncii Naționale a României - după o imagine din perioada interbelică.

Realizare:

Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Editura FULL COLOR București.

Obliterare ocazională: *Salonul carto-filatelic București 2014 555 de ani, 27.10.2014*

024290 BUCURESTI 37.

Machetă ștampilă:
dr. Ioan Daniliuc

Facultatea de Medicină - foto dr. Ioan Daniliuc.

Realizare:

Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Editura FULL COLOR București.

Obliterare ocazională: *Salonul carto-filatelic București 2014 555 de ani, 27.10.2014*

024290 BUCURESTI 37.

Machetă ștampilă:
dr. Ioan Daniliuc

Fântâna cu zodiac - foto dr. Ioan Daniliuc.

Realizare:

Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Editura FULL COLOR București.

Obliterare ocazională: *Salonul carto-filatelic București 2014 555 de ani, 27.10.2014*

024290 BUCURESTI 37.

Machetă ștampilă:
dr. Ioan Daniliuc

Fundația Universitară CAROL I - foto dr. Ioan Daniliuc.

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB. C.p.i. - AXA Botoșani 2014.

Obliterare: ștampilă Prima Zi a emisiunii *100 de ani de la inaugurarea Palatului Fundației Universitare CAROL I, 07.11.2014 BUCURESTI.*

„Romanian postal stationery. Specialized catalog - 1870-1927” -

A bible of Romanian postal stationery

Mr. Emanoil Alexandru Săvoiu's work* is unique, representing years of collecting, of systematizing, of great study. The work divided in 16 chapters brings to light the author's labor where the printed stamp is in the center of the subject's approach, where all elements are meticulously analyzed (measured in millimeters!), but also the texts (as shape or characters) with the diacritical signs specific to Romanian or French (ordinary language at UPU). But not only that, the author mentions the type of support (paperboard, paper), their thickness, and colors, the printing, all with great care as well as the iron casts of the letters used for the printing of the postal stationeries. The position in the sheet, the type of indents, sizes, varieties, all these project oneself into the world of...class philately.

An interesting part of the work is represented by the postal cards booklets or the closed postal cards which are well described.

A large chapter (III) presents the newspapers (or magazines) wrappers with the effigy of King Carol I to the left or right, or other themes of printed stamp and also the overprints, their positions in the sheet, the color and the dimensions of the paper and many other varieties.

In the chapter *Money orders, Good for...., GOOD Telegrams, parcel post* etc, their variety is full of types and colors.

Military postal cards is a difficult chapter (IX) for the study of the Romanian postal stationery. These are

exemplified and compared with circulated items, the studies being deepened in this quite neglected field of the Romanian philately.

The Romanian postal stationery over the seas (Constantinople - overprint 20 PARAS 20) are in my opinion poorly presented.

Chapter XII of the German postal cards in Romania (1917-1918) is well detailed and full with circulated pieces, revealing the postal transport of that time.

The Romanian postal cards with overprint from abroad show us a series of items less studied. The question would be: are there faked CMT at the postal cards?

A less collectible field is that of the international reply coupons (IRC). The author presents for them the watermarks, fact which is meritorious.

Petre Murea** writes about this IRC, but does not show any

watermark.

The penultimate chapter (XVI) enriches our philatelic knowledge with circulated items. We have to mention some:

- the postal card overprinted at Constantinople (POA-C1, page 242) and circulated in April 1896 on the route Constantinople - Constanta - Bucharest;

- the newspaper ROMANIA franked with the wrapper W8 and cancelled CRAIOVA 29 MAI 1907 (page 244);

- the postal card with printed stamp of 5 BANI, green, (PC 28) supplementary franked for international destination with the newspapers wrapper W5 and cancelled at departure with Daguin cancellation: BUCURESCI 27 JUL (18)96 (page 247).

In the last chapter (XVII) the reader is informed about the organization of the Romanian territory from the Romanian Principalities to the Kingdom of Romania and the country of our days.

A rich bibliography informs the studious philatelists about the author's sources except his own collection.

We congratulate the author (manu_rod2307@yahoo.com) and his team (Dan N. Dobrescu, Lászlo Kállai, Cătălin Nicolae Tudor, Mihai Ceucă, Dumitru F. Dumitru, Călin Marinescu, Gilda Roșca, Mihai Nicolae Neagu MD, Ioan Daniliuc MD, Coriolan Chiricheș) and we wait him to continue his work and to reveal the period after 1927.

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery - Specialized catalog - 1870-1927*, AXA Botoșani, 2014, 256 pages, A4 size, full color

** Petre Murea, *Istoricul timbrelor poștale românești, 1858-1938, Valoarea și importanța lor culturală și filatelică*, Timișoara, 1938

„We congratulate you for this world premiere!”

From left to right: Wolfgang Schubert, Günter Steiger, Hans - Bernhard Rhein PhD, Michael Bauer, Hans - Albert Bremer, Robert Dickmann, Hannover Philatelic Club (BCH)